

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU
ZA ROK 2019**

POTRZEBY NA 2020 ROK

PROGRAM DZIAŁANIA NA 2020 ROK

ELBLĄG, LUTY 2020 ROK

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 ROKU

CZĘŚĆ I. INFORMACJE OGÓLNE

I.1. SRAWY ORGANIZACYJNO - PRAWNE	5
I.1.1. Zadania Ośrodka	5
I.1.2. Organizacja i struktura Ośrodka	6
I.1.3. Kadra Ośrodka	7
I.1.3.1. Zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników	7
I.1.3.2. Wykształcenie pracowników	11
I.1.3.3. Szkolenia	13
I.1.3.4. Bezpieczeństwo pracowników Ośrodka	15
I.1.4. Zasoby lokalowe Ośrodka	15
I.1.5. Komputeryzacja i obsługa systemów informatycznych	16
I.1.6. Orzecznictwo administracyjne	19
I.1.6.1. Orzecznictwo w sprawach z zakresu pomocy społecznej	19
I.1.6.2. Orzecznictwo w sprawach dodatków mieszkaniowych	20
I.1.6.3. Orzecznictwo w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej	21
I.1.6.4. Orzecznictwo w sprawach dot. ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych	21
I.1.7. Skargi i wnioski	22
I.2. BUDŻET	23
I.2.1. Plan i wykorzystanie środków finansowych	23
I.2.2. Zadania sfinansowane ze środków MPiRP	24
I.2.3. Zamówienia publiczne	24
I.2.4. Windykacja należności	24

CZĘŚĆ II.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ, DODATKÓW MIESZKANIOWYCH I PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH

II.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ	26
II.1.1. Liczba rodzin objętych pomocą, charakterystyka rodzin i powody przyznania pomocy	26
II.1.2. Świadczenia pieniężne i w naturze	28
II.1.2.1. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki	29
II.1.3. Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne	30
II.2. DOŻYWIANIE	33
II.2.1. Dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej	34
II.2.2. Posiłki dla osób dorosłych	35
II.3. WYPOCZYNEK DZIECI Z RODZIN DYSFUNKCYJNYCH	36
II.3.1. Wypoczynek letni	36
II.3.2. Wypoczynek w okresie ferii zimowych	38
II.4. POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE	38
II.4.1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	38
II.4.2. Program korekcyjno - edukacyjny dla sprawców przemocy	42
II.4.3. Realizacja „Kampanii społecznej na rzecz seniorów zagrożonych i dotkniętych przemocą w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”	43
II.4.4. Realizacja grupy wsparcia „Odzyskać siebie”	44
II.4.5. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym	44
II.5. POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH	45
II.5.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej	46
II.5.2. Kierowanie do placówek dziennego pobytu i ośrodków wsparcia	48
II.5.3. Usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych	48
II.5.3.1. Usługi opiekuńcze	48
II.5.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	50
II.5.4. Teleopieka domowa	51
II.5.5. Działania na rzecz organizowania społeczności seniorów	52
II.5.6. Opracowywanie i realizacja programów i projektów w zakresie zadań pomocy społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami, starszych	53
II.6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH	55
II.6.1. Realizacja projektu „Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu	57
II.7. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROJEKTU „NOWOCZESNY I SKUTECZNY MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU”	58

II. 8. PRACE SPOŁECZNE UŻYTECZNE	59
II. 9. DODATKI MIESZKANIOWE	60

CZĘŚĆ III.

DZIAŁANOŚĆ POWIATOWEGO ZESPÓŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

	Nr.str.
III.1. Sprawy organizacyjno-prawne; zadania PZd/sOoN.....	61
III.2. Koszty działalności PZd/sOoN.....	62
III.3. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.....	62
III.4. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych.....	63
III.5. Wydawanie kart parkingowych	63

CZĘŚĆ IV.

POMOC W USAMODZIELNIANIU WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK

IV.1. Pomoc pieniężna i w formie rzeczowej.....	64
IV.2. Mieszkania chronione.....	66

CZĘŚĆ V.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

V.1. Praca z rodziną.....	68
V.1.1. Asystentura rodziny.....	69
V.1.2. Warsztaty dla rodziców	70

CZĘŚĆ VI.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ

VI.1. MOPS organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.....	72
VI.2. Umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.....	72
VI.2.1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej	72
VI.2.2. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.....	76
VI.3. Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym.....	78
VI.4. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.....	82
VI.5. Oceny rodzin zastępczych.....	82
VI.6. Współpraca z Sądem.....	83
VI.7. Szkolenie rodzin zastępczych.....	83
VI.8. Zadania dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	84
VI.8.1. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	84
VI.8.2. Wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	87
VI.9. Prowadzenie „Rejestrów danych o osobach....”	87
VI.10. Badania potrzeb rodzin zastępczych	88
VI.11. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo- wychowawczych.....	88
VI.12. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.....	88
VI.13. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym.....	89

Wnioski	90
----------------------	-----------

POTRZEBY NA 2020 ROK

W RAMACH ZADAŃ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

	91-95
I. Potrzeby w ramach zadań MOPS z zakresu pomocy społecznej.....	92
II. Potrzeby w ramach zadań MOPS z zakresu wspierania rodziny.....	93
III. Potrzeby w ramach zadań w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków Pieczy zastępczej.....	94

PROGRAM DZIAŁANIA

MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2020 ROK

96-111

Spis załączników

Załącznik Nr 1 – Schemat organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu.

Załącznik Nr 2 – Wykaz programów i projektów realizowanych w 2019 r.

Wykaz tabel zawartych w sprawozdaniu

w Części I.

Tab.1.	Wykorzystanie etatów w 2019 r.	str.7
Tab.2.	Struktura zatrudnienia według stanowisk	str. 8
Tab.3.	Średnie wynagrodzenie pracowników MOPS na 1 etat według stanu na 31.12.2019 r.	str.10
Tab.4.	Poziom wykształcenia pracowników	str.12
Tab.5.	Plan i wykorzystanie środków w ramach budżetu MOPS	str.23
Tab.6.	Zadania sfinansowane w ramach MPPIRPA.....	str.24

w Części II.

Tab.7.	Typy rodzin objętych pomocą w 2019 r.....	str.27
Tab.8.	Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy w 2019 r.	str.28
Tab.9.	Rodzaje wybranych świadczeń, liczba świadczeniobiorców oraz koszt świadczeń w 2019 r. w stosunku do 2018 r.	str.29
Tab.10.	Liczba uczestników i koszt półkolonii w poszczególnych szkołach	str.37
Tab.11.	Ilość osób umieszczonych w dps w 2019 r. oraz ilość osób oczekujących na miejsce wg stanu na dzień 31.12.2019 r.	str.47

w Części III.

Tab.12.	Wydatki i zatrudnienie PZd/sOoN.....	str.62
---------	--------------------------------------	--------

w Części IV.

Tab.13.	Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków udzielona w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.....	str.65
Tab.14.	Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków udzielona w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	str.65
Tab.15.	Łączna liczba usamodzielnianych wychowanków oraz łączny koszt pomocy pieniężnej i rzeczowej udzielonej wychowankom w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	str.66

w Części VI.

Tab.16.	Informacja dot. rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Elbląg.....	str.74
Tab.17.	Informacja dot. dzieci z Elbląga w rodzinach zastępczych zamieszkałych poza terenem miasta Elbląg	str.75
Tab.18.	Informacja dot. funkcjonowania rodzin zastępczych sprawujących opiekę wobec dzieci z terenu innych powiatów (dot. zawartych porozumień)	str.75
Tab.19.	Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie miasta Elbląg	str.76
Tab.20.	Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych poza terenem miasta Elbląg.....	str.77
Tab.21.	Okresy przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych zam. na terenie Elbląga.....	str.77
Tab.22.	Rodzinna piecza zastępcza – wynagrodzenia wraz z pochodnymi.....	str.78
Tab.23.	Wydatki poniesione na wypłatę dodatku wychowawczego oraz liczbę wypłaconych świadczeń	str.79
Tab.24.	Wydatki na świadczenie dobry start sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń	str.80
Tab.25.	Informacje na temat finansowania świadczenia dobry start i kosztów jego obsługi	str.10

Wykaz wykresów zawartych w sprawozdaniu

Wykres 1	Struktura zatrudnienia pracowników socjalnych.....	str.9
Wykres 2	Sposoby i przyczyny rozwiązania stosunku pracy	str.9
Wykres 3	Rozwiązanie stosunku pracy w latach 2014-2019	str.10
Wykres 4	Średnie wynagrodzenie pracowników z podziałem na stanowiska – Pracownicy socjalni	str.11
Wykres 5	Średnie wynagrodzenie pracowników z podziałem na stanowiska – Pozostałe stanowiska	str.11
Wykres 6	Wykształcenie pracowników socjalnych	str.12
Wykres 7	Wykształcenie pracowników na pozostałych stanowiskach	str.13
Wykres 8	Liczba skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2015-2019	str.47
Wykres 9	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni ostatnich 5 lat	str.50

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 ROKU

CZĘŚĆ I. INFORMACJE OGÓLNE

I.1. SPRAWY ORGANIZACYJNO – PRAWNE.

I.1.1. Zadania Ośrodka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu jest jednostką organizacyjną podległą samorządowi miasta. Zgodnie ze statutem nadanym uchwałą Nr X/273/2011 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 24 listopada 2011 r. (z późn. zm.) Ośrodek realizował w 2019 roku:

- 1) zadania gminy i powiatu z zakresu pomocy społecznej,
- 2) zadania gminy w zakresie dodatków mieszkaniowych,
- 3) zadania gminy i powiatu określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:
 - a) zadania gminy z zakresu wspierania rodziny,
 - b) zadania powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej,
 - c) zadanie powiatu w zakresie kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych,
 - d) zadania powiatu w zakresie usamodzielniania wychowanków,
- 4) zadania gminy w zakresie organizowania prac społecznie użytecznych w mieście,
- 5) zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 6) prowadzenia postępowania administracyjnego oraz przygotowywania projektów decyzji administracyjnych Prezydenta Miasta, w indywidualnych sprawach dotyczących ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – w przypadkach osób innych niż ubezpieczeni, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
- 7) orzecznictwo o niepełnosprawności – w ramach funkcjonującego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, obejmującego swoim działaniem teren powiatu grodzkiego.

W „Programie Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy w Elblągu na 2019 rok” zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta określono priorytety w pracy Ośrodka, które obejmowały:

1. Udział Ośrodka w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu, w tym wdrożenie standardów pomocy społecznej na podstawie rekomendacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
2. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.
3. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez rozwój usług asystenta rodziny.
4. Zapewnienie profesjonalnej opieki i wychowania w środowisku zastępczym – MOPS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
5. Zapewnienie wszechstronnej pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym.
6. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.
7. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.
8. Wspieranie osób i rodzin w odbudowywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społecznym oraz zawodowym, m. in. poprzez zawieranie partnerstw z organizacjami pozarządowymi.

9. Doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników, ich kompetencji i umiejętności, zwiększenie potencjału zawodowego pracowników Ośrodka.

Celem założonych na 2019 rok priorytetów było:

1. Doskonalenie jakości usług i zwiększanie efektywności oddziaływania instytucji pomocy społecznej.
2. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych, bądź w przypadku braku takiej możliwości w pieczy zastępczej.
3. Zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest przemoc.
4. Zapewnienie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym w pokonywaniu problemów i trudności w samodzielnym funkcjonowaniu oraz zapobieganie ich izolacji.
5. Zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wspieranie rodzin, w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi.
6. Poszerzanie ofert pomocowych na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; stworzenie oferty instrumentów aktywizacyjnych w zakresie integracji społecznej i zawodowej.
7. Rozwój zawodowy pracowników, zwiększenie efektywności i skuteczności pracy oraz realizowanych zadań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek wykonywał swoje zadania poprzez realizację programów uchwalonych lub przyjętych przez Radę Miejską w Elblągu, tj:

1. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+”
2. „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2020”
3. „Gminny program przeciwdziałania narkomanii w Elblągu na lata 2017-2021”
4. „Elbląski program na rzecz równego statusu osób z niepełnosprawnościami i zapobiegania niepełnosprawnościom na lata 2012-2020”
5. „Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 – 2024”
6. „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Miasto Elbląg na 2019 rok”
7. „Elbląski program na rzecz osób starszych na lata 2014-2020+”
8. „Bezpieczny Elbląg”

I.1.2. Organizacja i struktura Ośrodka.

Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu kieruje i odpowiada za jego działalność Dyrektor Ośrodka. Organizację i strukturę wewnętrzną Ośrodka określają ustalone zarządzeniami Dyrektora: Regulamin Organizacyjny i Regulamin Pracy. Akty te normują wewnętrzne sprawy Ośrodka dotyczące: podziału zadań między komórkami, zasad wykonywania funkcji kierowniczych, systemu planowania pracy, nadzoru nad realizacją zadań, zasad i trybu przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r. w Ośrodku funkcjonowały następujące komórki organizacyjne:

- Dział Świadczeń Socjalnych, a w nim wydzielone komórki o nazwie:
 - Zespół Realizacji Świadczeń,
 - Zespół Pracy Socjalnej,
 - Zespół ds. osób bezdomnych,
 - Stanowisko ds. wsparcia metodycznego pracowników socjalnych,
- Dział Usług Społecznych, a w nim wydzielone komórki o nazwie:
 - Zespół Pomocy Środowiskowej,

- Zespół Pomocy Instytucjonalnej,
- Zespół Organizowania Społeczności Seniorów,
- Zespół Dodatków Mieszkaniowych,
- Sekcja Gospodarcza,
- Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, a w nim wydzielone komórki o nazwie:
 - Zespół ds. Wspierania Rodziny,
 - Zespół Poradnictwa Specjalistycznego,
 - Zespół Pieczy Zastępczej,
 - Zespół ds. Świadczeń,
 - stanowisko pracy ds. usamodzielniania wychowanków.
- Dział Finansowo-Księgowy,
- Zespół ds. Organizacji i Nadzoru,
- Zespół Prawny,
- Zespół Strategii i Doradztwa Metodycznego,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, zlokalizowany przy ul. Zamkowej 16A – funkcjonujący przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu

Schemat wewnętrznej struktury organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, wg stanu na dzień 31.12.2019 r. przedstawia załącznik nr 1.

I.1.3. Kadra Ośrodka.

I.1.3.1. Zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r., w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu wykorzystano 134,25 etatów z zatwierdzonego limitu etatów w wymiarze 143. Natomiast **zatrudnionych było 138 osób**. W związku z długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi pracowników, urlopami macierzyńskimi lub wychowawczymi Ośrodek zatrudniał w okresie sprawozdawczym 5 osób w ramach umów na zastępstwo.

Poniższe zestawienie obrazuje wykorzystanie etatów w 2019 r.

Tab.1. Wykorzystanie etatów w 2019 r.

Grupy placowe	Stan zatrudnienia w etatach	Stan zatrudnienia w osobach	Zatwierdzony limit etatów
W ramach środków własnych /Rozd.85219/	66,15	67	70,20
W ramach zadań zleconych /Rozd.85219/	41	41	42,00
W ramach orzecznictwa /Rozd.85321/	5,5	6	5,5
W ramach Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie /Rozd. Z-85205/	5,35	7	6
W ramach wspierania rodziny /Rozd.85504/	9,25	10	12,30
W ramach pieczy zastępczej /Rozd. 85508/	7	7	7
Razem	134,25	138	143

Strukturę zatrudnienia według stanowisk przedstawia poniższa tabela.

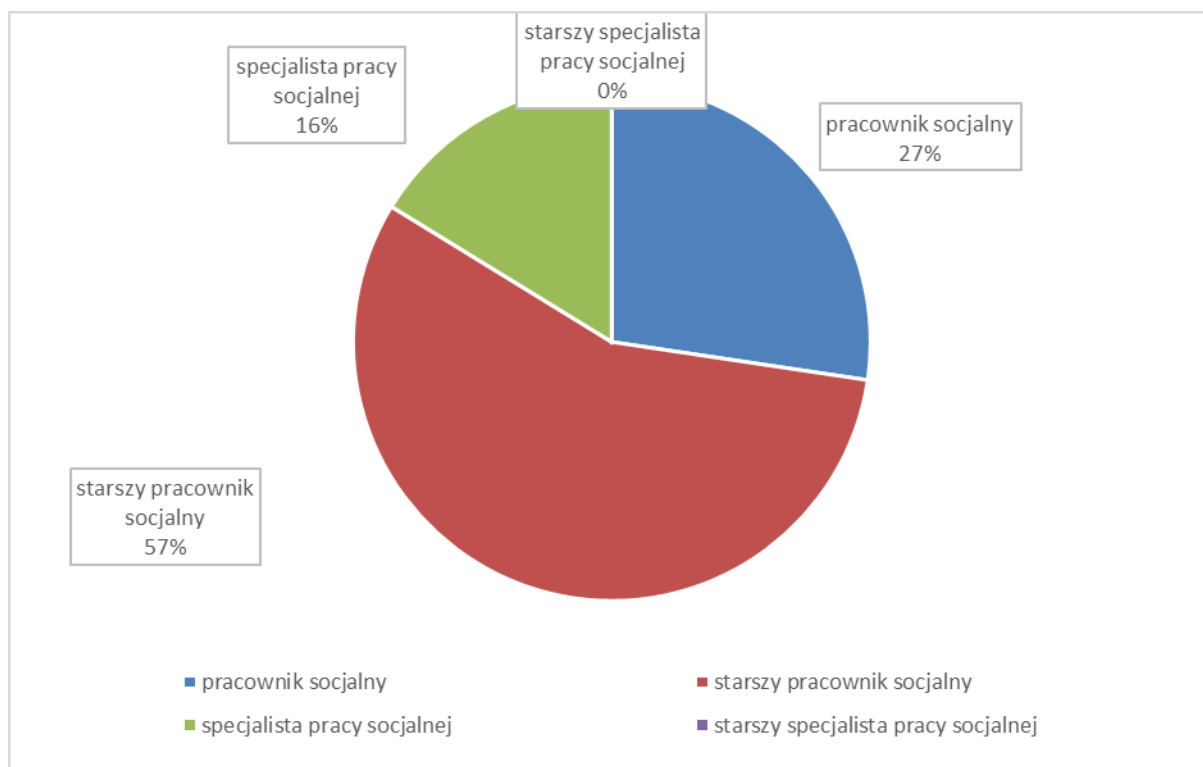
Tab. 2 Struktura zatrudnienia według stanowisk

Stanowisko	Liczba osób	W tym:		Ilość etatów
		Kobiety	Mężczyźni	
Dyrektor	1	1	0	1
Zastępca dyrektora	1	1	0	1
Kierownik działu	3	3	0	3
Kierownik sekcji	1	1	0	1
Zastępca kierownika działu	2	2	0	2
Kierownik SOW	1	1	0	1
Główny księgowy	1	1	0	1
Główny specjalista	5	4	1	5
Przewodniczący PZdON	1	1	0	1
Radca Prawny	2	0	2	1,5
Psycholog, terapeuta	4	3	1	3,25
Informatyk, starszy informatyk	2	0	2	2
Specjalista pracy socjalnej	10	10	0	9,5
Starszy pracownik socjalny	33	30	3	33
Pracownik socjalny	17	15	2	17
Pedagog	5	5	0	3,5
Specjalista, starszy specjalista	6	5	1	6
St. inspektor, inspektor, kasjer	25	25	0	23,75
Księgowy, starszy księgowy	2	2	0	2
Sekretarz w PZdON	1	1	0	1
Konserwator urządzeń/kierowca	1	0	1	1
Operator urządzeń powielających	1	1	0	1
Archiwista	1	0	1	1
Konsultant	1	0	1	0,25
Pomoc administracyjna	3	3	0	3
Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	1	1	0	0,5
Starszy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	7	7	0	3,5
Młodszy asystent rodziny, asystent rodziny	6	5	1	6
Specjalista pracy z rodziną, st. specjalista pracy z rodziną	7	7	0	4,5
Razem	152*	136	16	139,25 (w tym 5 osób na zastępstwo)

* w tym 5 osób na zastępstwo i 12 osób zatrudnionych równocześnie na 0,5 etatu.

Poza umowami o pracę, Ośrodek zatrudniał pracowników również w ramach umów cywilnoprawnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. zawarto 72 umowy, w tym 71 umów zlecenie i 1 umowę o dzieło.

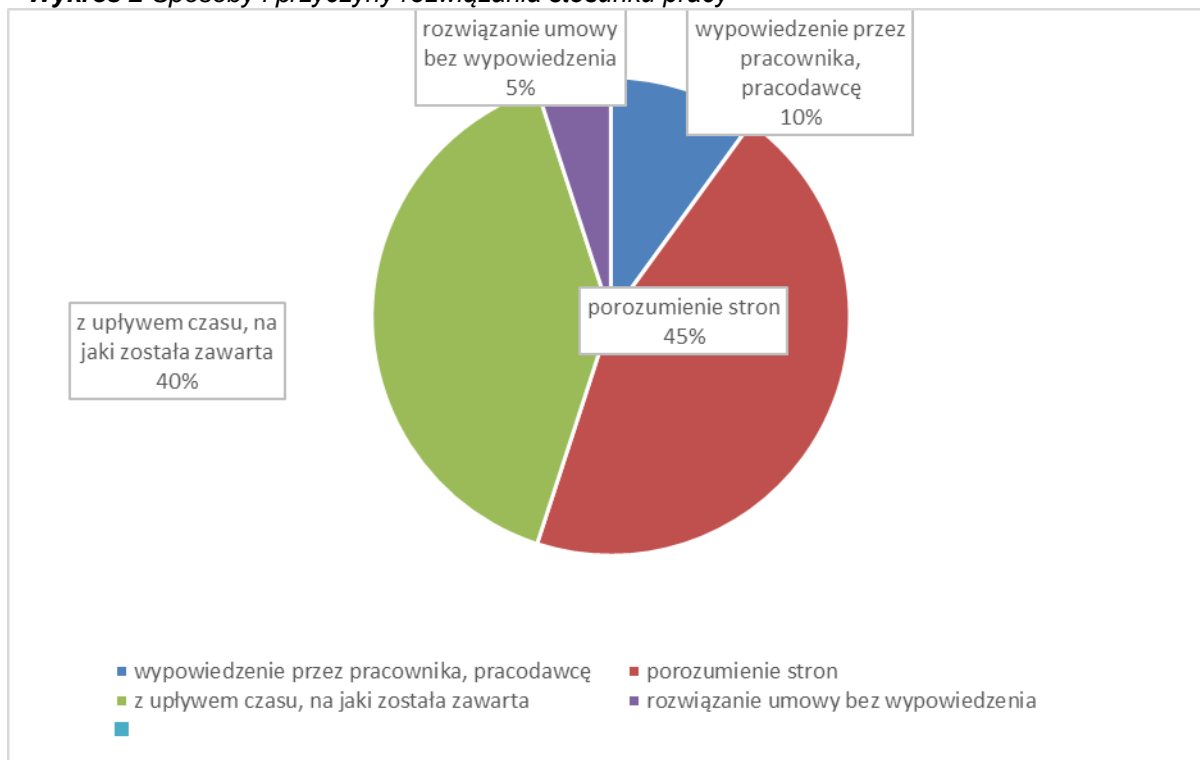
Wykres 1 Struktura zatrudnienia pracowników socjalnych

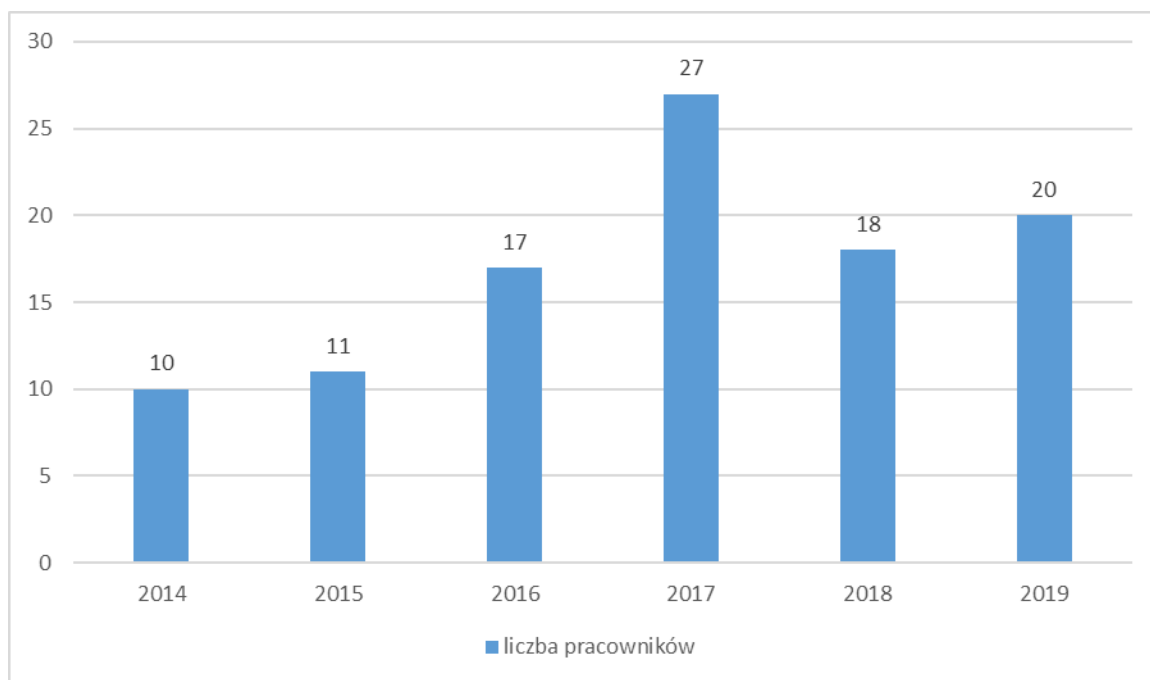
W okresie sprawozdawczym:

- rozwiązano stosunek pracy z 20 pracownikami (9 osób za porozumieniem stron, 8 osób z upływem czasu na jaki była zawarta, 2 osoby wypowiedzenie przez pracodawcę bądź pracownika oraz 1 osoba rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia),
- do pracy w Ośrodku przyjęto 20 pracowników.

Wykres 2 Sposoby i przyczyny rozwiązania stosunku pracy

Wykres 3 Rozwiązanie stosunku pracy w latach 2014-2019

Wynagrodzenia

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu od 01.04.2019 r. wprowadzono podwyżkę wynagrodzeń. Podwyżka objęła średnio po ok. 137 zł na 1 etat.

Średnia płaca miesięczna w Ośrodku według stanu na 31.12.2019 r. wynosi ok. 3.560 zł na 1 etat (bez ustawowego dodatku dla pracownika socjalnego w kwocie 250 zł). Średnia płaca miesięczna bez wynagrodzeń Dyrektora Ośrodka i Zastępcy Dyrektora wynosiła 3.516 zł. Ośrodek pozyskał w 2019 roku jeden nowy etat (na stanowisko inspektora w Dziale Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej).

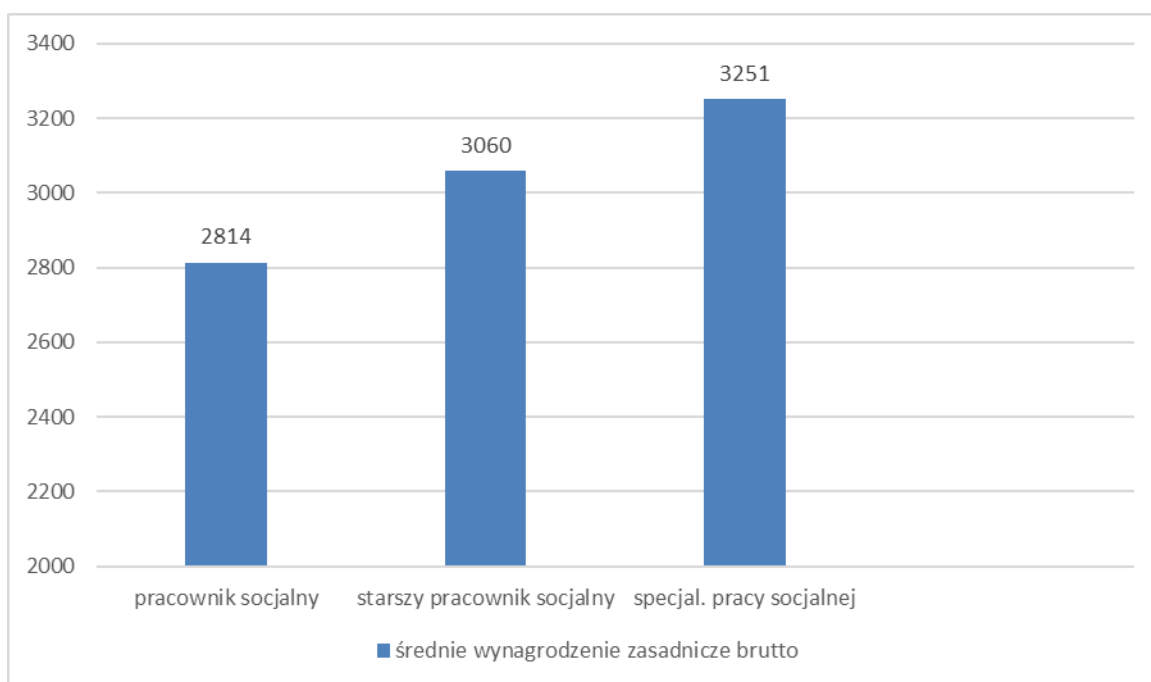
Poniższa tabela obrazuje dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia pracowników.

Tab.3. Średnie wynagrodzenie pracowników MOPS na 1 etat według stanu na 31.12.2019 r.

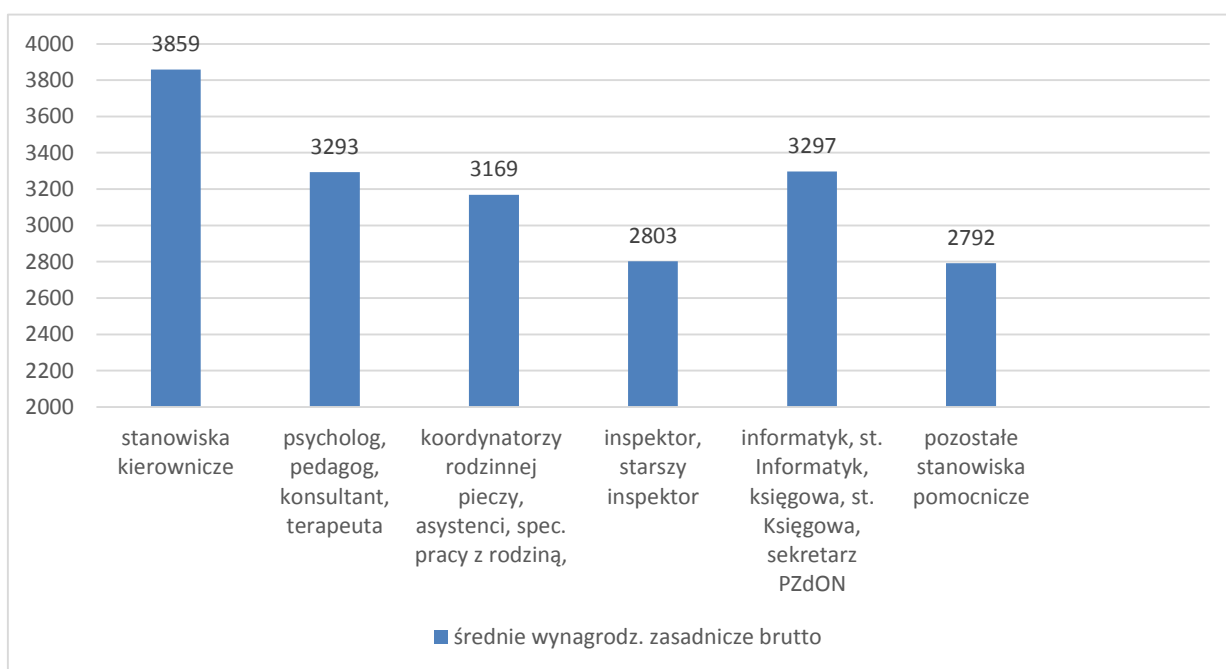
Grupy płacowe	Średnia płaca miesięczna na 1 etat brutto (bez dodatku dla pracownika socjalnego)	Średnia płaca miesięczna na 1 etat brutto (z ustawowym dodatkiem dla pracownika socjalnego)
W ramach środków własnych /Rozd.85219/	3.792 zł.	3.812 zł.
W ramach zadań zleconych /Rozd.85219/	3.477 zł.	3.721 zł.
W ramach orzecznictwa /Rozd.85321/	3.220 zł.	3.220 zł.
W ramach Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie /Rozd. Z-85205/	3.697 zł.	3.697 zł.
W ramach wspierania rodziny /Rozd. 85504/	3.390 zł.	3.390 zł.
W ramach pieczy zastępczej /Rozd. 85508/	3.644 zł.	3.644 zł.

Średnie wynagrodzenie zasadnicze pracowników z podziałem na stanowiska przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4 Pracownicy socjalni – średnie wynagrodzenie zasadnicze brutto

Wykres 5 Pozostałe stanowiska – średnie wynagrodzenie zasadnicze brutto

I.1.3.2. Wykształcenie pracowników.

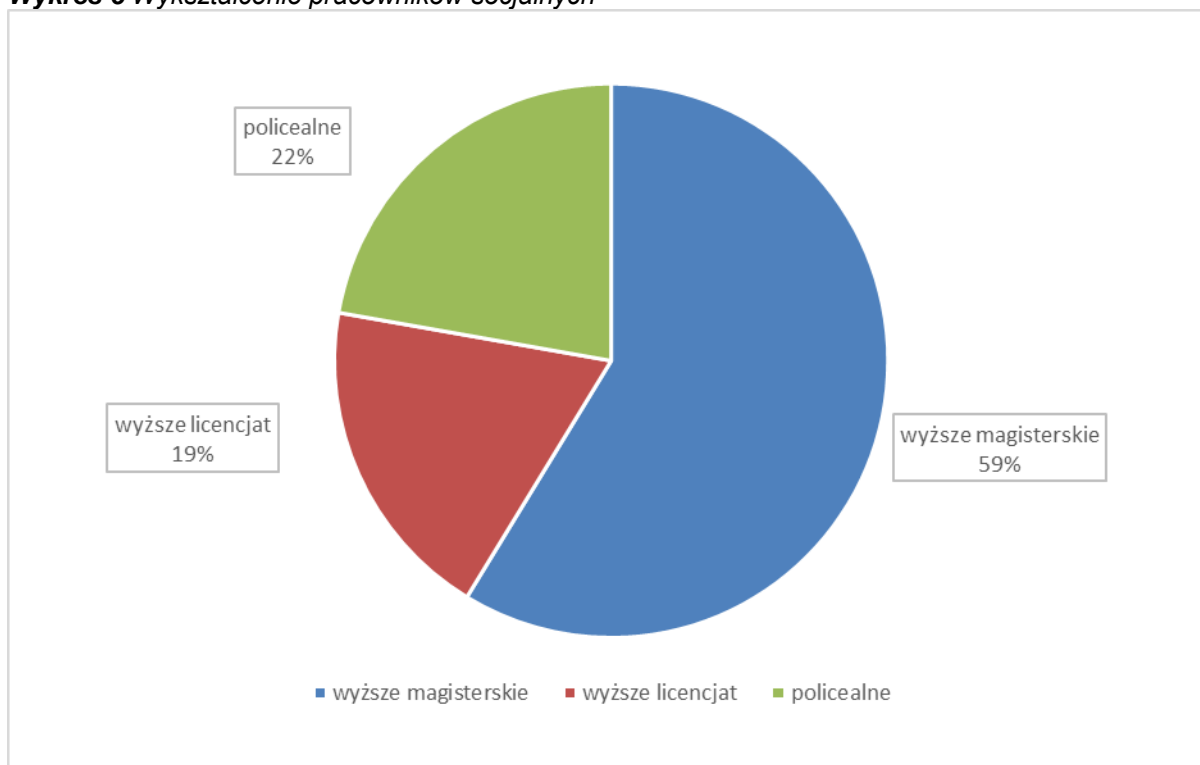
Do realizacji zadań statutowych ośrodka pomocy społecznej niezbędna jest wysokokwalifikowana kadra, od której wymaga się nie tylko posiadania wyższego wykształcenia, ale też często specjalistycznego przygotowania, poprzez studia podyplomowe bądź specjalizacje zawodowe. Zatrudnieni w Ośrodku pracownicy posiadają kwalifikacje zawodowe odpowiednie do zajmowanych stanowisk pracy. Wszyscy specjaliści pracy socjalnej, starsi pracownicy socjalni i pracownicy socjalni posiadają przygotowanie

zawodowe, wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej, tj. wykształcenie wyższe odpowiedniej specjalności lub pomaturalne w zawodzie pracownika socjalnego. Poziom wykształcenia pracowników MOPS przedstawia poniższa tabela.

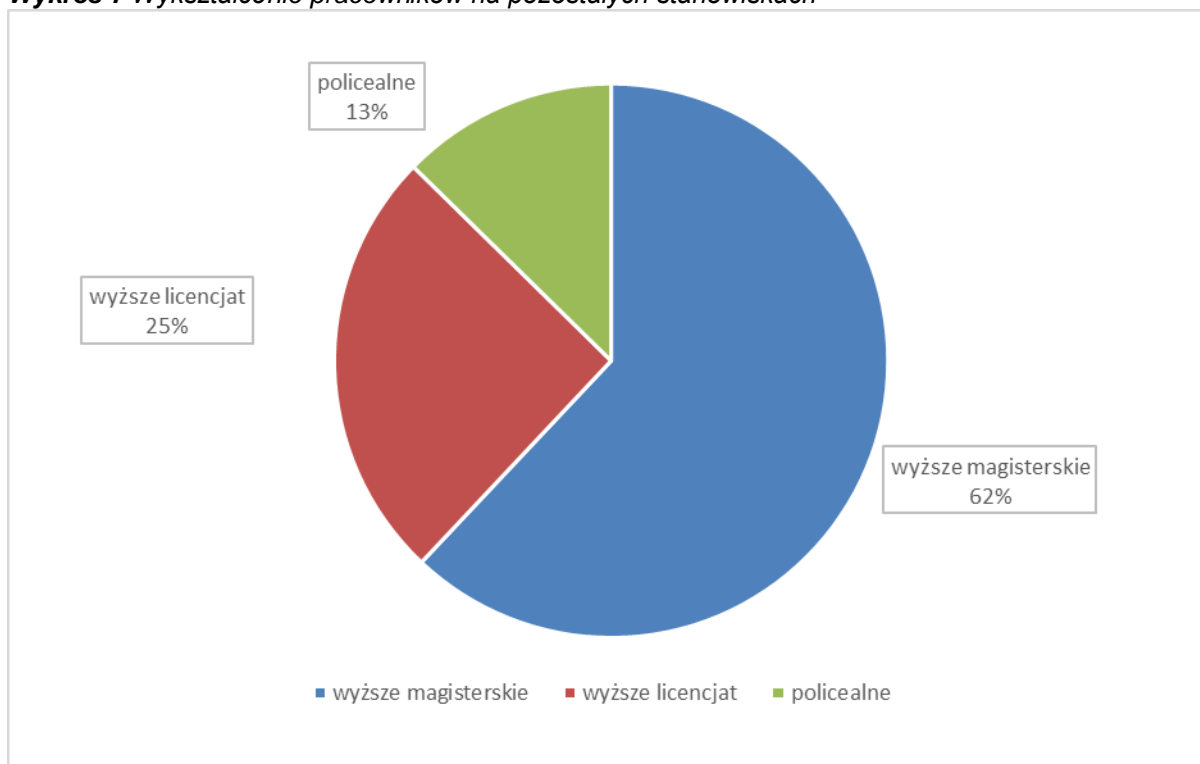
Tab.4. Poziom wykształcenia pracowników MOPS

Ilość osób	Studia podyplomowe	Wykształcenie wyższe (mgr)	Wykształcenie wyższe licencjat	Wykształcenie średnie lub policealne	Specjalizacja - Organizator pomocy społecznej	Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny
138	33	86	30	22	13	5	7

Wykres 6 Wykształcenie pracowników socjalnych

Wykres 7 Wykształcenie pracowników na pozostałych stanowiskach

I.1.3.3. Szkolenia.

Dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, z uwzględnieniem ich rozległej specyfiki, niezwykle ważnym aspektem jest doskonalenie wiedzy zawodowej oraz umiejętności pracowników, a w szczególności pracowników socjalnych. W realizowanej przez nich pracy socjalnej nie ma bowiem gotowych wzorców skierowanych na rozwiązywanie problemów klientów pomocy społecznej, uwikłanych często w bardzo trudne problemy życiowe. Celem podnoszenia wiedzy zawodowej pracowników i doskonalenia metod pracy socjalnej, prowadzono w Ośrodku bieżące doradztwo metodyczne, które dostosowywano do potrzeb pracowników. Nowozatrudniany pracownik socjalny przechodził tzw. program wdrażania, którego celem było wstępne zaznajomienie z czekającymi na niego zadaniami i pracą Ośrodka. Ponadto dla pracowników odbywają się szkolenia „Analiza systemowa rodziny” polegające na analizie sytuacji konkretnej osoby/rodziny. Środowiska, których problemy mają zostać zanalizowane zgłaszają pracownicy uczestniczący w szkoleniu. W okresie od stycznia do maja 2019 rok odbyło się 7 szkoleń dla pracowników z krótkim stażem.

W 2019 r. pracownicy Ośrodka uczestniczyli zarówno w szkoleniach zewnętrznych, jak i wewnętrznych, w tym:

Szkolenia i konferencje zorganizowane przez podmioty zewnętrzne, w tym:

1. Regionalna konferencja pieczy zastępczej „Zrozumieć, by wspierać”.
Wykłady:
 - Dżuma XXI wieku – depresja dzieci i młodzieży – zamaskowany obraz.
 - Odrzucenie – odbudować most do przyszłościWarsztaty:
 - Zaburzenia więzi – to nie jego wina
 - Społeczność korekcyjna jako model pracy w małych placówkach.
 - Złamane piękni – rzecz o gwałcie na seksualności.

- Depresja i co dalej? Pomocy nie jestem terapeutą.
- 2. Szkolenie z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi – procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.
- 3. IV Warmińsko – Mazurska Konferencja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pt. „Budowanie więzi w rodzinie”.
Wykłady:
- „Jak budować porozumienie w rodzinie”
Warsztaty:
- „Skuteczna komunikacja w rodzinie”
- „Zaburzenia więzi w rodzinie”
- 4. Szkolenie dla pracowników socjalnych pełniących funkcje członków powiatowych/miejskich zespołów ds. orzekania o niepełnosprawności.
- 5. Szkolenie dotyczące pomocy dziecku z rodziny z problemem przemocy.
- 6. Akademia streetworkingu.
- 7. Bezdomność jako globalny problem społeczny.
- 8. Prawne aspekty ubezwłasnowolnienia.
- 9. Elbląscy edukatorzy dla seniorów.
- 10. Bezpieczna przyszłość Osób z NI.
- 11. Zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.
- 12. Szkolenie kadry kierowniczej jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
- 13. Edytor aktów prawnych XML Legislador.
- 14. Księgowość projektów unijnych.
- 15. Vat w JST specyfika i zmiany w 2019 i 2020 roku.
- 16. Specjalista ds. zamówień publicznych.
- 17. Zamówienia publiczne do 30 tys. euro.
- 18. Zamówienia publiczne sprawozdanie.
- 19. Zamówienia publiczne do 30 tys. euro w zestawieniu z rocznym sprawozdaniem z udzielonych zamówień publicznych za rok 2018.
- 20. Zmiany w prawie pracy w 2019 i 2020 roku oraz Pracownicze Plany Kapitałowe.
- 21. Prawo pracy z uwzględnieniem zmian w zakresie prowadzenia oraz przechowywania dokumentacji pracowniczej od 01.01.2019 r.
- 22. Szkolenie z zakresu elektromobilności.
- 23. Odpowiedzialność w dziale IT- tworzenie regulaminów, dokumentacji oraz procedur.
- 24. Konferencja Modele realizacji usług społecznych.
- 25. Debata na temat rozwoju społecznego Elbląga.
- 26. Konferencja na temat Ekonomii Społecznej - Sklepy społeczne w gospodarce obiegu zamkniętego.
- 27. Szkolenie dla nowych członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – procedura zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego, kontrola rzeczywistego obrotu punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
- 28. Konferencja Perspektywy tworzenia rzeczywistości przyjaznej seniorom.

Szkolenia i konferencje zorganizowane we własnym zakresie przez Ośrodek, w tym przeprowadzone przez podmioty zewnętrzne, tj.:

1. Szkolenie na temat możliwości wspierania i aktywizowania osób z niepełnosprawnościami przy korzystaniu z oferty ERKON.
2. Szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych.
3. Mutyzm wybiórczy.
4. Zasada równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.
5. Alternatywne i wspomagające metody komunikacji z dzieckiem niemówiącym.
6. Jak zadbać o siebie?
7. Zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.
8. Szkolenie z komunikacji.

9. Jak rozpoznać przemoc wobec osób starszych i niepełnosprawnych, Rodzina azyli czy pułapka? Jak pomagać?
10. Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach jako narzędzie pracy z seniorami doświadczającymi przemocy, Weź (nie)pytaj...- techniki pracy, rola specjalistów.
11. Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy.
12. Seminarium pt. "Bezpieczny senior" w ramach projektu „Kampania społeczna na rzecz osób starszych zagrożonych i dotkniętych przemocą”.
13. Superwizja dla pracowników socjalnych i pracowników Specjalistycznego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu.
14. Konferencja „Bezdomność – poszukiwanie nowych, skutecznych rozwiązań wspomagających proces wychodzenia z bezdomności oraz zapobiegania bezdomności”:
Wykłady:
- Metodyka pracy z osobą bezdomną.
Warsztaty:
- Modele świadczenia pomocy
- Metodyka pracy zespołów interdyscyplinarnych
Szkolenie:
- Jak zapobiegać bezdomności na skutek eksmisji

I.1.3.4. Bezpieczeństwo pracowników Ośrodka.

Mając na uwadze wzrost zagrożenia, na które narażeni są pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu kontynuowano działania mające na celu zwiększenie poczucia ich bezpieczeństwa, tj.:

1. wyposażenie w ręczny miotacz gazu,
2. realizacja projektu „Bezpieczny pracownik socjalny” w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”. Projekt polegał na wyposażeniu pracowników w urządzenie Safety PAD, które powoduje, że pracownik w sytuacji zagrożenia wciskając przycisk uruchamia procedurę udzielenia mu pomocy. W 2019 r. w przyciski wyposażono łącznie 20 pracowników socjalnych i asystentów rodziny,
3. zgłaszanie na policję lub do prokuratury sytuacji, w której dochodziło do naruszenia nietykalności cielesnej pracownika, stosowano groźby karalne, nękanie czy istniało podejrzenie narażenia życia lub zdrowia. W okresie sprawozdawczym podejmowano działania w związku z 4 zawiadomieniami, które dotyczyły 7 pracowników Ośrodka.
4. zorganizowano szkolenia w zakresie pierwszej pomocy i zasad zachowania się w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia.
5. podjęto działania w celu uzyskania nowego etatu w Ośrodku, w ramach którego planowane jest zatrudnienie pracownika ochrony.
6. podjęto działania w celu zainstalowania w siedzibie Ośrodka przycisku „Sygnalizacja napadu”.

I.1.4. Zasoby lokalowe Ośrodka.

Administrowanie zasobami lokalowymi Ośrodka i sprawy zabezpieczenia mienia w Ośrodku należą do zadań Sekcji Gospodarczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu sprawuje trwały zarząd:

- 1) nieruchomości zabudowanej przy ul. Winnej 9 w Elblągu o łącznej powierzchni:
 - budynku - 2.896,90 m² powierzchni użytkowej,
 - gruntu - 1.437,00 m², w tym 1.089 m² gruntu przylegającego bezpośrednio do budynku oraz 348 m² gruntu pod parking przy ul. Winnej 12 (vis a vis obiektu).
- 2) udział do 0,11 części nieruchomości zabudowanej, położonej w Elblągu przy ul. Związku Jaszczurczego 17, tj. powierzchnię 332 m² z przeznaczeniem na prowadzenie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
- 3) lokalu użytkowego o pow. 78,26 m², położonego w Elblągu przy Placu Dworcowym 3A.

Pomieszczenia w budynku przy ul. Winnej 9 wykorzystywane są w części na działalność Ośrodka, a w części wynajmowane innym podmiotom, w tym na dzień 31.12.2019 r.:

- 1) na potrzeby Straży Miejskiej pomieszczenia o łącznej powierzchni – 118,60 m²,
- 2) na potrzeby Zakładu Aktywności Zawodowej prowadzonego przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych – pomieszczenia o łącznej powierzchni 544,20 m².

Na rzecz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu oddano w dzierżawę nieruchomości gruntową o powierzchni 38,6 m², na potrzeby wyjścia ewakuacyjnego w budynku Domu Studenckiego przy ul. Zacisze 12.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., Ośrodek wykorzystywał na statutową działalność pomieszczenia o łącznej powierzchni 3.370,39 m², w tym:

- 1) pomieszczenia o powierzchni 2.234,10 m², w budynku przy ul. Winnej 9 (posiadany w trwałym zarządzie), w którym zlokalizowana jest główna siedziba Ośrodka,
- 2) lokal posiadany w trwałym zarządzie o pow. 78,26 m², położony przy Placu Dworcowym 3A,
- 3) pomieszczenia posiadane w trwałym zarządzie o powierzchni 332 m² w budynku przy ul. Zw. Jaszczurczego 17, w których zlokalizowany jest Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (funkcjonujący w strukturach MOPS),
- 4) pomieszczenia o powierzchni 278,43 m² użyczone w części budynku przy ul. Zamkowej 16A, które przeznaczone są na działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- 5) pomieszczenia magazynowe w Elblągu przy ul. Stefczyka 9/10, o powierzchni 447,6 m² dzierżawione od „RUCH” SA. z siedzibą w Warszawie, oddział w Gdańsku ul. Tkacka 9/10, z przeznaczeniem na działania statutowe Ośrodka, w zakresie gromadzenia i wydawania żywności. Wymienione pomieszczenia oddano w bezpłatne używanie Elbląskiemu Bankowi Żywności, który we współpracy z MOPS gromadzi i wydaje żywność. W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu wydał 3.019 skierowań, w tym:
 - podprogram z 2018 r. – 1.459 skierowań i 2.910 osób objętych pomocą,
 - podprogram z 2019 r. – 1.560 skierowań i 2.519 osób objętych pomocą.Jednocześnie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu w 2018 r. skierował 83 osoby do działań wspierających prowadzonych przez Bank Żywności.

Mając na uwadze chęć polepszenia warunków dla osób niepełnosprawnych w 2019 roku przeniesiono siedzibę Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z ul. Winnej 9 na ul. Zamkową 16A. W okresie sprawozdawczym dokonano prac remontowych służących dostosowaniu pomieszczeń do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ponadto w pomieszczeniach przy ul. Winnej 9, które zwolnione zostały dzięki przeniesieniu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności i Środowiskowego Domu Samopomocy (dotychczasowa siedziba w budynku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej) umieszczone zostały ostatnie już Zespoły Pracy Socjalnej znajdujące się poza główną siedzibą Ośrodka.

I.1.5. Komputeryzacja i obsługa systemów informatycznych

Praca w systemie TTPOMOC

W ramach systemu Pomost, realizowany był obowiązek przesyłania kwartalnych zbiorów centralnych, będących sprawozdaniem ze zgodności faktycznie poniesionych wydatków w Ośrodku, z wydatkami wprowadzonymi do systemu pomost, na podstawie wydanych, z użyciem systemu, decyzji administracyjnych przyznających świadczenia.

W 2019 r. wykonano następujące zbiory centralne:

- za IV kwartał 2018 uzyskano 103 % zgodności
- za I kwartał 2019 uzyskano 99 % zgodności
- za II kwartał 2019 uzyskano 100 % zgodności
- za III kwartał 2019 uzyskano 100 % zgodności

Jak wynika z powyższego uzyskano poziom zgodności, zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Systemy komputerowe - zakup, wdrożenie i aktualizacja do bieżących wersji.

Do prawidłowego funkcjonowania Ośrodek używa wielu systemów komputerowych, dlatego ważnym elementem działań jest uaktualnianie ich do najnowszych wersji. Daje to pewność, że wykorzystywane programy prawidłowo działają i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dlatego przez cały rok, producenci oprogramowania wprowadzają w nich zmiany. Powoduje to, że w każdym z systemów należy wprowadzić pojawiające się zmiany. Ponadto wprowadzanie aktualizacji często wiąże się z konfiguracją całego systemu informatycznego.

Zarówno różnorodność systemów jak i ich specyfika powodują, że praca poświęcona ich konfiguracji i aktualizacji wymagała odpowiedniego przygotowania i poznania wprowadzanych zmian.

Systemy używane w MOPS to m.in.:

- TT-Pomoc (w tym empatia) – program służący do zarządzania bazą danych osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Ewidencja i pełna obsługa osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej.
- DODATKI – przyznawanie dodatków mieszkaniowych
- Tandem – obsługa rodzin zastępczych
- Agema FK – system Finansowo-Księgowy służy do wspomagania prowadzenia pełnej księgowości w jednostkach gospodarczych, dedykowany dla środowiska Windows
- Agema HR – oprogramowanie dla instytucji i przedsiębiorstw wspomagające zarządzanie kadrami oraz usprawniające działania placowe.
- Softel – obsługa poczty elektronicznej email, hosting dla strony internetowej www.mops.elblag.pl
- LEX – Profesjonalna platforma dla prawników, która zapewnia dostęp do kompletnej, aktualizowanej bazy prawa, orzecnictwa i piśmiennictwa prawniczego
- LEGISLATOR – Edytor Aktów Prawnych XML Legislator Standard służy do tworzenia aktów prawnych i innych dokumentów zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i innych aktów prawnych.
- ESET – system zabezpieczający stacje robocze, laptopy oraz serwery. Zawiera pełny pakiet zabezpieczeń w tym: antywirus, firewall, antyspam, oraz konsolę centralnego zarządzania.
- E-PUAP – elektroniczna skrzynka podawcza
- SEPI (Samorządowa Elektroniczna Platforma Informacyjna) służący do pobierania zaświadczeń dla klientów z Powiatowego Urzędu Pracy. Pracownicy MOPS występują z elektronicznym wnioskiem o wystawienie zaświadczenia dla klienta, wniosek zostaje podpisany elektronicznie i oczekuje na wystawienie przez PUP zaświadczenia, które jest drukowane i dołączane do akt.

Ośrodek posiada 3 sztuki Terminali Mobilnych służących do przeprowadzania wywiadów środowiskowych w formie elektronicznej otrzymane z MPiPS oraz 39 laptopów Lenovo zakupionych do pracy w empatii. Wykonano konfigurację systemu POMOST oraz zarejestrowano Terminale i laptopy w systemie Empatia i przydzielono hasła pracownikom socjalnym. Wszyscy pracownicy socjalni zostali przeszkoleni co do procedury przeprowadzania wywiadów za pomocą aplikacji elektronicznej.

W okresie sprawozdawczym w celu poprawy zabezpieczenia sieci i systemów komputerowych podjęto poniższe działania:

- w 18 zestawach komputerowych, które spełniały wymagania sprzętowe został zainstalowany system operacyjny Microsoft Windows 10 Pro – wzrost bezpieczeństwa danych oraz kompatybilności,
- zakupiono nowe dyski do serwerów – wzrost bezpieczeństwa danych,
- sukcesywna wymiana lub rekonfiguracja oprogramowania do obsługi poczty elektronicznej w celu zastosowania szyfrowania SSL/TSL – wzrost bezpieczeństwa danych,

- zakupiono 48 portowego zarządzalnego switcha – większa przepustowość sieci, wzrost bezpieczeństwa,
- wymiana wadliwych modułów gniazd komputerowych w pokojach – zmniejszenie awaryjności sieci.

Serwisy sprzętu komputerowego i oprogramowania

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu, pracuje 136 zestawów komputerowych, w tym 3 serwery. Dodatkowo 42 terminale mobilne Empatia. W grudniu 2019 roku Ośrodek zakupił 4 zestawy PC, 3 laptopy do pracy biurowej i 7 drukarek w celu wymiany przestarzałych sprzętów nie spełniających wymagań.

Ponadto do dyspozycji pracowników jest 5 skanerów, 6 urządzeń wielofunkcyjnych, 3 kserokopiarki oraz 72 drukarek (w tym 4 kolorowe).

W 2019 r. zdarzały się awarie sprzętu komputerowego, takiego jak: drukarki, monitory i jednostki centralne. Wiele z napraw zostało wykonanych we własnym zakresie, jednak zdarzyły się również naprawy wymagające ingerencji serwisu.

1. Serwisy internetowe

- 1) Aktualizacja serwisu internetowego: <http://mops.elblag.pl>
- 2) Aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej.
- 3) Aktualizacja strony internetowej <http://pomost.mops.elblag.pl> – dokumenty wewnętrzne oraz informacje o systemie POMOST.

2. Inne prace:

- udział w:

- przeniesieniu Zespołu Pracy Socjalnej numer IV z budynku przy ul. Mielczarskiego do budynku przy ul. Winnej.
- przeniesieniu Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z budynku przy ul. Winnej do budynku przy ul. Zamkowej.
- przeniesienie Zespołu Pracy Socjalnej numer III z budynku przy ul. Plac dworcowy do budynku przy ul. Winnej
- zmianach organizacyjnych w budynku przy ul. Winnej - m.in. przystosowanie piętra I.

Co wiązało się między innymi z poniższymi zadaniami.

Skrócenie do minimum przerwy w ciągłości pracy ośrodka. Podłączenie oraz konfiguracja komputerów i drukarek. Adaptacja sieci teleinformatycznej. Współpraca z Urzędem Miasta w zakresie zarządzania istniejącymi numerami telefonów i nadaniem dodatkowych oraz konfiguracji połączenia VLAN pomiędzy MOPS przy ul. Winnej oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

- reorganizacja w pomieszczeniu serwerowni - przeniesienie szafy krosowej oraz optymalne zagospodarowanie przestrzeni w niej przez odpowiednie umiejscawianie urządzeń, oraz elementów sieci. Usunięcie wielokrotnych łączy i przedłużeń przewodów, wymiana zakończeń kablowych poprzez instalację modularnych paneli krosowych. Wyżej wymienione działania znacznie obniżyły ilość awarii sieci komputerowej.
- wdrożenie nowego oprogramowania:
 - Agema WWW – wdrożenie na wszystkich stanowiskach. nadawanie uprawnień.
 - Sepi.sygnyty – współpraca z kierownikami oraz Urzędem Pracy związana z nadaniem uprawnień. Wdrożenie na stanowiskach osób uprawnionych.
 - ZUS-PUE – wdrożenie na stanowiskach DŚ oraz OS. Przeszkolenie w zakresie użytkowania.
- zakup nowego oprogramowania do obsługi rodzin zastępczych - Sygnity - Piecza Zastępcza,
- przedłużono umowy na systemy inf. i oprogramowanie użytkowe,

- udzielano bieżącej pomocy i wykonywano szkolenia z zakresu obsługi komputera, obsługi systemów pracujących w MOPS,
- przeprowadzano prace telekomunikacyjne związane ze zmianami numerów telefonów.

I.1.6. Orzecznictwo administracyjne.

Sprawy prowadzone w 2019 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu, których zakończenie wymaga wydania decyzji administracyjnej, wydawane były przez osoby posiadające upoważnienie Prezydenta Miasta oraz osobiście przez Prezydenta Miasta.

- Decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach wydawane przez pracowników Ośrodka posiadających upoważnienie Prezydenta Miasta dzielą się na 3 grupy spraw, tj. z zakresu:
 - 1) **ustawy pomocy społecznej** - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali osoby posiadające odpowiednie upoważnienia i tak na dzień 31.12.2019 r. były to: Dyrektor MOPS, Zastępca Dyrektora MOPS, Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych oraz Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Socjalnych.
 - 2) **ustawy dodatków mieszkaniowych** - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor MOPS i Zastępca Dyrektora MOPS.
 - 3) **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor MOPS i Zastępca Dyrektora MOPS.
- Decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach wydane przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta dotyczyły spraw z zakresu:
 - 1) ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w przypadkach osób innych niż ubezpieczeni
(uwaga: w/w sprawie Ośrodek prowadził postępowanie administracyjne i przygotowywał projekty decyzji administracyjnych).

W 2019 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu zarejestrowano **ogółem 18.754 decyzje administracyjne** wydane w sprawach indywidualnych, w tym:

- 18.363 decyzje administracyjne wydane z upoważnienia Prezydenta Miasta, z czego:
 - 13.565 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy pomocy społecznej,
 - 3.792 decyzje dotyczące spraw z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
 - 1.006 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 391 decyzji administracyjnych wydanych przez Prezydenta Miasta/Sekretarza Miasta z zakresu ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

I.1.6.1. Orzecznictwo w sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W 2019 roku, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, z późn. zm.) wydano ogółem **13.565 decyzji administracyjnych**, w tym :

- 12.281 decyzje administracyjne wydano w ramach zadań własnych gminy , w tym :
 - 8.657 decyzji przyznających świadczenia,
 - 168 decyzji odmownych,
 - 3.456 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)
- 969 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań zleconych gminie, w tym:
 - 663 decyzje przyznające świadczenia,
 - 5 decyzji odmownych,

- 301 decyzje inne (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje.)
- 193 decyzje administracyjne wydano w ramach zadań powiatu, w tym :
 - 108 decyzji przyznających świadczenia,
 - 5 decyzji odmownych,
 - 80 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)
- 122 decyzje tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń
 Decyzje wydane w ramach zadań własnych gminy dotyczyły świadczeń pomocy społecznej udzielanych w formach pieniężnych (zasiłków celowych, okresowych, stałych i zasiłków specjalnych celowych), pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych świadczonych zarówno w miejscu zamieszkania, jak też w ośrodkach wsparcia oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt.
 Decyzje wydane w ramach zadań zleconych gminie dotyczyły specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczonych w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia.
 Decyzje wydane w ramach zadań powiatu dotyczyły spraw z zakresu: umieszczania w domach pomocy społecznej osób z poza terenu Elbląga oraz pomocy udzielanej na mocy ustawy o pomocy społecznej rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych.
 W okresie sprawozdawczym klienci Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wnieśli **35 odwołań** od decyzji wydanych w zakresie pomocy społecznej, co w zestawieniu z liczbą wydanych w tym zakresie decyzji administracyjnych (13.443) oznacza, że klienci Ośrodka zakwestionowali ok. 0,26 % decyzji. Po szczegółowym przeanalizowaniu spraw i argumentów poruszanych w odwołaniach, w 3 przypadkach organ I instancji zmienił swoje wcześniejsze rozstrzygnięcie, natomiast pozostałe 32 sprawy przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do 28 spraw, a w stosunku do 4 spraw postępowanie nie zostało zakończone. W wyniku rozpoznania 28 spraw, organ II instancji:

- w 10 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 2 przypadkach stwierdził uchybienie terminu do wniesienia odwołania,
- w 6 przypadkach stwierdził niedopuszczalność odwołania,
- w 9 przypadkach uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu 4 spraw, organ I instancji po uzupełnieniu postępowania dowodowego podtrzymał zajęte wcześniej stanowisko, w 3 sprawach rozstrzygnięcie zostało zmienione, natomiast w 2 przypadkach postępowanie nie zostało zakończone.

W 2019 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze zakończyło także postępowanie odwoławcze w stosunku do 2 spraw z 2017 r. oraz 5 spraw z 2018 r., i tak organ II instancji:

- w 4 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 1 przypadku uchylił w części lub w całości decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Sprawa jest w toku ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.
- w 2 przypadkach organ II instancji uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i orzekł co do istoty sprawy.

1.1.6.2. Orzecznictwo w sprawach dodatków mieszkaniowych.

W 2019 roku wydano **3.792 decyzji administracyjnych** z zakresu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133). Dodatki mieszkaniowe mają charakter świadczeń obligatoryjnych i sposób rozstrzygnięcia, w tych sprawach jest unormowany przepisami ww. ustawy.

Wśród **3.792** decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu dodatków mieszkaniowych wydano:

- 3.483 decyzji przyznających świadczenia,
- 209 decyzji odmownych,
- 23 decyzje umarzające postępowanie,
- 43 innych decyzji (m. in. wstrzymujące lub wznawiające świadczenia),
- 27 decyzji wygaszających dodatek mieszkaniowy
- 7 decyzji tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W 2019 roku Klienci Ośrodka wnieśli 9 odwołań od decyzji w sprawach dodatku mieszkaniowego. Składane odwołania dotyczyły decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego ze względu na nie spełnianie kryteriów ustawowych, a także zbyt niską, zdaniem strony, wysokością przyznanego dodatku. Wszystkie odwołania organ I instancji przekazał do rozpatrzenia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze. Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do 7 spraw, a w stosunku do 2 postępowanie nie zostało zakończone, i tak organ II instancji:

- w 6 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 1 przypadku uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy organ I instancji podtrzymał wcześniej wydane rozstrzygnięcie.

1.1.6.3. Orzecznictwo w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

W 2019 roku wydano **1.006 decyzji administracyjnych** z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.), w tym wydano:

- 772 decyzje przyznające świadczenia,
- 7 decyzji odmownych,
- 3 decyzje umarzające postępowanie,
- 212 innych decyzji (zmieniających bądź uchylających),
- 12 decyzji tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W 2019 roku Klienci Ośrodka wnieśli 2 odwołania od decyzji w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Po szczegółowym przeanalizowaniu spraw i argumentów poruszanych w odwołaniach, wszystkie sprawy przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do wszystkich spraw i w 2 przypadkach uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu, organ I instancji po uzupełnieniu postępowania dowodowego w 1 przypadku podtrzymał zajęte wcześniej stanowisko, natomiast w 1 przypadku postępowanie nie zostało zakończone.

1.1.6.4. Orzecznictwo sprawach dot. ustalenia uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

Zadaniem Ośrodka jest przeprowadzanie postępowań administracyjnych w zakresie ustalania prawa osób innych niż osoby ubezpieczone, do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa. W tym zakresie, Ośrodek przygotowuje również projekty decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta.

W 2019 roku, w oparciu o przeprowadzane przez MOPS postępowanie administracyjne, wydanych zostało **391 decyzji administracyjnych** z zakresu ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa, w tym:

- w 296 przypadkach ustalono, że osoby wskazane we wnioskach, pomimo braku ubezpieczenia, posiadają prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych,
- w 29 przypadkach stwierdzono brak uprawnień i wydano decyzje odmowne,
- w 35 przypadkach sprawy zostały przekazane do innych gmin zgodnie z właściwością miejscową.

W 2019 roku Klienci Ośrodka nie wnieśli żadnego odwołania od decyzji w sprawach ustalania prawa osób innych niż osoby ubezpieczone, do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

I.1.7. Skargi i wnioski

W 2019 roku z zakresu działalności Ośrodka do rozpatrzenia przez Dyrektora Ośrodka wpłynęło: **28 skarg** (w tym dwie osoby złożyły po 3 skargi i jedna osoba dwie skargi) i **1 wniosek**. W okresie sprawozdawczym Dyrektor rozpatrzył 26 skarg i w wyniku przeprowadzonego postępowania w zakresie badania zasadności zarzutów:

- 23 skargi uznano za bezzasadne,
- 2 skargi uznano za zasadne,
- 3 skargi pozostawiono bez rozpoznania.

Zarzuty podnoszone i niezadowolenie wyrażone w skargach dotyczyły:

- 1) w 17 przypadkach – pracy lub postawy pracowników socjalnych,
- 2) w 3 przypadku – zarówno pracy lub postawy pracownika socjalnego i Kierownika Specjalistycznego Ośrodka wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- 3) w 1 przypadku – pracy Specjalistycznego Ośrodka wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
- 4) w 1 przypadku – postawy pracowników podczas spotkania w sprawie oceny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- 5) w 1 przypadku – pracy lub postawy lekarza orzecznika Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- 6) w 1 przypadku – nie otrzymania korespondencji z Ośrodka na czas,
- 7) w 1 przypadku – funkcjonowania rodziny zastępczej,
- 8) w 1 przypadku – nieterminowego wypłacenia świadczeń dla wychowanka pieczy zastępczej.

Skarżącym udzielono szczegółowych pisemnych wyjaśnień na temat ustaleń i zajętego stanowiska w podnoszonych przez nich sprawach. Na dzień 31.12.2019 r. 2 skargi pozostały do rozpatrzenia.

W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości zastosowano wnioski dyscyplinujące.

Ponadto Dyrektor rozpatrzył 1 skargę, która pozostała do rozpatrzenia z 2018 r. Skarga dotyczyła pracy i postawy pracownika socjalnego. Po rozpatrzeniu skargi nie znaleziono podstaw do uznania zasadności zarzutów.

W 2019 r. Dyrektor Ośrodka rozpatrzył także 1 wniesiony wniosek i udzielił stronie odpowiedzi.

I.2. BUDŻET

W roku 2019 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu wydatkował w ramach otrzymanych środków łącznie kwotę **30.604.597,13 zł**, w tym:

- **25.562.764,31 zł** – w ramach zadań z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (w tym świadczenia oraz koszty utrzymania MOPS, SOW i mieszkań chronionych) oraz ochrony zdrowia,
- **4.420.481,29 zł** – na realizację dodatków mieszkaniowych,
- **621.351,53 zł** – na zadania Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

I.2.1. Plan i wykorzystanie środków finansowych w 2019 r.

Tab.5. Plan i wydatkowanie środków, w ramach budżetu MOPS.

Wyszczególnienie	Plan na 2019 r. (zł)	Wykonanie za 2019 r.
1.	2.	3.
ogółem	31.155.535	30.604.597,13
w tym rozdziały: ↓		Wykon. planu 98,23%
85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi (zadania własne gminy)	30.000	29.998,35
85195 Ochrona zdrowia (zadanie zlecone - dotacja celowa)	11.490	11.489,80
85510 Placówki opiekuńczo – wychowawcze – ogółem	533.072	497.993,63
w tym: - zadania własne powiatu	360.060	327.157,07
- zadania zlecone powiatu	173.012	170.836,56
85508 Rodziny zastępcze - ogółem	6.547.097	6.485.554,92
w tym: - zadania własne powiatu PWS	4.509.616	4.462.519,34
- zadania własne na rzecz innych powiatów PWSP	324.620	321.515,98
- zadania własne powiatu - dotacja celowa	68.622	68.486,50
- zadanie zlecone – dotacja celowa	1.269.239	1.267.901,99
- zadania własne innych powiatów PWSOP	375.000	365.131,11
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania powiatu) w tym: - dotacja celowa na utrzymanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie - dotacja celowa na realizację programu dla sprawców przemocy	469.460	464.122,66
	461.000	455.662,97
	8.460	8.459,69
85504 Wspieranie rodziny ogółem	588.698	572.325,99
w tym: - zadania własne powiatu – dotacja gminy	406.116	403.913,41
- zadania własne powiatu - dotacja celowa	92.992	92.298,48
- zadania zlecone powiatu - dotacja celowa	89.590	76.114,10
85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne (zadania własne gminy- dotacja celowa)	461.571	455.329,39
85214 Zasiłki i pomoc w naturze - ogółem	2.939.818	2.780.917,60
w tym: - zadania własne gminy,	1.015.730	985.226,35
- zadania własne gminy - dotacja celowa	1.924.088	1.795.691,25
85215 Dodatki mieszkaniowe (zadania własne gminy)	4.434.420	4.420.481,29
85216 Zasiłki stałe (zadania własne gminy - dotacja celowa)	5.106.092	5.098.090,36
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej – ogółem	8.018.061	7.815.334,89
1) utrzymanie Ośrodka ogółem	1) 7.827.224	1) 7.627.715,53
w tym 1a) zadania własne gminy,	1a) 5.860.330	1a) 5.664.781,06
1 b) zadania własne gminy – dotacja celowa	1b) 1.966.894	1b) 1.962.934,47
2) wynagrodzenia dla kuratorów ustanowionych przez sąd - zadania własne gminy	2) 14.000	2) 13.844,34
3) wynagrodzenia dla opiekunów ustanowionych przez sąd - zadania zlecone gminie	3) 154.082	3) 152.075,79
4) program unijny	4) 22.755	4) 21.699,23
85220 Mieszkania chronione (zadanie własne powiatu)	34.500	31.121,27
85230 Pomoc w zakresie dożywiania - ogółem	963.802	956.460,80
w tym: - zadania własne gminy,	747.000	739.658,80
- zadania własne gminy - dotacja celowa	216.802	216.802

85295 Pozostała działalność (zadania własne gminy)	392.030	365.024,65
85321 Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności (zadania powiatu – zlecone)	625.424	621.351,53

I.2.2. Zadania sfinansowane ze środków MPPiRPA.

W 2019 r. na zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu przeznaczono i wydatkowano ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kwotę **30.000** zł. Szczegółową informację na temat rodzajów sfinansowanych świadczeń obrazuje poniższa tabela.

Tab.6. Zadania sfinansowane ze środków MPPiRPA

Lp.	Nazwa zadania/cel	Dotacja		Forma realizacji zadania
		Przyznana	Wykonanie	
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Dofinansowanie programów oraz udziałów własnych do programów, dla jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych realizujących programy związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i społecznych	30.000	29.998,35	<p>1. Zawód – rodzic zastępczy – kampania medialna promująca rodzicielstwo zastępcze. Edycja III. Celem projektu było promowanie rodzicielstwa zastępczego. Otrzymane środki wydatkowano na spotkanie integracyjne dla rodzin zastępczych połączone z występem orkiestry kameralnej. Zorganizowano również szkolenia dla zawodowych rodzin zastępczych i pracowników MOPS. Ponadto zorganizowano spotkanie integracyjne choinkowe dla dzieci z rodzin zastępczych.</p> <p>2. Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy MOPS w Elblągu. Głównym celem programu było zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych poprzez podjęcie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności oraz łagodzenie jej skutków. Otrzymane środki wydatkowano na zorganizowanie konferencji z udziałem przedstawicieli różnych organizacji i instytucji związanych z problemem bezdomności, zatrudnienie streetwokeera, warsztaty związane ze sposobami łagodzenia skutków bezdomności oraz wykonanie ulotek i plakatów m. in. z informacjami o instytucjach świadczących pomoc osobom bezdomnym.</p>

I.2.3. Zamówienia publiczne.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu, jako jednostka sektora finansów zobowiązany jest do dokonywania wydatków zgodnie z ustawą – Prawo Zamówień Publicznych. Mając na względzie zasady przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, a w szczególności zwolnienie z obowiązku stosowania ustawy w przypadku udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 30 000 euro, w 2019 r. złożono 290 wniosków o dokonanie zakupu ze środków budżetowych Ośrodka.

W 2019 r. przeprowadzono jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę przekraczającą wyznaczony w ustawie próg – 30 000 euro – dotyczące przebudowy fragmentu budynku przy ul. Winnej 9 – utworzenie Punktu Przyjęć Klienta oraz przeniesienia punktu kasowego w ramach projektu „Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu”. Postępowanie zostało unieważnione na podstawie art. 93 ust. 3 pkt. 2 ustawy Prawo Zamówień Publicznych.

I.2.4. Windykacja należności

Zadaniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest windykacja należności budżetowych, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Procedura windykacji należności budżetowych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu przedstawia się następująco:

1. Zadaniem pracownika socjalnego odpowiedniego dla sprawy jest przekazanie kompletu dokumentów dotyczących nienależnie pobranych świadczeń do Działu Finansowo-Księgowego celem wszczęcia procedury windykacyjnej przez uprawnionego pracownika FN.
2. Zadaniem pracownika Działu Finansowo-Księgowego jest przygotowanie projektu decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o dodatkach mieszkaniowych, prowadzenie dokumentacji dłużnika oraz przechowywanie tej dokumentacji. Bieżące ewidencjonowanie należności i spłat należności.
3. Pracownicy socjalni po otrzymaniu informacji z Działu FN przeprowadzają rozeznanie w środowisku w stosunku do niepłacących dłużników. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest odstąpienie od żądania zwrotu należności, umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie spłaty zadłużenia.
4. Brak zapłaty lub prośby o udzielenie ulgi w spłacie w wyznaczonym terminie płatności stanowi podstawę do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Pracownik Działu FN wysyła upomnienie z zakreśleniem nie tylko terminu, ale i sankcji w przypadku braku reakcji ze strony dłużnika. Naruszenie terminu płatności stanowi przesłankę do wystawienia tytułu wykonawczego. Pracownik FN przekazuje sprawy do organu egzekucyjnego i prowadzi ewidencję przekazywanych spraw.

W roku 2019 r. w ramach procedury windykacyjnej:

- wystawiono 141 decyzji administracyjnych dotyczących nienależnie pobranych świadczeń,
- wysłano 68 upomnień,
- wystawiono 36 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 84.812,58 zł, które przekazano zgodnie z procedurą do właściwych organów egzekucyjnych,
- zastosowano tryb dokonywania potrąceń należności z bieżących świadczeń wobec 48 osób na łączną kwotę 30.220,62 zł,
- wydano 8 decyzji administracyjnych o odstąpieniu od żądania zwrotu należności na łączną kwotę 6.782,95 zł,
- wystawiono 45 wniosków o umorzenie nienależnie pobranych świadczeń. Wskutek tej procedury umorzono zaległości na łączną kwotę 35.469,01 zł.

CZĘŚĆ II.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ, DODATKÓW MIESZKANIOWYCH I PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH.

II.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Rodzaje świadczeń z zakresu pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507, z późn. zm.). Świadczeniami pomocy społecznej są:

- świadczenia pieniężne, do których należą: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;
- świadczenia niepieniężne, do których należą: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, bilet kredytowany, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, składki na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc dla osób usamodzielnianych w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Pomoc społeczna skierowana jest do osób i rodzin, u których zaspakajanie podstawowych potrzeb w oparciu o własne możliwości lub innych instytucji publicznych stało się z różnych przyczyn niemożliwe.

II.1.1. Liczba rodzin objętych pomocą, charakterystyka rodzin i powody przyznawania pomocy.

W 2019 roku pomocą objęto ogółem **4.028 rodzin** (w roku 2018 – 4.047), w tym **6.669 osób** (w roku 2018 – 6.956) funkcjonujących w tych rodzinach, co oznacza, że w 2019 roku z pomocy społecznej **korzystało około 6 % mieszkańców** Elbląga (których liczba ustalona w ewidencji ludności wg danych na dzień 31.12.2019 r. – wynosiła 112.343 osób). Rodziny otrzymały pomoc w różnych formach, w tym:

- **4.028 rodzin** (6.669 osób w tych rodzinach) **skorzystały ze świadczeń pomocy społecznej przyznanych decyzją administracyjną** (bez względu na rodzaj świadczenia, formę i liczbę świadczeń oraz źródło finansowania) – **decyzje skierowano do 5.101 osób** z tych rodzin, z tego:
 - 2.346 rodzin otrzymało świadczenia pieniężne,
 - 2.803 rodziny otrzymały świadczenia niepieniężne
- **3.209 rodzin** (5.244 osoby w tych rodzinach) **skorzystało z pomocy w formie pracy socjalnej**, w tym **523 rodziny** (1.021 osób w tych rodzinach) uzyskały pomoc **wyłącznie w postaci pracy socjalnej** (bez korzystania z jakichkolwiek świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną)

(uwaga: powyższe dane nie sumują się, ponieważ w skali roku, te same rodziny korzystały z różnych form pomocy. Ponadto tak duży spadek osób objętych pomocą wynika ze spadku rodzin/osób korzystających wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej).

Wśród **4.028 rodzin** objętych pomocą społeczną w 2019 roku:

- ponad 76% korzystających z pomocy to osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, tj. 3.070 osób, a w tej liczbie 858 osób to emeryci i renciści, którzy stanowili ponad 21% środowisk jednoosobowych korzystających z pomocy.
- ponad 27 % rodzin stanowiły rodziny z dziećmi, tj. 1.091 rodzin, posiadających na utrzymaniu i wychowaniu ok. 2.164 dzieci.

- ponad 15 % rodzin stanowiły rodziny niepełne (621 rodzin) posiadające na utrzymaniu i wychowaniu ponad 1.151 dzieci,
- ponad 28 % rodzin korzystających z pomocy stanowiły rodziny emerytów i rencistów (1.134 rodziny).

W poniższym zestawieniu scharakteryzowano typy rodzin, którym udzielano pomocy.

Tab.7. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 r.

Wyszczególnienie			Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	Ogółem		4.551	7.691
	w tym:	gospodarstwa jednoosobowe	3.070	3.070
		gospodarstwa dwuosobowe	611	1.222
		gospodarstwa trzyosobowe	365	1.095
		gospodarstwa czteroosobowe	336	1.344
		gospodarstwa pięcioosobowe	98	490
		gospodarstwa sześcioosobowe i więcej	71	470
Rodziny z dziećmi	Ogółem		1.091	3.781
	w tym:	jedno dziecko	446	1.044
		dwoje dzieci	369	1.318
		troje dzieci	178	803
		czworo dzieci	61	349
		pięcioro dzieci	26	172
		sześcioro dzieci	5	41
		siedmioro dzieci i więcej	6	54
Rodziny niepełne	Ogółem		621	1.842
	w tym:	z jednym dzieckiem	279	573
		z dwójką dzieci	199	619
		z trojgiem dzieci	98	394
		z czworgiem i więcej dzieci	45	256
Rodziny emerytów i rencistów	Ogółem		1.134	1.595
	w tym:	gospodarstwo jednoosobowe	858	858
		rodzina dwuosobowa	165	330
		rodzina trzyosobowa	63	189
		rodzina czteroosobowa i więcej	48	218

(liczba rodzin ogółem zawarta w tabeli nie równa się liczbie rodzin objętych pomocą, gdyż w powyższej tabeli jedna rodzina może znajdować się w kilku typach)

Powody przyznania pomocy.

Kryteria do korzystania z pomocy społecznej i zasady przyznawania świadczeń określone są ustawą o pomocy społecznej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej wykazała, że w 2019 roku, podobnie jak i w latach poprzednich, największą grupę stanowiły rodziny, w których jednym z powodów trudnej sytuacji życiowej było ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba. Liczne grupy stanowiły rodziny borykające się z problemami spowodowanymi niepełnosprawnością, bezrobociem czy bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Powody, które przyczyniły się do powstania trudnych sytuacji życiowych rodzin objętych pomocą w okresie sprawozdawczym, obrazuje poniższe zestawienie. W uzupełnieniu do przedstawionej poniżej tabeli należy dodać, iż w wielu przypadkach,

w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej występowały po dwie, trzy a nawet cztery z wymienionych niżej dysfunkcji.

Tab.8. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy w 2019 r.

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo		2.244	3.967
Sieroctwo		1	1
Bezdomność (schronienie)		196	223
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym	ogółem	243	1.144
	wielodzietność	192	1.001
Bezrobocie		1.382	2.878
Niepełnosprawność		1.834	2.743
Długotrwała lub ciężka choroba		2.052	2.409
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego - ogółem		643	2.046
w tym:	rodziny niepełne	565	1.669
	rodziny wielodzietne	247	1.253
Przemoc w rodzinie		29	66
Potrzeba ochrony handlu ludźmi		-	-
Alkoholizm		215	263
Narkomania		24	31
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego		103	114
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą		-	-
Zdarzenia losowe		4	8
Sytuacja kryzysowa		42	83
Kłęska żywiołowa		-	-

II.1.2. Świadczenia pieniężne i w naturze.

Na zasadach określonych ustawą o pomocy społecznej, prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego oraz przesłanek uzasadniających przyznanie im pomocy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, pomoc może być przyznana również osobom i rodzinom, których dochód przekracza określone ustawą kryterium dochodowe.

Sytuację osób i rodzin ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej ustala się w drodze wywiadu środowiskowego oraz w oparciu o zgromadzoną w sprawie dokumentację. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji /między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny/, wskazującej, że osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe, można odmówić przyznania pomocy, a w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości.

Poniżej przedstawiono w układzie tabelarycznym, wybrane rodzaje najczęściej przyznawanych w 2019 roku świadczeń pieniężnych i w naturze oraz liczbę osób, którym przyznano te świadczenia a także koszt świadczeń - w zestawieniu dla porównania z danymi w tym zakresie za okres 2018 roku.

Tab.9. Rodzaje wybranych świadczeń, liczba świadczeniobiorców oraz koszt świadczeń w 2019 r. w stosunku do 2018 r.

Świadczenia pomocy społecznej		Liczba świadczeniobiorców		% wzrostu / spadku		Koszt		% wzrostu / spadku	
		2018 r.	2019 r.	↑	↓	2018 r.	2019 r.	↑	↓
Zasiłki stałe		993	967		2,62	4.959.560	5.166.952	4,18	
Składki zdrowotne ¹⁾		990	967		2,32	433.819	455.329	4,96	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi		85	90	4,71		koszty specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi są finansowane w ramach budżetu DPS ul. Pułaskiego 1c			
Zasiłki okresowe		1198	1088		9,18	1.922.094	1.805.254		6,08
Posiłki ²⁾	Ogółem	2720	2232		17,94	1.920.586	1.824.147		5,02
	w tym dzieci i młodzież	1637	1267		22,60				
Zasiłki na żywność ²⁾		381	402	5,51					
Usługi opiekuńcze		716	806	12,99		budżet znajduje się w gestii Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu			
Inne zasiłki celowe lub pomoc w naturze		1241	1032		16,84	808.726	878.326	8,61	
Specjalne zasiłki celowe		397	482	21,41		218.233	288.434	32,17	

Objaśnienie do danych w tabeli:

- 1) liczba świadczeniobiorców obejmuje 841 osób korzystających z pomocy w formie zasiłku stałego oraz 129 osób bezrobotnych objętych programem zatrudnienia socjalnego w ramach centrum integracji społecznej,
- 2) wydatki w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” oraz dla osób, którym dochód przekracza 150% kryterium dochodowego a nie przekracza 200% (poza programem) podano łącznie bez względu na formę świadczenia (na posiłki, zasiłki na żywność) i bez względu na źródło finansowania (środki własne gminy, środki w ramach dotacji na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”).

II.1.2.1. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych i kuratorów.

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę (art.18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). Wynagrodzenie przysługuje ustanowionym przez Sąd opiekunom prawnym osób małoletnich lub osób ubezwłasnowolnionych. O przyznaniu wynagrodzenia postanawia Sąd.

W okresie sprawozdawczym dokonano wypłaty wynagrodzeń dla 26 opiekunów prawnych sprawujących opiekę prawną nad 45 osobami, co w skali roku stanowiło 489 świadczeń na łączną kwotę 149.794,84 zł. W przypadku 4 opiekunów zaprzestano wypłaty wynagrodzeń z uwagi na nabycie pełnoletniości małoletnich oraz w 1 przypadku z powodu nabycia pełnoletniości przez matkę małoletniej. Przyjęto 6 nowych wniosków opiekunów prawnych o wypłatę wynagrodzeń.

W okresie sprawozdawczym realizowano zadanie wypłaty wynagrodzeń dla kuratorów osób niepełnosprawnych, ubezwłasnowolnionych lub częściowo ubezwłasnowolnionych finansowanych ze środków własnych gminy. W 2019 r. na wynagrodzenia dla kuratorów wydatkowano kwotę 13.844,34 zł. Wypłacono 31 świadczeń, w tym 4 świadczenia wyrównujące

dla jednego kuratora na kwotę 2.384,34 zł. Wynagrodzenia wypłacane były dla jednej osoby pełniącej kuratelę nad trzema osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi. Przyjęto jeden wniosek w czerwcu 2019 r. o wypłatę świadczenia wraz ze świadczeniem wyrównującym.

II.1.3. Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne.

Praca socjalna jest podstawowym instrumentem wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc w formie pracy socjalnej skierowanej do konkretnych osób i rodzin, świadczona jest bez względu na to czy osoby lub rodziny spełniają kryteria dochodowe wymagane przy udzielaniu pomocy materialnej.

W 2019 roku, **z pomocy w formie pracy socjalnej skorzystało 3.209 rodzin** (5.244 osoby w tych rodzinach), w tym **523 rodziny** (1.021 osób, w tych w rodzinach) uzyskały pomoc **wyłącznie w postaci pracy socjalnej** (bez korzystania z jakichkolwiek świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną).

Na dzień 31.12.2019 r. realizatorami zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w zakresie pracy socjalnej byli pracownicy socjalni, zatrudnieni:

- w Dziale Świadczeń Socjalnych
- w Działach usytuowanych w budynku MOPS przy ul. Winnej 9, takich jak:
 - Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej
 - Dział Usług Społecznych
 - Zespół Interwencji Kryzysowej
- w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, zlokalizowanym przy ul. Zw. Jaszczurczego 17.

Zadaniem pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku jest diagnozowanie problemów środowiskowych i prowadzenie „szeroko rozumianej” pracy socjalnej w systemie pomocy społecznej. Praca socjalna skierowana na indywidualne potrzeby każdego klienta, polega głównie na wskazywaniu możliwości, motywowaniu, aktywizowaniu do podejmowania działań własnych w pokonywaniu trudności/problemów np. zawodowych, zdrowotnych, finansowych, mieszkaniowych. Ponadto, pracownicy socjalni udzielają różnego rodzaju wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych a także podejmują działania interwencyjne mające ułatwić wyjście z trudnej sytuacji życiowej, np.:

- w okresie Świąt Wielkanocnych pracownicy socjalni wytypowali 30 rodzin do odbioru paczek świątecznych z Polskiego Czerwonego Krzyża w ramach akcji „Wielkanoc z PCK 2019”,
- wytypowano 43 rodziny w tym 55 dzieci do uzyskania paczek z kościoła Baptystów,
- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku przemocy domowej lub zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych,
- wspieranie środowisk w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych,
- monitorowanie środowisk z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych alkoholizmem, wskazywanie osobom uzależnionym prawidłowych wzorców funkcjonowania społecznego, możliwości pokonania nałogu,
- pomoc w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności, w załatwianiu świadczeń rentowych,
- wspieranie podejmowanych przez klientów działań w kierunku uzyskania mieszkania z zasobów gminy, rozłożenia na raty spłat zaległości czynszowych, za energię elektryczną, gaz, itp.
- pomoc przy załatwianiu formalności związanych z umieszczeniem chorego w szpitalu, z uzyskaniem dla chorego środowiskowej pomocy pielęgniarstwa, a także z organizowaniem pochówku członka rodziny (kontakty z księdzem, firmą pogrzebową)
- udzielanie wsparcia przy załatwianiu dla dziecka miejsca w żłobku, przedszkolu a także przy ubieganiu się o częściowe zwolnienie z opłat.
- pomoc w wielu innych indywidualnych sprawach, których nie sposób wymienić w niniejszym sprawozdaniu.

W ramach organizowania skoordynowanego i komplementarnego wsparcia adresowanego

do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z pomocy Ośrodka podjęto również niżej wymienione działania:

1. realizacja partnerskiego projektu **Elbląskim Centrum Integracji Społecznej 2” 2018 - 2020**, który umożliwił klientom udział aktywizacji społecznej i/lub zawodowej. Zadaniem Ośrodka był współudział w rekrutacji uczestników oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach w CIS. W 2019 roku:
 - skierowano 42 osoby, które zajęcia rozpoczęły od 1.10.2019 r. Z tej grupy 1 osoba podjęła już zatrudnienie.
 - miesięczny okres próbny pozytywnie ukończyło 33 osoby i zostały one zakwalifikowane do dalszego udziału w zajęciach CIS.
 - udział w projekcie zgodnie z przyjętą ścieżką zakończyło 27 osób (w tym 19 podjęło zatrudnienie) spośród tych, które były kierowane w 2018 roku.
2. opiniowanie wniosków o skierowanie do uczestnictwa w zajęciach projektu niepartnerskiego Centrum Integracji Społecznej ERKON. Po przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych w roku 2019 skierowano 41 osób. Zakwalifikowano po pomyślnie zakończonym okresie próbnym 28 osób z tych, które skierowano w 2019 r. i 27 osób z tych, które skierowano w grudniu 2018 r.
3. objęcie osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach CIS, które realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego ubezpieczeniem zdrowotnym, o ile nie posiadały go z innego tytułu. Narastająco w 2019 roku ubezpieczeniem zdrowotny objęto 129 osób. Łączny koszt zadania 36.223,20 zł.
4. wizyta studyjna w ramach projektu "Model edukacji finansowej i mikroprzedsiębiorczości dla Centrum Integracji Społecznej w Elblągu" finansowanego ze środków POWER odbyła się w dniach 6-12 grudnia 2019 roku w Turynie. Liderem projektu i zarazem podmiotem organizującym wizytę jest Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Elblągu. W wizycie wzięło udział 4 przedstawicieli Lidera i Partnera projektu. Wszystkie spotkania i warsztaty w ramach wizyty studyjnej odbywały się w Turynie, a instytucją goszczącą było Labins, laboratorium inicjatyw społecznych-przedsiębiorstwo społeczne założone w 2013 r. przez specjalistów z zakresu polityki społecznej.

Celem projektu jest:

Podniesienie aktywności społeczno-zawodowej 46 osób z terenu miasta Elbląga i powiatu elbląskiego zagrożonych wykluczeniem społecznym - uczestników projektu „Elbląskie Centrum Integracji Społecznej 2” - poprzez wdrożenie nowego rozwiązania - modelu edukacji finansowej i mikro przedsiębiorczości na bazie modelowych rozwiązań partnera włoskiego.

Ponadto pracownicy socjalni Ośrodka mogli również kierować klientów do projektów realizowanych na terenie miasta Elbląga:

- Aktywne Zawodzie – 2 osoby,
- Aktywny Elbląg – 16 osób,
- Laboratorium rodziny – 18 osób
- Vademecum rozwoju rodzinnego – 2 osoby,
- Asystent osoby niepełnosprawnej – 3 osoby,
- Samodzielni w pracy – 1 osoba
- Twoja ścieżka kariery – 10 osób,
- Aflatoun szansą na lepszą przyszłość – 6 osób

By uzyskać pozytywne efekty w pracy socjalnej, niezbędne jest współdziałanie pracownika socjalnego z osobami/rodzinami wymagającymi wsparcia i zainteresowanymi poprawą swojego położenia. W wielu przypadkach korzystający ze świadczeń pomocy społecznej wykazywali bierną postawę i brak działań w kierunku poprawy swojej sytuacji. W takich przypadkach niezbędne było wykorzystywanie środków prawnych do obligowania do współpracy osobę/rodzinę borykającą się z problemami (np. bezrobocie, alkoholizm lub

problemy zdrowotne, finansowe, mieszkaniowe), poprzez zawieranie kontraktów socjalnych, motywujących do aktywności i określonych działań te osoby/rodziny, na rzecz zmiany lub poprawy swojej sytuacji. W 2019 r. **zawarto 178 kontraktów socjalnych, którymi objęto 179 osób w rodzinach.**

Bardzo istotną rolę w pracy socjalnej odgrywa również współpraca pracowników socjalnych ze środowiskiem lokalnym, gdyż dzięki wspólnym działaniom możliwe jest pełniejsze zaspokajanie potrzeb wielu osób i rodzin społecznie najsłabszych, wymagających wsparcia. W ramach działań środowiskowych, w 2019 roku pracownicy socjalni kontynuowali, umacniali i rozwijali współpracę z różnymi instytucjami, organizacjami, przedsiębiorcami. Na szczególną uwagę zasługują:

- 1) festyn rodzinny w ramach XXI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny pod hasłem „Małżeństwo - Dobre relacje - Silna rodzina”. Celem festynu było budowanie trwałych więzi rodzinnych. W trakcie festynu odbyły się: gry i zabawy ruchowe dla dzieci, zabawy z wykorzystaniem trampolin, malowanie twarzy dzieciom, pokaz sprzętu strażackiego, występ magika, skręcanie balonów, czytanie bajek dzieciom przez elbląską pisarkę, poczęstunek dla dzieci. Nad bezpieczeństwem czuwała pielęgniarka środowiskowa z Przychodni „Vita” Pani Katarzyna Cebula. Organizatorem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Jar” w Elblągu we współpracy z MOPS Elbląg.
- 2) kontynuacja realizacji projektu „Z mamą zabawa fajna sprawa — V edycja”. Adresatami projektu były rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi, które nie radzą sobie z opieką i wychowaniem dzieci. Był to cykl spotkań, podczas których stawiano na dobrą zabawę rodziców z dziećmi połączoną z edukacją. Celem projektu było zbudowanie silnej więzi emocjonalnej, a także odkrywanie uczucia radości ze wspólnego spędzania czasu i zabawy dziecka z rodzicami, uczenia się nowych form spędzania czasu z dzieckiem oraz poznawanie wartości literatury dla dzieci. Projekt został zrealizowany przy współpracy z Biblioteką Elbląską, na terenie której odbyło się 5 spotkań w maju i czerwcu 2019 r. podczas których świętowany był Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Ojca. Podczas zajęć miały miejsce zabawy ruchowe, multimedialne, artystyczne, plastyczne, czytanie bajek.
- 3) realizacja projektu socjalnego pod hasłem „Do zaczytania jeden krok...”, w ramach którego zorganizowano cykl spotkań - wspólne czytanie bajek rodziców z dziećmi. Celem projektu jest kształtowanie nawyku czytania i zdobywania wiedzy, przygotowanie i motywowanie do samodzielnego czytania, poprawa relacji między dziećmi a ich rodzicami, wzmocnienie więzi rodzinnych. Przedsięwzięcie realizowane było w ramach 4 spotkań na terenie Biblioteki Elbląskiej - Filia, ul. Mielczarskiego 22-24 w Elblągu.
- 4) zorganizowanie cyklu spotkań informacyjno-edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych pod hasłem „Niepełnosprawni - kompetentni i aktywni”. Odbyły się spotkania z pracownikiem Fundacji Elbląg, doradcą zawodowym PUP w Elblągu, przedstawicielem PFRON, ERKON. Celem spotkań było zwiększenie wiedzy z zakresu możliwości podjęcia kursów i szkoleń skierowanych do osób niepełnosprawnych, zapoznanie z aktywnymi metodami poszukiwania pracy i uzyskanie wiedzy z zakresu usług instytucji pomocowych.
- 5) współpraca z pedagogami szkolnymi, Policją, organizacjami pozarządowymi i organami samorządowym, w zakresie działań na rzecz dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, niewydolnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych; oprócz kontaktów bieżących w indywidualnych sprawach, organizowano spotkania, na których omawiano problemy społeczne i zagrożenia występujące w poszczególnych rejonach miasta, szukano wspólnych rozwiązań w zakresie zapobiegania nasilającej się patologii wśród dzieci i młodzieży, ustalano zasady realizacji wspólnych przedsięwzięć; w celu rozwiązywania problemów w trudnych, indywidualnych przypadkach, powoływano zespoły interdyscyplinarne.

Poradnictwo specjalistyczne

Jedną z niepieniężnych form świadczeń pomocy społecznej jest poradnictwo specjalistyczne. Pomoc w tej formie – podobnie jak w przypadku pracy socjalnej -

przysługuje osobom i rodzinom bez względu na to, czy spełniają kryteria dochodowe wymagane przy udzielaniu pomocy pieniężnej. W praktyce, z poradnictwa specjalistycznego korzysta znaczna liczba osób, która nie oczekuje wsparcia w postaci innych świadczeń (pieniężnych, rzeczowych czy pomocy usługowej).

W celu uzyskania poradnictwa specjalistycznego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, do specjalistów zgłaszają się nie tylko osoby, które uzyskały informację o takiej formie pomocy od pracowników socjalnych, lecz także osoby, którym taką formę wskazały m. in.: sądy, szkoły, pielęgniarki środowiskowe, lekarze lub inne podmioty. Świadczone poradnictwo specjalistyczne przy rozwiązywaniu niejednokrotnie bardzo zawiłych i trudnych problemów, w wielu przypadkach nie kończy się na udzieleniu przez specjalistę jednorazowej porady i osoba bądź rodzina wymagająca pomocy obejmowana jest długoterminowym monitorowaniem i wspieraniem w rozwiązywaniu ważnych spraw życiowych.

Dane sprawozdawcze za 2019 r.:

- 1) psycholog udzielił 421 konsultacji psychologicznych i terapeutycznych,
- 2) lekarz psychiatra udzielił 220 konsultacji osobom/rodzinom w sprawach związanych z opieką i pokonywaniem problemów zdrowotnych osób zaburzonych psychicznie.

II.2. DOŻYWIANIE.

W elbląskim systemie pomocy społecznej, pomoc skierowana do rodzin w formie dożywiania traktowana jako jeden z priorytetów. Analiza przyczyn dysfunkcji rodzin objętych pomocą w 2019 r. wskazuje, że głównymi z nich było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba.

W 2019 r. dożywianie realizowane było w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, finansowanego z budżetu państwa, w formie jednego posiłku dla osób nie przekraczających 150% kryterium dochodowego. Jednakże samorząd elbląski podjął decyzję o dofinansowaniu ze środków własnych dodatkowych posiłków osobom przekraczającym 150% kryterium dochodowego, a znajdującym się w trudnej sytuacji.

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”:

1. dofinansowano 245.139 posiłków, w tym:
 - 124.408 posiłków dla dzieci i młodzieży,
 - 120.731 posiłków dla osób dorosłych.
 2. przyznano zasiłki celowe na zakup żywności dla 141 osób,
 3. dowożone były posiłki dla 94 osób mających trudności w poruszaniu się.
(uwaga: powyższe liczby osób po zsumowaniu nie stanowią liczby osób ogółem objętych dożywianiem, gdyż wiele osób było objęte różnymi formami wsparcia)
- Wydatki programu „Posiłek w szkole i w domu” w Elblągu wyniósł w 2019 r. ogółem: **1.272.815 zł** na dożywianie dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym:

- 907.583 zł dotacja Wojewody, z tego:
 - kwota 216.802 zł w dyspozycji MOPS
 - kwota 690.781 zł w dyspozycji ZAZ
- 365.232 zł wkład własny gminy, z tego:
 - kwota 307.232 zł w dyspozycji MOPS
 - kwota 58.000 zł w dyspozycji ZAZ

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w ramach środków własnych dla osób, których dochód przekraczał 150% kryterium dochodowego:

1. dofinansowano 109.782 posiłków, w tym:
 - 74.220 posiłków dla dzieci i młodzieży,
 - 35.562 posiłki dla osób dorosłych.
 2. przyznano zasiłki celowe na zakup żywności dla 283 osób,
 3. dowożone były posiłki dla 114 osób mających trudności w poruszaniu się.
- Wydatki realizacji dożywiania w ramach środków własnych dla osób, których dochód przekraczał 150% kryterium dochodowego wyniósł ogółem **551.332 zł**, w tym:
- 551.332 zł środki własne gminy, z tego:

- kwota 509.332 zł w dyspozycji MOPS

- kwota 42.000 zł w dyspozycji ZAZ

Łączny koszt dożywiania w okresie sprawozdawczym wyniósł **1.824.147 zł.**

II.2.1. Dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej

Ośrodek zapewniał dożywianie wszystkim dzieciom wymagającym takiej pomocy i bez względu na postawę (zaangażowanie) ich rodziców w zakresie współpracy z Ośrodkiem w rozwiązywaniu problemów rodziny.

Z analizy danych sprawozdawczych wynika, iż wśród rodzin korzystających z pomocy w 2019 roku, **rodziny z dziećmi stanowiły ponad 27% rodzin** (1.091 rodzin), które posiadały na utrzymaniu i wychowaniu **ok. 2.164 dzieci**, w tym ponad **1.151** dzieci wychowywało się w rodzinach niepełnych (621 rodzin niepełnych).

W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., ze zorganizowanego dożywiania w formie wydawanych posiłków, przyznanych decyzją administracyjną w oparciu o wywiad środowiskowy (potwierdzający zasadność przyznania rodzinie tej formy pomocy) - korzystało **ogółem 1.267 dzieci i młodzieży.**

Ogółem na dożywianie dzieci i młodzieży (w formie wydawanych posiłków) w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. MOPS wydatkował kwotę **654.656 zł:** w tym:

- środki Wojewody - 203.241 zł
- wkład własny - 230.214 zł
- środki własne - 221.201 zł

(w w/w kwotach zostało ujęte także dożywianie w okresie ferii zimowych i wakacji)

Ponadto, posiłki na kwotę 4.881 zł zostały sfinansowane ze środków Wojewody, których dysponentem była Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych, w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. A zatem **łączny koszt posiłków dla dzieci i młodzieży wyniósł 659.537 zł.**

W zależności od miejsca dożywiania i możliwości stołówek szkolnych posiłki obiadowe były dwudaniowe lub jednodaniowe. Spośród dzieci dożywianych systematycznie, wiele dzieci korzystało w roku szkolnym, oprócz posiłków obiadowych, także z dodatkowych posiłków w świetlicach popołudniowych. Dzieci, które korzystały ze zorganizowanych form wypoczynku były objęte dożywianiem w okresie ferii zimowych na półzimowiskach, a w okresie wakacji na półkoloniach i kolonii. I tak:

- 727 dzieci ze szkół podstawowych otrzymywało posiłki dwudaniowe
- 130 dzieci ze szkół podstawowych otrzymywało posiłki jednodaniowe
- 9 dzieci ze szkół gimnazjalnych otrzymywało posiłki dwudaniowe
- 50 uczniów korzystało z posiłków w szkołach średnich
- 175 dzieci korzystało z dożywiania w świetlicach popołudniowych
- 9 dzieci korzystało z obiadów w Zakładzie Aktywności Zawodowej „Elblążanka”
- 468 dzieci dożywiano w przedszkolach
- 28 dzieci dożywiano w żłobkach
- 8 dzieci dożywianych było w placówkach poza Elblągiem (MOS, OREW, SOSW)
- 317 dzieci dożywiano podczas korzystania z wypoczynku letniego i zimowego

(uwaga: podane powyżej liczby dzieci w rozbiciu na formy lub miejsca dożywiania nie stanowią sumy liczby dożywianych dzieci ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym dzieci korzystały z różnych form dożywiania, a także przechodziły np. ze szkoły średniej do ZAZ „Elblążanka”, ze żłobka do przedszkola, z przedszkola do szkół).

W 2019 r. akcję dożywiania dzieci i młodzieży w okresie trwania roku szkolnego koordynowano w punktach żywieniowych na terenie Elbląga, w tym w:

- 17 szkołach podstawowych
- 2 ośrodkach szkolno – wychowawczych
- 2 młodzieżowych ośrodkach socjoterapii
- Warsztatach szkolnych przy Zespole Szkół Gospodarczych
- Zespole Szkół Ekonomicznych

- Zespole Szkół Zawodowych Nr1
- Internacie Zespołu Szkół Budowlanych w Gdyni
- Bursie Gdańskiej
- Zespole Szkół Kreowania Wizerunku w Gdańsku
- Stołówce „Elblążanka”
- 32 przedszkolach
- 4 żłobkach
- 9 świetlicach popołudniowych:
 - 1 świetlicy prowadzonej przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
 - 1 świetlicy Katolickiego Ruchu Antynarkotycznego "KARAN"
 - 1 świetlicy prowadzonej przez SIS „Przyjazny Krąg”
 - 6 świetlicach przy szkołach podstawowych Nr 1, Nr 8, Nr 14, Nr 16, Nr 21, Nr 23

Ponadto, koordynowano dożywianie dzieci skierowanych przez MOPS na półzimowiska, półkolonie i kolonie – co opisano w odrębnym rozdziale.

W 2019 r. przeprowadzono łącznie 21 kontrole w zakresie realizacji dożywiania dzieci, w tym:

- 7 kontroli dot. dożywiania dzieci na półzimowiskach, tj.:
 - W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 przy ul. Kopernika 27
 - W Szkole Podstawowej Nr 23 przy ul. Słonecznej 14
 - W Szkole Podstawowej Nr 16 przy ul. Sadowej 2
 - W Szkole Podstawowej Nr 15 przy ul. Modlińskiej 39
 - W Szkole Podstawowej Nr 11 przy ul. Korczaka 34
 - W Szkole Podstawowej Nr 4 przy ul. Mickiewicza 41
 - W Szkole Podstawowej Nr 14 przy ul. Mileczarskiego 45
- 8 kontroli dot. dożywiania dzieci na półkoloniach, tj.:
 - W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 przy ul. Polnej 8A
 - W Szkole Podstawowej Nr 6 przy ul. Piłsudskiego 4
 - W Szkole Podstawowej Nr 12 przy ul. Zajchowskiego 12
 - W Sportowej Szkole Podstawowej Nr 3 przy ul. Agrykola 6
 - W Szkole Podstawowej Nr 11 przy ul. Korczaka 34
 - W Szkole Podstawowej Nr 14 przy ul. Mileczarskiego 45
 - W Szkole Podstawowej Nr 16 przy ul. Sadowej 2
 - W Szkole Podstawowej Nr 15 przy ul. Modlińskiej 39
- 6 kontroli dot. dożywiania dzieci lub młodzieży przez inne podmioty, w tym.:
 - W Przedszkolu Nr 17 przy ul. Karowa 30
 - W Przedszkolu Nr 19 przy ul. Ślusarska 8
 - W Przedszkolu Nr 23 przy ul. Płk. Dąbka 49
 - W Przedszkolu Nr 24 przy ul. Brzechwy 5
 - W Przedszkolu Nr 26 przy ul. Gen. Bema 59
 - W Przedszkolu Nr 29 przy ul. Gen. Andersa 5a

W wyniku powyższych kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości w realizacji usług żywieniowych na rzecz dzieci.

II.2.2. Posiłki dla osób dorosłych.

Ogółem na dożywianie osób dorosłych w formie wydawanych posiłków w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. MOPS wydatkował kwotę **927.256 zł**: w tym:

➤ środki Wojewody	- 704.342 zł
➤ wkład własny	- 27.688 zł
➤ środki własne	- 195.226 zł

Ponadto, posiłki na kwotę 685.899 zł zostały sfinansowane ze środków Wojewody, których dysponentem była Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych, w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. A zatem **łączy koszt posiłków dla osób dorosłych wyniósł 1.613.155 zł.**

W okresie sprawozdawczym z dożywiania realizowanego w formie wydawanych posiłków skorzystało ogółem **965 osób dorosłych**, w tym:

- 196 osób – obiady dowożone do miejsc zamieszkania
- 591 osób – Zakład Aktywności Zawodowej
- 1 osoba – dożywiana w AGAPE, MONAR
- 123 osoby – dożywiane w Schronisku dla Bezdomnych
- 2 osoby – dożywiane w Domu Dziennego Pobytu.

(uwaga: podane powyżej liczby nie stanowią sumy liczb dożywianych osób ogółem, gdyż osoby te zmieniały formy dożywiania np. obiady w ZAZ a później obiady dowożone).

II.3. WYPOCZYNEK DZIECI.

Jak co roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu prowadził działania mające na celu zapewnienie zorganizowanego, aktywnego wypoczynku w czasie wakacji i w okresie ferii zimowych, dzieciom pochodzącym z rodzin pozostających w kręgu zainteresowania pomocy społecznej. W ramach akcji „wypoczynek letni”, „wypoczynek zimowy”, Ośrodek prowadził nabór dzieci, wydawał skierowania na wypoczynek, partycypował w kosztach, poprzez finansowanie wyżywienia oraz przeprowadzał kontrole w zakresie realizacji dożywiania dzieci.

II.3.1. Wypoczynek letni

Głównym celem akcji jest, aby dzieci z rodzin dysfunkcyjnych wypoczęły, zregenerowały swoje siły i powróciły do swoich domów bezpiecznie, z bagażem wspaniałych wrażeń i wspomnień, wzbogacone o nową wiedzę i doświadczenia.

W 2019 roku na wypoczynek letni z dożywianiem skierowano 231 (w tym z Kuratorium Oświaty) dzieci z rodzin pozostających w kręgu zainteresowania MOPS. Łącznie z wypoczynku i indywidualnego dożywiania w mieście podczas wakacji skorzystało 313 dzieci, w tym 50 z rodzin zastępczych. Łączny koszt dożywiania dzieci podczas wakacji to kwota **53.804 zł.**

W ofercie wypoczynku były półkolonie organizowane na terenie miasta oraz kolonie wyjazdowe, których organizatorem był Departament Edukacji, Urzędu Miejskiego w Elblągu.

Dodatkowo, Ośrodek partycypował w kosztach dożywiania dzieci na koloniach zorganizowanych przez Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN oraz dofinansowaliśmy dożywianie dzieciom podczas indywidualnego wypoczynku.

Pozyskaliśmy także 25 bezpłatnych miejsc na kolonie organizowane przez Kuratorium Oświaty w Olsztynie.

Ośrodek dokonał naboru uczestników wypoczynku spośród rodzin objętych systemem pomocy społecznej i systemem pieczy zastępczej.

PÓŁKOLONIE

W 2019 roku półkolonie na terenie Elbląga zorganizowane były w okresie od 24 czerwca do 16 sierpnia w 7 szkołach podstawowych (Nr: 3, 6, 11, 12, 14, 15, 16) i w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2.

MOPS dysponował 101 skierowaniami, dla dzieci w przedziale wiekowym od 6 do 13 lat, jednak faktyczny nabór uczestników to 97 dzieci. Pozostałe skierowania zwrócone zostały do Departamentu Edukacji, Sportu i Turystyki.

Uczestników i koszt półkolonii w poszczególnych szkołach przedstawia poniższa tabela.

Tab.10. Liczba uczestników i koszt półkolonii w poszczególnych szkołach

Szkoła	Liczba skierowań	Liczba uczestników	Koszt
SSP Nr 3	14	13	1.170 zł
SP Nr 6	7	7	700 zł
SP Nr 11	9	9	900 zł
SP Nr 12	17	17	1.530 zł
SP Nr 14	21	18	1.620 zł
SP Nr 15	11	11	1.000 zł
SP Nr 16	16	16	1.600 zł
SOSW Nr 2	6	6	600 zł
RAZEM	101	97	9.120 zł

Stawka żywieniowa wynosiła 10 zł (5 zł pokryte z programu rządowego i 5 zł ze środków gminy) za osobodzień i w zadawalającym stopniu pokrywała potrzeby żywieniowe dzieci. Ogółem koszt dożywiania dzieci skierowanych przez MOPS na półkolonie wyniósł 9.120 zł. Pracownicy MOPS przeprowadzili 8 kontroli z zakresu dożywiania dzieci na półkoloniach. W wyniku kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, a opinie uczestników półkolonii dotyczące jakości i ilości posiłków były pozytywne.

KOLONIE

Departament Edukacji, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Elblągu zorganizował kolonie letnie wyjazdowe do miejscowości Kudowa Zdrój. Na w/w kolonie zorganizowane w dwóch turnusach w okresach 28.06. – 09.07.2019 r. i 08.07. – 19.07.2019 r. MOPS dysponował łącznie 90 skierowaniami. Faktycznymi uczestnikami kolonii było 89 dzieci w przedziale wiekowym od 8 do 17 lat, które dożywiano.

Koszt dożywiania 1 dziecka wynosił 35 zł za osobodzień (20 zł pokryte z programu rządowego i 15 zł ze środków gminy). Łącznie na dożywianie 89 kolonistów wydatkowano kwotę 34.265 zł.

Ponadto MOPS dofinansował dożywianie dzieciom wypoczywającym na obozie organizowanym przez Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN”, który był organizatorem obozu w Orkuszu w terminie 01.08 - 11.08.2019 r., gdzie dożywiano 19 dzieci na łączną kwotę 6.270 zł (30 zł na osobodzień za dziecko – 11 dni).

Rokrocznie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu dofinansował dożywianie dzieciom zgłoszonym indywidualnie przez rodziców, kwalifikujących się do świadczeń pomocy społecznej. W roku sprawozdawczym z tej formy pomocy skorzystało 1 dziecko na kwotę 350 zł.

W celu zapewnienia w 2019 r. wypoczynku dla dzieci z rodzin pozostających w kręgu zainteresowania MOPS, pozyskano także 25 nieodpłatnych skierowań na kolonie z Kuratorium Oświaty w Olsztynie, z których skorzystały dzieci z rodzin zastępczych. Ponadto rodziny zastępcze organizujące dzieciom wypoczynek letni poza Elblągiem mogły liczyć na dofinansowanie do wypoczynku w kwocie 500 zł na dziecko. Z tej formy pomocy skorzystało 50 dzieci na łączną kwotę 25.000 zł.

POZOSTAŁE DOŻYWIANIE W OKRESIE LETNIM

Dzieciom, które nie wyjechały na wakacje - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu umożliwił w okresie od 01.07.2019 r. do 31.08.2019 r. (także w weekendy) skorzystanie z dożywiania w stołówce Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka” przy ul. Winnej 9. Z tej formy pomocy skorzystało 2 dzieci. Koszt dożywiania wyniósł 299 zł.

Dodatkowo na terenie miasta Elbląga dożywianych było 30 dzieci (przedszkola i żłobki) na łączną kwotę ok. 3.500 zł.

II.3.2. Wypoczynek w okresie ferii zimowych.

W okresie ferii zimowych 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu objął dożywianiem łącznie 138 uczniów elbląskich szkół uczęszczających na półzimowiska, zajęcia na świetlicach, a także w Zakładzie Aktywności zawodowej „Elblążanka”.

1. Półzimowiska odbyły się w SP Nr 4, 11, 14, 15, 16, 23 oraz SOSW Nr 1 – skierowano 111 dzieci ze szkół podstawowych. Koszt dożywiania za osobodzień wynosił 10 zł. Całkowity koszt wyniósł 5.470 zł.

2. Podczas ferii działały dwie świetlice popołudniowe:

- świetlica przy ul. Łęczyckiej 26 prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Okręgowy w Elblągu, do której uczęszczało 8 dzieci, koszt: 280 zł.

- świetlica w Kościele Bożego Ciała przy ul. Robotniczej 29 prowadzona przez „Karan”, do której uczęszczało 16 dzieci, koszt: 480 zł.

3. Ponadto w okresie sprawozdawczym dzieci i młodzież mogły skorzystać z jednego gorącego posiłku podczas ferii zimowych w Zakładzie Aktywności zawodowej „Elblążanka”. Z tej formy dożywiania w 2019 r. skorzystało 3 dzieci. Łączny koszt wyniósł 195 zł.

Łącznie, sfinansowany przez Ośrodek koszt dożywiania dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych wyniósł 6.425 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu uczestniczył z przedstawicielami Departamentu Edukacji, Policji, Straży Pożarnej w siedmiu kontrolach. W wyniku kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

II.4. POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE.

II.4.1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (zwany dalej SOW) świadczy, dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, specjalistyczne usługi psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, prawne oraz dostępne przez całą dobę usługi hostelowe. W okresie sprawozdawczym placówka posiadała 15 miejsc noclegowych.

W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Elblągu od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r., zamieszkiwały 65 osoby, w tym: 23 kobiet, 1 mężczyzna i 41 dzieci.

W stosunku do mieszkańców SOW wykonywano następujące działania:

1. W zakresie interwencji – ofiarom przemocy udzielano schronienia (na okres do 3 miesięcy, z możliwością przedłużenia w uzasadnionych przypadkach) oraz natychmiastowej pomocy: w dostępie do konsultacji medycznych, psychologicznej i prawnej. Wspierano także w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej.

2. Nawiązywano współpracę z rodzinami mieszkańców przebywających w SOW i wspólnie opracowywano zasady i zakres pomocy oraz przeciwdziałania przemocy wobec ich bliskich. Współpracowano z członkami rodzin i osobami bliskimi 21 klientów Ośrodka.

3. Prowadzono oddziaływania psychologiczne i pedagogiczne oraz konsultacje wychowawcze i prawne dla mieszkańców SOW. Prowadzone były także oddziaływania terapeutyczne i edukacyjne mające na celu właściwe pełnienie obowiązków rodzicielskich przez rodziców (praca nad zwiększeniem kompetencji rodzicielskich) oraz akceptowanego społecznie radzenia sobie z nieprzyjemnymi emocjami.

W 2019 r. dla mieszkańców SOW udzielono 1.162 konsultacje:

- psychologicznych – 69
- terapeutycznych - 33
- spotkań terapeutycznych (indywidualnych) – 110
- prawnych - 9
- socjalnych - 124
- pedagogicznych (rozmowy wspierające, motywujące i edukacyjne) - 523
- wychowawczych – 271
- medycznych - 23

W 2019 r. dla klientów nie będących mieszkańcami SOW udzielono 637 konsultacji:

- psychologicznych (psycholog) – 82
- terapeutycznych – 33
- spotkań terapeutycznych (indywidualnych) – 352
- prawnych - 8
- socjalnych - 19
- pedagogicznych (rozmowy wspierające, motywujące i edukacyjne) - 121
- wychowawczych – 16
- medycznych – 6

Łącznie udzielono **1.799** wszystkich konsultacji.

4. W stosunku do 61 osób prowadzono psychoterapię i terapię indywidualną, ukierunkowaną na wsparcie ofiar przemocy oraz nabycie umiejętności ochrony przed osobami stosującymi przemoc.

5. Prowadzono oddziaływania psychoedukacyjne i terapeutyczne wobec dzieci przebywających w SOW poprzez:

- rozmowy wspierające (radzenie sobie w sytuacjach trudnych, radzenie sobie ze stresem),
- rozmowy wspierające na temat samopoczucia,
- bajkoterapię,
- zajęcia relaksacyjne,
- ćwiczenia w prawidłowej komunikacji,
- zabawy wspomagające rozwój psychomotoryczny,
- kształtowanie prawidłowych postaw społecznych (praca w grupie, tolerancja, asertywność),
- pomoc w odrabianiu lekcji (nauka efektywnych metod nauczania, organizacja czasu),
- zabawy psychoedukacyjne,

Łącznie przeprowadzono **286** oddziaływań psychoedukacyjnych i terapeutycznych wobec dzieci.

Ponadto sporządzono 16 Diagnoz Sytuacji Dziecka Przebywającego w SOW i 13 Indywidualnych Planów Pomocy Dziecku.

6. Współpracowano z innymi instytucjami, organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Współpraca ta odbywała się według indywidualnych, niejednokrotnie złożonych potrzeb klienta w odpowiedzi na zaistniały problem oraz celem wymiany informacji. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w roku 2019 współpracował z następującymi instytucjami:

- Zespoły Interdyscyplinarne - -uczestnictwo w grupach roboczych, zapewnienie pobytu w SOW osobom doświadczającym przemocy, udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, itp. osobom doświadczającym przemocy, kwalifikowanie i udział w grupie wsparcia,
- Ośrodki Pomocy Społecznej na terenie całego kraju - -zapewnianie miejsca pobytu w SOW osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, itp. osobom doświadczającym przemocy, kwalifikowanie i udział w grupie wsparcia, monitoring środowisk osób opuszczających SOW, udzielanie konsultacji telefonicznych z diagnostyki przemocy w rodzinie,
- Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie - udzielanie pomocy: prawnej, psychologicznej, itp. osobom doświadczającym przemocy, organizowanie pomocy dla osób doświadczających przemocy rodzinie będących wychowankami placówek opiekuńczo – wychowawczych, rodzin zastępczych, udział w opracowywaniu powiatowego programu osłonowego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- Sądy, kuratorzy sądowi - udzielanie pomocy: prawnej, psychologicznej, itp. osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, organizowanie pomocy dla osób, które opuściły SOW, zapewnienie możliwości korzystania ze wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, konsultacji opiekuńczo-wychowawczych,
- Policja - ochrona ofiar przemocy w rodzinie przed sprawcą, uczestnictwo pracowników SOW w postępowaniach karnych, współpraca w indywidualnych

sprawach mieszkank SOW,

- szkoły, którym podlegają dzieci mieszkańców - kontakty osobiste i telefoniczne pracowników SOW z pedagogami, wychowawcami, psychologami szkolnymi, celem udzielenia wszechstronnej pomocy dzieciom,
 - Ośrodek dla Osób Pokrzywdzonych Przepięstwem prowadzony przez Polskie Centrum Mediacji w Elblągu - w ramach swoich funduszy finansuje naszym podopiecznym: dopłaty do wynajmu mieszkań, bony żywnościowe; ponadto świadczy pomoc w formie poradnictwa: prawnego i psychologicznego,
 - Poradnie Profilaktyki i Ośrodki Terapii Uzależnień - diagnostyka osób z uzależnieniami, udzielanie tym osobom pomocy i wsparcia, zgodnie z ofertą ośrodka; udział w terapiach indywidualnych i grupowych,
 - Służba zdrowia: przychodnie lekarskie (lekarz rodzinny, pediatra), poradnie specjalistyczne, prywatna pielęgniarki środowiskowe - -umożliwianie korzystania z pomocy lekarskiej i pielęgniarskiej dla mieszkańców SOW, przyspieszanie terminów wizyt u specjalistów, prywatny gastrolog dziecięcy, po uzgodnieniach z koordynatorem SOW - za diagnostykę dzieci naszych mieszkańców nie pobiera pieniędzy,
 - Regionalne Centrum Wolontariatu w Elblągu - np. pomoc w opiece nad dziećmi podczas trwania grupy wsparcia,
 - Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej. Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży - udzielanie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej pomocy w osiągnięciu równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, udzielanie tymczasowego schronienia, wymiana informacji na temat funkcjonowania klienta,
 - Szpital Psychiatryczny w Elblągu - diagnozowanie i leczenie pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, detoksykacja osób z uzależnieniem od alkoholu, psychoedukacja - program edukacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i prowadzenie psychoterapii indywidualnej i grupowej,
 - Samodzielny Publiczny Ośrodek Rehabilitacyjno - Terapeutyczny dla Dzieci i Młodzieży w Elblągu - pomoc medyczno - rehabilitacyjno - terapeutyczna oraz działania rewalidacyjno - wychowawcze dla dzieci i młodzieży,
 - Poradnia Zdrowia Dzieci i Młodzieży „Karan” - porada lekarska diagnostyczna, porada lekarska terapeutyczna, porada psychologiczna diagnostyczna, porada psychologiczna, sesje wsparcia psychospołecznego,
 - Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - Udział rodziców w warsztatach wzmacniających potencjał wychowawczych „Rodzic zawsze w pogotowiu”,
 - Urząd Miasta Elbląg - Departament Świadczeń rodzinnych, udział w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”,
 - Grupa „Oddam obiad” - udzielanie pomocy osobom opuszczającym SOW – pozyskanie wyposażenia mieszkania, odzieży, artykułów dla dzieci itp.,
 - Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne - diagnozowanie dzieci i młodzieży w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka,
 - Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapeutyczny w Zielonce - pomoc w uzyskaniu miejsca w ośrodku, udzielenie informacji na temat rodziny w celu dalszych oddziaływań,
 - Elbląskie Centrum Integracji Społecznej – aktywizacja zawodowa klientów.
7. Kontynuowano działania mające na celu edukację i nabycie umiejętności w zakresie:
- dbania o higienę - ramach realizacji działań odbywały się z mieszkańcami spotkania, rozmowy na temat należytego dbania o higienę osobistą oraz wokół siebie; spotkania polegały na pogadance przeprowadzonej przez pracownika ośrodka,
 - wdrażania zasad zdrowego odżywiania się i prowadzenia zdrowego trybu życia dla

mieszkańców SOW – występujące trudności w zakresie zdrowego odżywiania minimalizowano podczas rozmów indywidualnych, wspólnego spędzania czasu w podczas przygotowywania posiłków, co miało bezpośredni wpływ na rozwijanie umiejętności dotyczących przyrządzania posiłków i racjonalnego gospodarowania produktami żywnościowymi.

8. Prowadzone były treningi i warsztaty dla klientów SOW:

- trening asertywności - spotkania grupowe skierowane były do osób doświadczających przemocy ze strony bliskich osób; celem spotkań było przedstawienie podstawowych informacji dotyczących asertywności, a przede wszystkim umożliwienie uczestniczkom przećwiczenia w bezpiecznych warunkach omawianych zagadnień; tematy poruszone na spotkaniach: czym jest asertywność (jak mówić "nie"), asertywne wyrażanie złości i gniewu, obrona przed agresją
- trening radzenia sobie ze stresem - spotkania grupowe skierowane były do osób doświadczających przemocy ze strony bliskich osób; podczas treningu uczestnicy poszerzali wiedzę i praktyczne umiejętności pozwalające radzić sobie stresem; omówione i rozwijane były w formie ćwiczeń następujące kompetencje niezbędne do skutecznego radzenia sobie z obciążeniami codzienności
- warsztat "Bezpieczne związki. Jak budować bezpieczne relacje seksualne" - spotkanie grupowe skierowane było do kobiet doświadczających przemocy ze strony bliskich osób; podczas spotkania zostały omówione następujące zagadnienia: czym jest seksualność człowieka, antykoncepcja, choroby przenoszone drogą płciową, jak zadbać o bezpieczeństwo kontaktów seksualnych, czym jest bliskość w związku, prawa seksualne.

9. Na terenie ośrodka prowadzona była także Grupa Wsparcia dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie. Spotkania grupowe skierowane były do osób doświadczających przemocy ze strony bliskich osób. Grupa miała charakter otwarty, co oznacza, że można do niej dołączyć w dowolnym momencie jej trwania. Każde spotkanie trwało ok. 2 godziny i podzielone było na dwie części. Pierwsza dotyczy bieżących spraw i sytuacji uczestników. Każdy ma możliwość podzielenia się swoimi doświadczeniami, omówienia ich i uzyskania informacji zwrotnych od grupy i terapeutów. Druga część spotkania przeznaczona była na wątki edukacyjne.

Cele grupy:

- zatrzymanie przemocy domowej.
- wsparcie emocjonalne
- próba zwalczenia poczucia bezradności wobec problemu
- budowanie siły, nadziei i poczucia wartości wśród uczestników
- psychoedukacja dotycząca przemocy i sposobów radzenia sobie z nią oraz z jej skutkami
- nabywanie nowych, konstruktywnych zachowań
- podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych
- rozpoznanie i poszukiwanie własnych celów życiowych
- poznanie własnych praw i możliwości
- uczenie się nowych konstruktywnych zachowań
- uczenie się tworzenia trwałych bliskich związków oraz nowych konstruktywnych relacji z innymi ludźmi
- sposoby radzenia sobie z lękami i stresem

Tematy poruszane na spotkaniach były dostosowane do potrzeb podopiecznych:

- Co to jest przemoc i jakie są jej rodzaje?
- Przyczyny i skutki przemocy w rodzinie.
- Przekonania, mity i stereotypy na temat przemocy.
- Cykle przemocy, moc faz miodowego miesiąca.

- Portret ofiar przemocy.
- Portret sprawcy przemocy.
- Na czym polega syndrom wyuczonej bezradności i jak mu przeciwdziałać?
- Wpływ przemocy domowej na dzieci i sposoby postępowania z nimi.
- System wsparcia (kto może pomóc). Jak informować innych o sytuacji przemocy?
- Strategie obronne w sytuacji przemocy – skuteczne i nieskuteczne metody obrony.
- Procedura Niebieskiej Karty.
- Moje poczucie własnej wartości. Jak je wzmacniać?
- Moje prawa
- Jak dbać o siebie i swoje potrzeby
- Asertywność

W okresie sprawozdawczym w SOW odbyło się 21 spotkań, w których łącznie ogólnie uczestniczyło 15 kobiet.

W miesiącu czerwcu 2019 r. zorganizowano imprezę plenerową dla klientów Ośrodka. Odbyły się w Bażantarni gry i zabawy edukacyjne na powietrzu. Ponadto organizowane były na terenie Ośrodka spotkania okolicznościowe takie jak andrzejki, obchodzono urodziny mieszkańców, wieczory filmowe, pogadanki tematyczne, wspólne zajęcia kulinarne, zajęcia plastyczne i relaksacyjne.

W 2019 roku dokonano szeregu działań zmierzających do utrzymania i podniesienia jakości świadczonych usług na rzecz ofiar przemocy w rodzinie, m. in.:

- zakup kuponów na wyjście do kina do wykorzystania przez osoby korzystające z usług Ośrodka. Celem było ukazywanie mieszkańcom właściwych form spędzenia czasu wolnego poprzez uczestniczenie w zajęciach rekreacyjno – sportowych i kulturalnych, co może wpłynąć na kształtowanie zachowań interpersonalnych, nabycie umiejętności spędzania wolnego czasu i relaksowania się oraz na podniesienia poczucia własnej wartości,
- remont dwóch łazienek, pokoi mieszkalnych, sali zabaw i świetlicy na potrzeby mieszkańców ośrodka,
- doposażenie sali relaksacyjnej w drobne artykuły niezbędne do prowadzenia zajęć terapeutycznych i zajęć plastycznych, a także zakup gier edukacyjnych i zabawek dla dzieci przebywających w SOW,
- doposażenie ośrodka w niezbędne artykuły gospodarstwa domowego.

II.4.2. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy.

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program ten stanowi część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych, podejmowanych wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

W roku 2019 program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy odbył się w okresie od 18 września 2019 r. do 18 grudnia 2019 r. Prowadząca została wyłoniona w wyniku drugiego naboru, który zakończył się w lipcu 2019 r. Na pierwsze ogłoszenie zgłosiła się jedna osoba, która jednak zrezygnowała z prowadzenia zajęć.

Na realizację programu pozyskano środki z Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Całkowity koszt realizacji programu to: 8.459,69 zł.

Głównym celem programu jest rozpoznanie i zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Cele szczegółowe to:

- zaprzestanie czynów przemocy przez sprawców i redukcja zachowań agresywnych u uczestników.
- kształtowanie postaw partnerstwa i szacunku wobec kobiet, dzieci i innych ludzi, oraz odpowiedzialność za stosowaną przemoc.

- kształtowanie umiejętności wychowawczych, bez stosowania przemocy wobec dzieci.
- naprawa moralna, etyczna, kulturowa, obyczajowa uczestników programu.
- konstruktywne kształtowanie sumienia czyli mechanizmu kontroli wewnętrznej.

Rekrutacji uczestników dokonano na bazie współpracy z instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej: kuratorami, asystentami, pracownikami zespołu interdyscyplinarnego, prokuratury. Najwięcej zgłoszeń otrzymaliśmy od zespołu interdyscyplinarnego – 34, kuratorzy przysłali 3 zgłoszenia, zgłoszenia samodzielne – 1 osoba.

Na pierwsze spotkanie wysłanych zostało 35 zaproszeń, z czego na pierwsze spotkanie przyszło 8 osób. Ostateczny skład grupy stanowiło 10 osób, z czego 9 mężczyzn i jedna kobieta. Program ukończyło 9 osób. Program obejmował w sumie 14 spotkań, w tym 12 spotkań grupowych (48 godzin) i po 2 spotkania indywidualne: na początku i na zakończenie zajęć (15 godzin). W roku 2019 program wynosił w sumie 63 godziny. Oparty był na programie „Rodzina”. Monitoring zmian w zachowaniu uczestników będzie prowadzony zgodnie z wytycznymi urzędu wojewódzkiego przez okres dwóch lat. Zakończy się w roku 2022.

II.4.3. Realizacja „Kampanii społecznej na rzecz seniorów zagrożonych i dotkniętych przemocą„ w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”.

W 2019 r. od sierpnia do końca listopada przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu realizowana była **„Kampania społeczna na rzecz seniorów zagrożonych i dotkniętych przemocą„**. Projekt ten zrealizowany został wspólnie z Komendą Miejską Policji w Elblągu w ramach Programu Bezpieczny Elbląg.

Zadaniem kampanii było podjęcie działań profilaktycznych nad ograniczeniem przemocy w gminie Miasto Elbląg.

Celem kampanii było :

- poprawa poziomu bezpieczeństwa osób starszych w środowisku zamieszkania,
- ukształtowanie nawyków i zachowań osób starszych sprzyjających ich osobistemu bezpieczeństwu,
- zmiana postaw społeczeństwa elbląskiego poprzez organizację kampanii społecznej uwrażliwiającej na problem krzywdzenia wobec osób starszych,
- podniesienie wiedzy i kompetencji służb pomocowych.

W ramach kampanii zrealizowano następujące działania:

1) ogłoszono konkurs wśród elbląskich organizacji pozarządowych (w szczególności działających w obszarze problematyki seniorów) dotyczący przeprowadzenia kampanii w środowisku swojego działania zapobiegającej krzywdzeniu, izolacji seniorów. Celem konkursu było zwiększenie świadomości wśród samych seniorów czym jest przemoc i pokazania sposobu jej zapobiegania.

2) przygotowano i wykonano ulotki promujące kampanię, które przekazane zostały do elbląskich firm i instytucji, a także podczas organizowanych szkoleń, spotkań w MOPS oraz konferencji.

3) zorganizowano spotkania edukacyjne dla seniorów.

Spotkania odbyły się w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w dniu 10.10.2019 r. oraz 07.11.2019 r. Każde spotkanie trwało po 3 godziny. Do uczestnictwa w spotkaniach zostali zaproszeni seniorzy, w szczególności wobec których stosowana jest przemoc lub np. toczy się procedura Niebieskiej Karty. Podczas spotkań seniorzy mogli zapoznać się czym jest przemoc, jak się przed nią chronić, gdzie mogą szukać pomocy. Omówiono kwestie uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie. Zwrócono szczególną ostrożność na zachowania w stosunku do osób podających się za urzędników i przedstawicieli instytucji. Seniorzy zostali również zapoznani z elementami samoobrony. Podczas spotkań uczestnicy mogli korzystać z pomocy specjalistów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu (pracowników socjalnych, prawnika, psychologa), Stowarzyszenia Karan oraz warsztatów integracyjnych przeprowadzonych przez seniorów Uniwersytetu III Wieku i Osób Niepełnosprawnych w Elblągu (kabaret „Ale babki”). Wspólne

spotkania sprawiły, iż seniorzy mogli spokojnie przyjść porozmawiać o swoich problemach, odpocząć, poczytać książkę lub gazetę. Skorzystać z kawy, herbaty, drobnego poczęstunku itp. Spotkania miały charakter grupy samopomocowej, która kontynuowana będzie przez uczestników w Klubie Seniora mieszczącym się w siedzibie Ośrodka.

Liczba osób uczestniczących w spotkaniach 21.

4) zrealizowano specjalistyczne szkolenia dla osób pracujących z seniorami.

W dniach 24 i 25.10.2019 r. zorganizowano w siedzibie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu specjalistyczne warsztaty dla osób pracujących z seniorami. W szkoleniu uczestniczyli m. in. pracownicy ops, policji, psychologzy, kuratorzy, przedstawiciel Urzędu Miejskiego, Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba godzin szkoleniowych 6. Liczba osób uczestniczących w warsztatach 26.

5) zorganizowano konferencję pod hasłem „Bezpieczny Senior”.

Konferencja została zorganizowana w dniu 26.11.2019 r. w Ratuszu Staromiejskim w Elblągu. Poruszono następujące tematy:

- Aktywny senior
- Rola mieszkańców w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Kontakt interwencyjny w sytuacji przemocy w rodzinie wobec seniora
- Narażenie seniorów na zagrożenia bezpieczeństwa
- Sprawca przemocy

Podczas konferencji zostały przedstawione dobre praktyki na rzecz seniorów, rozstrzygnięto konkurs na najlepszą kampanię na rzecz seniorów oraz wręczono certyfikaty dla specjalistów, którzy ukończyli szkolenie

Liczba osób uczestniczących w konferencji 94.

6) przygotowano spot promujący kampanię pod hasłem „Żebyś zdechła”.

Spot został wykonany przez Telewizję Truso. tv. Za emisję spotu również odpowiedzialna była Telewizja Truso. tv. Spot oraz materiały na jego temat rozpowszechniono na stronie internetowej Ośrodka i Fundacji Elbląg, portalach internetowych (Elbląg.net, Express Elbląg, Elbląg 24, Radio Gdańsk, Radio Olsztyn) oraz na facebooku.

Poniesione wydatki na realizację zadania to 14.705,02 zł

II.4.4. Realizacja grupy wsparcia „Odzyskać siebie”.

W ramach partnerstwa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu z Aresztem Śledczym w Elblągu kontynuowano realizację projektu Grupa wsparcia „Odnaleźć siebie” dla mężczyzn, którzy przebywali w izolacji penitencjarnej. Głównym założeniem grupy wsparcia było zwiększenie kompetencji społecznych osób opuszczających izolację penitencjarną i pomoc w odnalezieniu się w warunkach wolnościowych. Grupą docelową były osoby pomiędzy 21 a 40 rokiem życia. Celem spotkań było wsparcie emocjonalne oraz pomoc w radzeniu sobie z różnymi trudnościami i problemami. Spotkania indywidualne i grupowe realizowane były w pomieszczeniach udostępnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu. Konsultacje prowadzone były przez mł. psychologa Aresztu Śledczego w Elblągu. W 2019 r. odbyło się 16 spotkań, a łączna liczba uczestników w okresie sprawozdawczym wynosiła 12 osób. Spotkania grupowe oraz konsultacyjne prowadzone były bezkosztowo i będą kontynuowane.

II.4.5. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

W okresie sprawozdawczym jeden pracownik (zatrudniony w Zespole Interwencji Kryzysowej) zapewniał obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Miasto Elbląg, powołanego przez Prezydenta Miasta.

Ponadto w celu zapewnienia należytej jakości oraz skuteczności prowadzonych działań z zakresu pomocy społecznej, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonowały 4 stanowiska pracy pracowników socjalnych zajmujących się wyłącznie sprawami „Niebieskich Kart”, które usytuowane były w Zespole Interwencji Kryzysowej.

1. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w Gminie Miasto Elbląg realizowanych było 1.302 procedury Niebieska Karta, z czego:
 - 948 procedur NK wszczętych w latach poprzednich i nie zakończonych do 31 grudnia 2018 roku,
 - 354 procedury NK w sprawach, które wpłynęły do Przewodniczącej ZI w 2019 roku.Do dnia 31 grudnia 2019 r. zakończonych zostało łącznie 310 procedury NK.
2. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Elblągu wpłynęły 354 wypełnione formularze „Niebieskiej Karty” cz. „A”, z tego:
 - 274 NK – „A” założone przez przedstawicieli Policji,
 - 63 NK – „A” założone przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej,
 - 12 NK – „A” założone przez pracowników resortu edukacji,
 - 2 NK – „A” założone przez pracowników służby zdrowia,
 - 3 NK – „A” przekazane przez Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych z innych gmin.

W przypadku 79 NK „A” osoby wskazane, jako doświadczające przemocy w rodzinie były w wieku powyżej 60 roku życia. Dotyczyło to: 66 kobiet i 13 mężczyzn.

3. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. odbyło się 50 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, których obsługę organizacyjno-techniczną prowadził pracownik Ośrodka. Spotkania odbywały się 1 raz w tygodniu i w trakcie spotkań członkowie ZI zapoznawali się z nowymi NK, które zostały wypełnione w ciągu minionego tygodnia oraz analizowali zapisy w każdej nowej „Niebieskiej Karcie” i w zależności od zawartych w niej informacji dotyczących sytuacji rodzinnej powoływane były grupy robocze.

W okresie sprawozdawczym zorganizowanych zostało 909 spotkań grup roboczych, na które zostały zaproszone osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz wezwane osoby wskazane jako stosujące przemoc w rodzinie. Odbyło się również 426 dodatkowych spotkań grup roboczych, w trakcie których podsumowywano efekty dotychczasowych działań i modyfikowano indywidualny plan pomocy rodzinie lub sporządzano wnioski o zakończenie prowadzonych działań. Spotkania te organizowane były przez członków grup roboczych.

W omawianym okresie Zespół Interdyscyplinarny dokonywał monitoringu realizacji działań przez grupy robocze.

W 2019 r. w ramach realizacji procedury NK skierowano wnioski do n/w instytucji:

a) w 21 sprawach skierowano do Prokuratury Rejonowej w Elblągu zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz 1 sprawę o zamianę środka zapobiegawczego,

b) do Sądu skierowano łącznie 17 wniosków, w tym:

- 12 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczą małoletnich w rodzinach, w których dzieci są dotknięte przemocą w rodzinie, są świadkami przemocy wobec osób dorosłych, lub też stwierdzone zostały zaniedbania opiekuńcze wobec małoletnich,
- 3 wnioski w sprawie przekazania bieżącej informacji o rodzinie,
- 2 wnioski w sprawie demoralizacji małoletnich,

c) do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 66 wniosków w sprawie leczenia odwykowego oraz 3 informacje o bieżącej sytuacji w rodzinie, w której występuje problem alkoholowy,

d) do kuratorów zawodowych skierowano 3 informacje o kolejnych incydentach z użyciem przemocy przez osoby objęte dozorem lub nadzorem.

II.5. POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Osoby starsze i niepełnosprawne, które w ramach własnych możliwości i uprawnień nie są w stanie zaspokoić swoich potrzeb życiowych, pozostają w kręgu szczególnego zainteresowania pomocy społecznej. Seniorzy, osoby niepełnosprawne oraz ciężko chore korzystają z całego katalogu świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej. W zależności od potrzeb, przyznawana jest pomoc w formach pieniężnych, w tym także w

formie specjalnych zasiłków, przewidzianych ustawą dla osób/rodzin o dochodach przekraczających kryterium dochodowe a znajdujących się w szczególnych sytuacjach. Seniorzy i osoby niepełnosprawne korzystają również ze wsparcia w formach rzeczowych i pomocy usługowej w miejscu zamieszkania lub placówkach dziennego pobytu. W przypadku braku możliwości zapewnienia środowiskowej pomocy w formie usług opiekuńczych, osoby starsze i niepełnosprawne umieszczane są w placówkach pomocy społecznej o charakterze pobytu całodobowego. Na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych prowadzone jest również poradnictwo specjalistyczne oraz praca socjalna.

Z danych sprawozdawczych za 2019 r. wynika, że wśród wszystkich korzystających z pomocy Ośrodka znajdowało/y się:

- 1.134 rodziny emerytów i rencistów (1.595 osób gospodarujących w tych rodzinach), a wśród tych rodzin:
 - 858 osób to osoby gospodarujące samotnie,
 - 165 rodzin prowadziło gospodarstwa dwuosobowe,
 - 63 rodziny to rodziny trzyosobowe,
 - 48 rodzin, w których gospodarstwa domowe liczyły 4 i więcej osób
- 1.834 rodziny, których trudną sytuację życiową powodowała m.in. niepełnosprawność członków rodzin,
- 2.198 rodzin, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba członków rodzin.

W Ośrodku, zadania w zakresie rozeznawania potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych i udzielania pomocy osobom wymagającym wsparcia realizowały Dział Usług Społecznych i Dział Świadczeń Socjalnych.

II.5.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej.

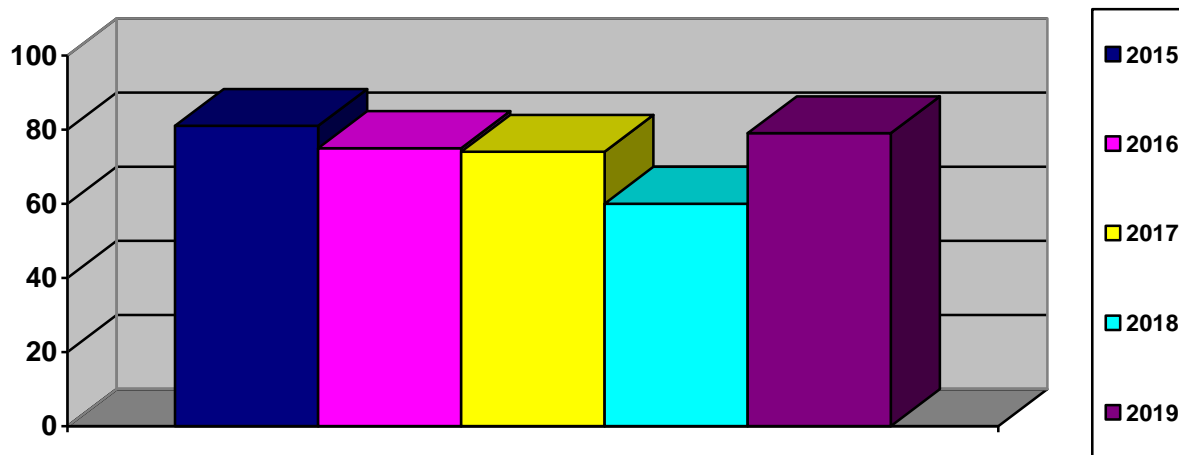
W okresie sprawozdawczym do domów pomocy społecznej zostało skierowanych 79 osób z terenu Miasta Elbląga. W przypadku 4 osób wydano decyzję odmowną ws. skierowania do domu pomocy społecznej. W przypadku 54 osób decyzja o skierowaniu została wydana na wniosek strony, natomiast 25 osób skierowano na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu, co stanowi prawie 32% wszystkich skierowań.

W okresie sprawozdawczym mieszkańcy Elbląga zostali skierowani do następujących typów domów pomocy społecznej:

- 62 osoby skierowano do DPS dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekłe somatycznie chorych,
- 10 osób skierowano do DPS dla osób przewlekłe psychicznie chorych,
- 5 osób skierowano do DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
- 1 osobę skierowano do DPS dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 1 osobę skierowano do DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Liczbę skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2015 - 2019 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 8 Liczba skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2015 - 2019

Według stanu na koniec roku sprawozdawczego w ewidencji Ośrodka znajdowało się 31 mieszkańców Elbląga, oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej. Spośród tych osób: 20 miało wydaną decyzję o skierowaniu do DPS „Niezapominajka”, 2 osoby do DPS przy ul. Pułaskiego 1c, natomiast pozostałe 9 osób oczekiwało na umieszczenie w domach pomocy społecznej usytuowanych poza Elblągiem, w tym: 7 osób w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, 1 osoba w DPS dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych i 1 osoba w DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Ilość osób umieszczonych w domach pomocy społecznej w okresie sprawozdawczym oraz osób oczekujących na umieszczenie w placówkach całodobowych - według stanu na koniec 2019 r. - przedstawia poniższa tabela.

Tab.11. Ilość osób umieszczonych w DPS w 2019 r. oraz ilość osób oczekujących na miejsce - wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2019 r.
1.	Osoby umieszczone w DPS - ogółem	56
	z tego:	
	1) osoby umieszczone w DPS na terenie Elbląga	42
	w tym:	
	a) mieszkańcy Elbląga	36
	b) mieszkańcy innych powiatów	6
	2) Osoby umieszczone w DPS w innych powiatach	14
	lw tym:	
	a) w DPS dla osób w podeszłym wieku	4
	b) w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	
	c) w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	6
	d) w DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	2
	e) w DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	1
	f) w DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie	0
	g) w DPS dla osób uzależnionych od alkoholu	1
2.	Osoby oczekujące na umieszczenie w DPS – ogółem (wg stanu na dzień 31.12.2019r.)	34
	z tego:	
	1) osoby oczekujące na umieszczenie w DPS na terenie Elbląga	25
	w tym:	
	a) mieszkańcy Elbląga	22

		b) mieszkańcy innych powiatów	3
		2) osoby oczekujące na umieszczenie w DPS w innych powiatach	9
	w tym:	a) w DPS dla osób w podeszłym wieku	1
		b) w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	
		c) w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	7
		d) w DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	1
		e) w DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	0
		f) w DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie	0
		g) w DPS dla osób uzależnionych od alkoholu	0

W okresie sprawozdawczym zostało wydanych 15 postanowień i 807 decyzji administracyjnych dotyczących kierowania, odpłatności i umieszczania mieszkańców Elbląga w domach pomocy społecznej. Wyciągi z tych decyzji, Dział na bieżąco przekazywał do Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu, który koordynuje przekazywanie środków finansowych przez Gminę Miasto Elbląg do odpowiednich domów pomocy społecznej.

Ponadto Ośrodek prowadził działania przedwindykacyjne w sprawach należności z tytułu opłat wnoszonych za pobyt osób w domach pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym przekazano osobom zobowiązanym do partycypacji w opłatach za pobyt członka ich rodziny w domu pomocy społecznej, 37 pism informacyjnych dot. niedopłaty oraz 39 informacji o nadpłatach. W przypadku 38 osób, które mimo powiadomień nie wywiązywały się z obowiązku ponoszenia odpłatności za pobyt członków swoich rodzin w domach pomocy społecznej, sprawy przekazano do Działu Finansowo – Księgowego, w celu przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego i wydania stosownych decyzji administracyjnych, w sprawie zwrotu należności za świadczenia z pomocy społecznej.

II.5.2. Kierowanie do placówek dziennego pobytu i ośrodków wsparcia.

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Do środowiskowego domu samopomocy kierowane są osoby, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Z kolei do domu dziennego pobytu kierowane są osoby, które z uwagi na stan zdrowia wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. Celem tej formy wsparcia jest organizacja czasu wolnego i aktywizacja społeczna seniorów.

W roku 2019 do środowiskowych domów samopomocy uczęszczało łącznie 249 osób (w tym 244 osoby z Gminy Miasto Elbląg oraz 5 osób spoza gminy). Dla 10 osób wydano decyzję kierującą do ŚDS bez podania terminu przyjęcia – osoby te oczekują nadal na miejsce. W wyniku rezygnacji z uczestnictwa bądź zgonu klienta łączny stan uczestników ŚDS na koniec grudnia 2019 r. wyniósł 217 osób (plus 10 osób oczekujących).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu posiada zawarte umowy pomiędzy Gminą Miasto Elbląg a innymi Gminami, tj: Gminą Elbląg, Gminą Pastłęk oraz Gminą Malbork, w ramach których osoby z niepełnosprawnością mają możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Saperów 14 D prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Elblągu przy ul. 1 Maja 1 oraz w Środowiskowym Domu Samopomocy Filia Nr 1 przy ul.

Podgórnej 1.

W roku 2019 w ramach tych porozumień do ŚDS w Elblągu uczęszczało 5 osób, w tym 4 osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Saperów 14 D oraz 1 osoba do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Podgórnej 1.

W roku 2019 do Domu Dziennego Pobytu prowadzonego przez Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” przy ul. Toruńskiej 17, uczęszczały łącznie 52 osoby. W wyniku rezygnacji z uczestnictwa bądź zgonu klienta łączny stan uczestników DDP na koniec grudnia 2019 r. wyniósł 42 osoby.

W okresie sprawozdawczym wydano łącznie 962 decyzje administracyjne ws. placówek dziennego pobytu, ośrodków wsparcia: 962. Decyzji przyznających pobyt było 315, w tym: 289 decyzji dotyczących środowiskowych domów samopomocy i 26 decyzji dotyczących dziennego domu pobytu.

II.5.3. Usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych.

II.5.3.1. Usługi opiekuńcze.

Świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy. Dysponentem środków finansowych był Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego

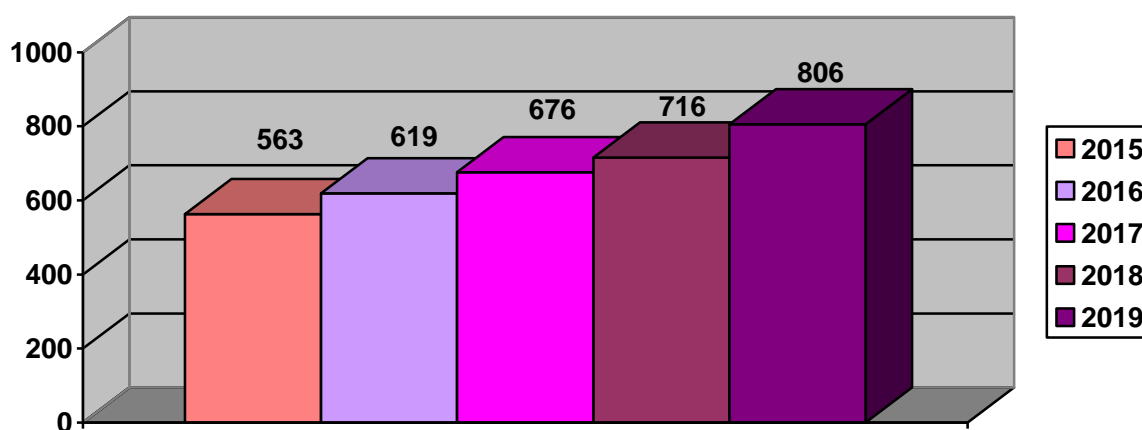
Klienci Ośrodka mogli korzystać z usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki z następujących organizacji:

- 1) Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Elblągu, z którym Prezydent Miasta Elbląg zawarł umowę na realizację zadania
- 2) Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza „Lazarus” w Elblągu, z którym Prezydent Miasta Elbląg zawarł umowę na realizację zadania

W 2019 roku pomocą w formie usług opiekuńczych objętych zostało 806 środowisk z terenu miasta Elbląga. Średnio miesięcznie z pomocy opiekuna korzystało 560 osób. Średni wiek osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych wyniósł 79 lat. Najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych było w wieku powyżej 75 lat, stanowiły one 70% wszystkich osób korzystających z tej formy pomocy.

Liczbę osób korzystających z usług opiekuńczych w Elblągu na przestrzeni ostatnich 5 lat przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni ostatnich 5 lat

Zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi zaplanowano do wypracowania przez opiekunki ogółem 221.785,5 godziny usług opiekuńczych. Wypracowano łącznie 197.289,5 godzin usług, z czego:

- PCK – 97.615,5 godz.
- ESPH „Lazarus” – 99.674 godz.

Różnica 24.496 godzin między godzinami zaplanowanymi, a nie wypracowanymi przez organizatorów wynika m.in. z tego, że podopieczni zostali umieszczeni w domach pomocy społecznej, wyjeżdżali do sanatorium, szpitali, wstrzymywali usługi z uwagi na okresową poprawę stanu zdrowia, przyjazd rodziny itd. Następowaly też zgony osób korzystających z usług oraz rezygnacje ze świadczonej pomocy. Organizatorzy usług borykali się także z problemami kadrowymi.

Potrzeby każdej osoby w zakresie udzielenia pomocy w formie usług opiekuńczych były rozpatrywane indywidualnie. Pracownicy socjalni przeprowadzali w miejscu zamieszkania klienta wywiady środowiskowe, w trakcie których, ustalali stan zdrowia i potrzeby w zakresie usług (wymiar godzinowy, częstotliwość, zakres usług). Ustalali także stan majątkowy (dochód miesięczny, inne zasoby materialne) podopiecznych, który miał wpływ na określenie wysokości stawki odpłatności za 1 godzinę usługi, jaką będzie ponosił podopieczny (zgodnie z uchwałą Rady Miasta). Dysponentem środków finansowych na realizację usług opiekuńczych na rok 2019 był Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu.

W okresie sprawozdawczym:

- wydano 1.898 decyzji w zakresie usług opiekuńczych,
- wystawiono 5.363 faktury VAT w odniesieniu do osób korzystających z usług oraz wystawiono 172 faktury korygujące (co wynikało ze zmian decyzji w części dotyczącej odpłatności lub zwykłej pomyłki rachunkowej) oraz 15 duplikatów faktur. Pocztą wysłano 1.498 faktur tj. ok. 28 % wystawionych faktur. Pozostałe faktury były odbierane osobiście przez osoby wnoszące opłaty lub dostarczane przez opiekunki lub wysyłano drogą elektroniczną,
- wysłano 373 maile dotyczące odpłatności za usługi opiekuńcze,
- podejmowane były działania przedwindykacyjne, w ramach których pracownicy socjalni informowani byli o wysokości zadłużeń poszczególnych osób. Następnie pracownicy socjalni udający się w środowiska swoich podopiecznych informowali ich o powstałych zadłużeniach i przypominali o konieczności regulowania na bieżąco opłat za usługi opiekuńcze.

Dbając o jakość usług realizowanych, w roku 2019 zgłoszenia dotyczące zastrzeżeń co do jakości świadczonych usług opiekuńczych lub zgłoszenia od organizatorów usług dotyczące podopiecznych były przyjmowane przez pracowników Ośrodka, następnie ewidencjonowane i natychmiast (drogą telefoniczną lub mailową) przekazywane do osób odpowiedzialnych za organizację usług w poszczególnych podmiotach świadczących usługi opiekuńcze lub do pracowników socjalnych, w celu podjęcia stosownych działań. Zgłoszenia te dotyczyły m.in.: niewykonywania usług przez opiekunkę zgodnie z zakresem ustalonym w decyzji administracyjnej, braku punktualności u opiekunki, nieobecności opiekunki, niewłaściwego zachowania opiekunki, samowolnej zmiany godzin pracy przez opiekunkę. Organizatorzy usług zgłaszali problemy z poszczególnymi podopiecznymi.

W ramach nadzoru nad realizacją usług opiekuńczych, w tym zapewnienia prawidłowego, rzetelnego i efektywnego wydatkowania środków finansowych na realizację zadania oraz rzetelnego rozliczania się ze świadczeniobiorcami usług w Ośrodku stosowane były następujące zasady rozliczeń miesięcznych:

- podmioty świadczące usługi opiekuńcze przekazywały do MOPS grafiki pracy opiekunek na każdy miesiąc,

- po zakończeniu każdego miesiąca podmioty świadczące usługi przekazywały do MOPS rozliczenia wykonania usług opiekuńczych w danym miesiącu. Lista zawierała dane osobowe osoby objętej usługami, adres zamieszkania, liczbę godzin usług planowanych do wykonania, liczbę godzin wypracowanych, cenę za 1 godzinę usługi, odpłatność za usługi wykonane w danym miesiącu, liczbę nie wypracowanych godzin usług opiekuńczych. Listy te były weryfikowane pod względem zgodności danych dotyczących osoby, liczby godzin wynikających z decyzji administracyjnej, ceny 1 godziny usługi wg decyzji administracyjnej, prawidłowość obliczenia należności łącznej kwoty za wykonane usługi w danym miesiącu. Na podstawie zweryfikowanej listy przygotowywane były faktury VAT dla poszczególnych osób korzystających z odpłatnych usług opiekuńczych.

- do miesięcznego rozliczenia dołączana była lista osób, u których nie wykonano wszystkich planowanych godzin usług z wyjaśnieniem przyczyn takiej sytuacji.

W miesiącu listopadzie 2019 r. zorganizowano spotkanie pracowników socjalnych Zespołu Pomocy Środowiskowej z przedstawicielami organizatorów świadczących usługi opiekuńcze, na którym omówiono zasady dalszej współpracy, problemy, a także wymieniono się doświadczeniami i pomysłami, w celu podnoszenia jakości realizowanych zadań.

II.5.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Jedną z form pomocy świadczonej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi są specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone w miejscu zamieszkania podopiecznego przez wyspecjalizowane pielęgniarki (tzw. neuropsychiatryczne) zatrudnione w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Pułaskiego 1c. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej ustala cenę 1 godziny usługi, na podstawie przedstawionej mu przez Dyrektora DPS kalkulacji kosztów.

W 2019 roku z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało **90 osób z zaburzeniami psychicznymi, pochodzących z 89 środowisk rodzinnych.**

Koszt i jednocześnie cena 1 godziny usług specjalistycznych wynosiła w okresie od dnia 01.01. do 31.12.2019 r. 45 zł i kwota ta stanowiła podstawę do naliczania wysokości odpłatności ponoszonej przez usługobiorcę, po uwzględnieniu wskaźników procentowych określonych w rozporządzeniu. Przepisy rozporządzenia zezwalają na zaniechanie pobierania odpłatności w przypadkach, gdy jest ona niższa niż 20,00 zł za miesiąc oraz stosowanie zwolnienia z ponoszenia odpłatności w przypadkach określonych w rozporządzeniu.

W 2019 roku wg wydanych decyzji administracyjnych zaplanowano do wypracowania 7.067 godzin. Pielęgniarki neuropsychiatryczne wypracowały w środowiskach łącznie 6.050 godzin. Różnica 1.017 godzin wynika z faktu, że osoby z zaburzeniami psychicznymi na różnych etapach choroby niechętnie przyjmują oferowaną im pomoc, często też są hospitalizowane, wyjeżdżają do rodzin lub do sanatorium. Na różnicę godzin niewypracowanych miał również wpływ okres urlopowy pielęgniarek w miesiącach od lipca do sierpnia 2019 r., a także braki kadrowe, co generowało zwiększone ilości godzin niewypracowanych.

W okresie sprawozdawczym wydano 132 decyzje administracyjne dotyczące specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2019 roku 28 osób było zobowiązanych do wnoszenia odpłatności, zaś pozostałe osoby miały przyznane bezpłatne usługi, były zwolnione z odpłatności, bądź też wysokość ustalonej opłaty w skali miesiąca nie przekroczyła kwoty 20,00 zł i odpłatności nie pobierano. Najczęściej powodem zwolnienia z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze był fakt przyznania danej osobie więcej niż 1 rodzaju usług. Koordynowanie wpływu należności leży w gestii Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Pracownik Ośrodka przygotowywał co miesiąc wykaz należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze na podstawie otrzymywanej z DPS listy zrealizowanych godzin usług przez pielęgniarki neuropsychiatryczne. Listy te były weryfikowane pod względem zgodności danych dotyczących osoby, liczby godzin wynikających z decyzji administracyjnej, ceny 1 godziny usługi wg decyzji administracyjnej, prawidłowości obliczenia należności łącznej kwoty do zapłaty za dany miesiąc. Następnie wykaz należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze był przekazywany do Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku klienci specjalistycznych usług opiekuńczych winni wpłacić do kasy Urzędu Miejskiego w Elblągu (zgodnie z wypracowaną liczbą godzin) kwotę 13.901,50 zł. Co kwartał Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu przekazywał Ośrodkowi zestawienie należności i wpłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze. W ramach działań przedwindykacyjnych pracownik Ośrodka w roku 2019 wysłał do podopiecznych 59 pism informujących o posiadanym zadłużeniu lub nadpłacie za specjalistyczne usługi

opiekuńcze. Informacje przekazywał również pracownikom socjalnym w celu monitorowania środowisk pod kątem wnoszenia odpłatności za zrealizowane usługi. Wg uzyskanych informacji zadłużenie w opłatach za specjalistyczne usługi opiekuńcze na koniec listopada 2019 roku wynosiło 13.704.52 zł. Zaległości w opłatach za w/w usługi posiada 21 osób. Wśród tych osób są również osoby, które korzystały z usług i zmarły bądź zrezygnowały.

II.5.4. Teleopieka domowa.

Teleopieka jest nowatorskim rozwiązaniem wsparcia seniorów przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, mającym na celu zwiększenie bezpieczeństwa seniorów pozostających samych w swoich domach. Każdy senior otrzymuje tzw. bransoletkę z przyciskiem życia oraz telefon komórkowy ładowarką. Wystarczy jedno naciśnięcie przycisku a nadajnik umiejscowiony w bransoletce łączy się z telefonem komórkowym, który wysyła sygnał do Centrum Powiadamiania Ratunkowego, które wzywa pomoc do seniora.

Teleopieka domowa to usługa skierowana do 20 osób w wieku od 60 roku życia, mieszkających samotnie, na podstawie zawartej umowy pomiędzy Gminą Miasto Elbląg, a Polskim Centrum Opieki sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni na realizację usługi teleopieki. Program miał charakter pilotażowy.

W 2019 r. z usługi korzystało 26 osób (20 kobiet i 6 mężczyzn), w tym 19 osób, które kontynuowały usługę od 2018 r. Odnotowano 9 rezygnacji z usługi, w tym 3 z powodu zgonu, w jednym przypadku z powodu awarii urządzenia, w dwóch przypadkach z uwagi na wsparcie rodziny i otoczenia, w jednym przypadku z uwagi na nieodpowiadający sprzęt.

Ponadto odnotowano 7 awarii urządzeń, tj., o 3 więcej niż w 2018 r. Sprzęt był wysyłany do napraw w ramach gwarancji do PCO w Gdyni. Spośród 7 zgłoszonych awarii, w 2 przypadkach nie uznano awarii z powodu uszkodzenia sprzętu z winy użytkowników. W jednym z tych przypadków PCO wystawiło fakturę do zapłaty na kwotę 356,53 zł. Dotychczasowa użytkowniczka sprzętu, z winy której doszło do uszkodzenia urządzenia zwróciła się z wnioskiem do Prezydenta Miasta o odstąpienie od zapłaty powyższej kwoty, która została uznana w pełni przez Prezydenta. Kwota została uregulowana przez Urząd Miejski w Elblągu.

Na dzień 31.12.2019 r. :

- do systemu teleopieki domowej podłączonych było 17 osób, 2 osoby były w trakcie wypełniania dokumentacji niezbędnej do uruchomienia usługi, a 1 urządzenie do teleopieki jest niesprawne. - sprawnych urządzeń było 19, 1 urządzenie niesprawne i nie do naprawy.
- 7 osób oczekiwało na podłączenie do systemu teleopieki domowej.

W trakcie realizacji zadania opracowano i przeprowadzono ankiety wśród osób objętych usługą teleopieki. Badanie ankietowe miało na celu uzyskanie informacji od osób korzystających z usługi o przydatności tej formy pomocy, poziomie satysfakcji z usługi, poznania ewentualnych uwag, zastrzeżeń, ustalenia czy seniorzy w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia faktycznie korzystają z tzw. „przycisku życia”. Wnioski z ankiet: użytkownicy sprzętu są zadowoleni z tej formy wsparcia, czują się bezpieczniej, ponieważ mogą w każdej chwili wezwać pomoc. Rodziny tych osób mieszkające osobno również mają poczucie bezpieczeństwa swoich bliskich, wiedzą że pomoc może być wezwana bardzo szybko również pod ich nieobecność. Osoby ankietowane podały, iż nie wystąpiła u nich sytuacja, która powodowałaby skorzystanie z przycisku alarmowego. Ponadto ankietowani podali, że mogą polecić innym korzystanie z tej formy wsparcia. Jako wadę wskazali, iż urządzenie nie działa poza mieszkaniem, jest zbyt skomplikowane, awaryjne, ma bransoletkę na rękę z zapięciem, co jest niewygodne w codziennym użytkowaniu przy ograniczonej ruchomości stawów dłoni.

II.5.5. Działania na rzecz organizowania społeczności seniorów.

W ramach działań na rzecz seniorów, w 2019 roku podjęto poniższe działania:

1. współpracowano z pełnomocnikiem Prezydenta M. Elbląg ds. seniorów w zakresie planowania wspólnych działań na rzecz środowiska osób starszych, w tym rozwoju i promocji Klubu Seniora w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu,

2. spotkano się z dyrektorem oddziału Banku Santander celem omówienia założeń do planowanego projektu i uzyskania rekomendacji projektu do Fundacji Santander Bank pn. "Tu mieszkam, tu zmieniam",
3. współpracowano z przedstawicielkami Elbląskiej Rady Seniorów, wśród których promowano Klub Seniora i zachęcano osoby starsze do udziału w spotkaniach.
4. na bieżąco przekazywano seniorom uczestniczącym w spotkaniach Klubu informację w zakresie zaproponowanej przez Bibliotekę Elbląską oferty filmów dla seniorów,
5. nawiązano współpracę z Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu w zakresie partnerstwa MOPS w projekcie kierowanym do seniorów na rok 2020 oraz pozyskano osobę do pracy jako opiekuna Klubu Seniora, przez co zwiększono ilość spotkań w Klubie z jednego dnia w miesiącu na cztery dni w miesiącu,
6. we współpracy z Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu po raz drugi Ośrodek wystawił swoje stanowisko w jednodniowych Targach Seniora, na którym można było uzyskać bezpośrednio informacje od pracowników socjalnych w zakresie form wsparcia osób starszych, poradnictwo socjalne. Ośrodek oferował również ulotki informacyjne kierowane do seniorów nt. ofert wsparcia Ośrodka, informatory dotyczące przemocy w rodzinie, druki Kopert życia. W targach udział wzięło 2 pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, którzy udzielali informacji osobom zainteresowanym oraz 1 specjalista, który wziął udział w panelu dyskusyjnym na temat przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.
7. współpracowano z Uniwersytetem III Wieku i Osób Niepełnosprawnych, uczestniczono w spotkaniu z okazji dnia kobiet.
8. zorganizowano w ramach współpracy z ESPH „Lazarus” w Klubie Seniora spotkanie świąteczne bożonarodzeniowe dla wszystkich seniorów uczestniczących w spotkaniach Klubu, w tym dla seniorów - uczestników projektu „Kompleksowe usługi opiekuńcze dla osób starszych w Elblągu”.

II.5.6. Opracowywanie i realizacja programów i projektów w zakresie zadań pomocy społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami i seniorów

1. Program rządowy „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” – edycja 2019

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu w okresie od 01 marca 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. realizował Program rządowy pn. „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” - edycja 2019, którego wnioskodawcom i koordynatorem był Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Program był częściowo finansowany z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Celem programu była poprawa jakości świadczonych usług opiekuńczych oraz zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych osób niepełnosprawnych. Skierowany był do osób korzystających z usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, które spełniały określone kryteria tj.:

- wiek do 75 roku życia,
- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, lub orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji lub orzeczenie o niezdolności do samodzielnej egzystencji wydane na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
- dochód do 350% obowiązującego od dnia 1 października 2018r. kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507).

W edycji 2019 do udziału w Programie zakwalifikowano 136 osób korzystających z usług opiekuńczych przyznawanych przez Ośrodek, które spełniały wymagane kryteria.

2. Program rządowy „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019

W okresie sprawozdawczym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu realizowali zadania związane z Programem rządowym „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2019. Podobnie jak w przypadku programu opisanego powyżej, wnioskodawcom i

koordynatorem był Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Program ten kierowany był do dzieci i osób niepełnosprawnych, których członkowie rodzin lub opiekunowie wymagali wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu opieki oraz podniesienia umiejętności i wiedzy w zakresie opieki nad tymi osobami. Program dotyczył członków rodzin lub opiekunów sprawujących osobistą, bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Program realizowany był w trzech modułach:

MODUŁ I: świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego,

a) w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej – tej formy wsparcia udzielało Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej „Lazarus” w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15a,

b) w domu pomocy społecznej – tą usługę świadczył Dom Pomocy Społecznej w Elblągu przy ul. Bema 8.

MODUŁ II: świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, jako rozszerzenie usług opiekuńczych, w ramach pobytu całodobowego – tą formę wsparcia świadczyły środowiskowe domy samopomocy, tj.:

a) Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Elbląskie Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej „Lazarus” w Elblągu przy ul. Skrzydlatej 15a,

b) Środowiskowy Dom Samopomocy w Elblągu przy ul. Podgórnej 1.

MODUŁ.III: opieka wytchnieniowa w formie specjalistycznego poradnictwa dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę – wsparcia w tej formie udzielało Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Sprawniejsi” w Elblągu przy ul. Stawidłowej 12.

W okresie sprawozdawczym ze wsparcia w formie opieki wytchnieniowej skorzystało 24 opiekunów dla 27 osób niepełnosprawnych, dla których wydano łącznie 36 decyzji administracyjnych, w tym:

- 23 decyzje w formie przyznania pomocy w formie pobytu całodobowego,
- 4 decyzje ws. umorzenia postępowania ws. przyznania pobytu całodobowego,
- 1 decyzję ws. zmiany decyzji przyznającej wsparcie w formie pobytu całodobowego,
- 7 decyzji ws. przyznania opieki wytchnieniowej w formie usług świadczonych w miejscu zamieszkania,
- 1 decyzję ws. zmiany decyzji przyznającej opiekę wytchnieniową w formie usług świadczonych w miejscu zamieszkania.

Ponadto w czasie realizacji zadania wydano 4 skierowania dla opiekunów osób niepełnosprawnych dot. poradnictwa specjalistycznego.

3. W wyniku współpracy z organizacjami pozarządowymi Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu rozpoczął realizację w partnerstwie z Elbląskim Stowarzyszeniem Pomocy Humanitarnej „Lazarus” w ramach RPO W-M 2014-2020 11.2. Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym:

a) „Kompleksowe usługi opiekuńcze dla osób starszych w Elblągu” - okres realizacji 1.04.2019-31.06.2021. Lider projektu: Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej „Lazarus”, partner: MOPS Elbląg. Cel – zwiększenie dostępu do usług społecznych dla grupy 42 seniorów w wieku od 60 roku życia z terenu Miasta Elbląg. Kwota dofinansowania: 398.500,32 zł. W ramach partnerstwa w projekcie Ośrodek prowadził realizację zadań merytorycznych obejmujących: rekrutację 19 uczestników, z których 10 osób (8 kobiet i 2 mężczyzn) zostało objętych indywidualną usługą asystenta seniora i 9 osób (5 kobiet i 4 mężczyzn) objęto usługami interwencyjno-opiekuńczymi. Ogółem w/w 9 osób uzyskało wsparcie w łącznej ilości 234 godzin usług interwencyjno-opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Usługi zabezpieczył w ramach projektu Lider Projektu- ESPH im. św. Łazarza „Lazarus”. Ponadto prowadzono działania merytoryczne w zakresie pracy asystentów seniorów z uczestnikami projektu, uczestniczono w zarządzaniu projektem w

zakresie udziału w Grupie Sterującej oraz Zespole Projektowym. Ponadto w ramach projektu kontynuowano działanie Klubu Seniora, który zainicjowano w ubiegłym roku. Klub został wyposażony w meble i sprzęty ze środków projektu. Osoby starsze przychodzące do Klubu miały możliwość korzystania z komputera, kącia bibliotecznego, fotograficznego, filmowego, muzycznego, robótek ręcznych, haftu. W spotkaniach Klubu ogółem udział wzięło 30 osób oraz 10 seniorów w ramach udziału w projekcie. Zajęcia do października 2019 r. odbywały się raz w miesiącu, w listopadzie dwa razy w miesiącu, a od grudnia 4 razy w miesiącu. Podjęto działania promujące Klub Seniora m.in. podczas panelu dyskusyjnego na Targach Seniora i spotkaniach z pełnomocnikiem Prezydenta ds. osób starszych. Z uwagi na coraz większe zainteresowanie mieszkańców miasta udziałem w Klubie, od grudnia 2019 r. zatrudniono animatorkę, która raz w tygodniu w każdą środę od godziny 11.00 do 14.00 organizuje zajęcia dla osób starszych w Klubie we współpracy z pracownikiem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Uczestnicy wzięli udział w spotkaniach integracyjnych, wspierających grupowo i indywidualnie, zajęciach tematycznych, projekcji filmu „Przychodźcy” wraz z dyskusją na temat filmu oraz dzielili się własnymi doświadczeniami związanych z przesiedleniami i osiedleniami na terenach obecnego Elbląga. Działania skierowane do seniorów w ramach funkcjonowania Klubu przyczyniają się do poprawy ich funkcjonowania w codziennym życiu, aktywizują społecznie, lokalnie.

- b) „Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin w Elblągu” - okres realizacji 01.02.2019-31.01.2020. Cel - podniesienie aktywności społecznej i poprawa sytuacji rodzinnej 42 osób w wieku powyżej 60 roku życia z terenu Miasta Elbląg. Kwota dofinansowania 396.223,75 zł. W ramach projektu Ośrodek jako Partner projektu: współpracował w rekrutacji uczestników i wskazał 18 osób rekomendowanych przez pracowników socjalnych do udziału w projekcie, udostępniał sale Ośrodka na spotkania rekrutacyjne oraz warsztaty poezjoterapii, spotkania koła historycznego oraz uczestniczył w zarządzaniu projektem w zakresie udziału w Grupie Sterującej Partnerstwa.
4. Złożono wnioski projektowe, które pozostają w trakcie oceny lub w trakcie negocjacji:
- a) „Tu mieszkam. Tu zmieniam w Elblągu” - okres realizacji 1.01.2020 r. - 30.06.2020 r. Cel - wzrost świadomości środowiska lokalnego do działania na rzecz lokalnej przestrzeni publicznej w zakresie działań ekologicznych. Wniosek w ramach konkursu do programu Fundacji Santander Edycja 1/2029. Bez dofinansowania.
- b) wnioski w ramach partnerstwa składane w ramach konkursu RPO W-M na lata 2014-2020 – Poddziałanie 11.2.3 Ułatwienie dostępu do usług społecznych, w tym integracja ze środowiskiem lokalnym:
- „Nasz senior” – okres realizacji 01.01.2020 r. - 31.12.2020 r. Stowarzyszenie Inicjatyw Rodzinnych, Cel - wzrost dostępności do usług społecznych 20 osób powyżej 60 roku życia. W trakcie negocjacji.
 - „Akademia Twórczego Seniora” – Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu, okres realizacji 1.04.2020 r. -30.12.2020 r. kierowany do osób w wieku od 60 roku życia.

II.6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina zobowiązana jest udzielić osobie bezdomnej schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (odpowiedniego do pory roku) a za osobę bezdomną uważa się:

- osobę nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym (w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy) i nie zameldowaną na pobyt stały (w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych),
- osobę nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Szacuje się, że na dzień 31.12.2020 r. na terenie miasta przebywały 144 osoby bezdomne. Nie wszyscy korzystają z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i współpracujących instytucji i organizacji, dlatego precyzyjne określenie faktycznej liczby

osób nie jest możliwe. Znaczna część osób bezdomnych korzysta (rotacyjnie) z okresowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych. Część mieszka u znajomych lub rodziny. Inni przez większą część roku przebywają w obiektach nie przeznaczonych na stały pobyt ludzi (np. komórkach, piwnicach, altanach ogrodowych). Istnieje niestety pewna grupa, stale zmieniająca miejsce swojego pobytu, nie poddająca się żadnym sugestiom i nie zainteresowana żadną formą pomocy. Ludzie ci, stale lub okresowo nocują na dworcach, klatkach schodowych, kanałach ciepłowniczych oraz w budynkach przeznaczonych do rozbiórki. Najliczniejszą grupę wśród osób bezdomnych stanowiły osoby w wieku powyżej 50 roku życia.

Bezdomni są grupą osób, do której przez cały rok adresowane są działania pomocowe, aktywizujące i wspierające. Jednak zima jest okresem najtrudniejszym, dlatego też w tym czasie realizowane są działania szczególne, zmierzające do zapewnienia osobom bezdomnym zwiększonej liczby tymczasowych miejsc noclegowych, gorącego posiłku, odpowiedniej ilości ciepłej odzieży i obuwia, opału, środków czystości i higieny osobistej.

W 2019 r. prowadzono działania dot. zabezpieczenia osób bezdomnych w okresie zimy. Pracownicy socjalni, wspólnie ze Strażą Miejską i Policją, odwiedzali miejsca gromadzenia się osób bezdomnych. W ramach akcji, miasto podzielone zostało na 4 rejony i odwiedziny prowadzono wg ustalonego harmonogramu wyjazdów.

W okresie sprawozdawczym zrealizowano planowanych 19 wyjazdów zgodnie z „harmonogramem patroli wyjazdowych” monitorując miejsca niemieszkalne gdzie mogą przebywać, bądź przebywają osoby w kryzysie bezdomności. Podczas wyjazdów podejmowano stosowne działania zapobiegawcze i interwencyjne, w zależności od sytuacji i bieżących potrzeb.

Monitorowano miejsca w przestrzeni publicznej, gdzie przebywają lub mogą przebywać osoby bezdomne, które nie wyrażają zgody na udzielenie pomocy instytucjonalnej. W 2019 r. odbyły się 84 wyjazdy interwencyjne.

Łącznie w okresie sprawozdawczym zrealizowano 103 wyjazdy.

Na bieżąco uaktualniano mapę miejsc niemieszkalnych, która służy monitorowaniu i diagnozowaniu sytuacji osób bezdomnych.

Kierowano osoby bezdomne do punktu wydawania gorących posiłków prowadzonych przez Parafię Świętej Rodziny oraz Chrześcijańską Misję Społeczną „Teen Challenge”.

W 2019 roku pracownicy socjalni wydali 84 skierowania na posiłek do Jadłodajni CARITAS. Jadłodajnia zapewniała jeden gorący posiłek w ciągu dnia od poniedziałku do soboty włącznie, a na niedzielę wydawała suchy prowiant.

Ponadto, w 2019 r. na podstawie rozeznania pracowników socjalnych osoby bezdomne korzystały także z takich form pomocy jak:

- 1) MOPS skierował 136 osób do placówek celem udzielenia schronienia wraz z dożywianiem (do Schroniska dla Osób Bezdomnych w Elblągu oraz placówek poza terenem Elbląga), w tym 11 kobiet.
- 2) zasiłki pieniężne z MOPS, w tym :
 - zasiłek stały przyznano 76 osobom,
 - zasiłek okresowy przyznano 27 osobom,
 - zasiłek celowy na żywność przyznano 3 osobom,
 - zasiłek celowy na wyrobienie zdjęć do dowodu osobistego przyznano 9 osobom,
 - zasiłek celowy na opał przyznano 5 osobom,
 - zasiłek celowy na zakup leków przyznano 20 osobom,
 - zasiłek celowy na zakup odzieży przyznano 7 osobom,
 - zasiłek celowy na zakup obuwia przyznano 10 osobom,
 - zasiłek celowy na środki czystości przyznano 9 osobom,
 - zasiłek celowy na pokrycie kosztu dojazdu do szpitala przyznano 1 osobie,
 - zasiłek celowy na zakup bielizny przyznano 3 osobom,
 - zasiłek celowy na pokrycie kosztów transportu przyznano 5 osobom,
 - zasiłek celowy na bilety komunikacji przyznano 5 osobom,
 - zasiłek celowy na pieluchomajtki przyznano 1 osobie,
 - zasiłek celowy na opatrunki przyznano 1 osobie,

- zasiłek celowy na dofinansowanie do rachunku za gaz przyznano 1 osobie

W roku 2019 Ośrodek kontynuował zadania dot. **aktywizacji i reintegracji osób bezdomnych**. Jednym z etapów w procesie reintegracji społecznej osób bezdomnych są mieszkania treningowe.

Do zamieszkania w mieszkaniach treningowych kieruje, powołany zarządzeniem Dyrektora MOPS, zespół kwalifikujący osoby bezdomne, które wyraziły chęć usamodzielnienia. Okres pobytu w mieszkaniu treningowym trwa 2 lata. Docelowo zakłada się, że po zakończeniu okresu usamodzielniania w mieszkaniu treningowym i uzyskaniu pozytywnej opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, osoby te zostaną umieszczone na liście przydziału mieszkań z zasobów gminy.

W okresie sprawozdawczym w mieszkaniach treningowych zamieszkiwało rotacyjnie ogółem 8 osób bezdomnych, w tym:

1) w utworzonym w 2011 r. – zamieszkiwało 4 mężczyzn,

2) w utworzonym w 2012 r. – zamieszkiwało 4 mężczyzn.

W 2019 r. 4 osoby zostały usunięte z mieszkań z powodu rażącego łamania Regulaminu. Jeden z mieszkańców otrzymał propozycję przyznania mieszkania z zasobów gminy, którą przyjął.

II.6.1. Realizacja projektu „Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu”

W 2019 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt „Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu”.

W ramach projektu podjęto działania:

1. wdrożono usługi „Streetworkera”, którego zadaniem było docieranie do osób bezdomnych i lokalizowanie miejsc ich przebywania, nawiązywanie bezpośrednich kontaktów, monitorowanie potrzeb bytowych i życiowych oraz informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy społecznej, jak również interweniowanie w sytuacjach kryzysowych poprzez współdziałanie z innymi instytucjami. W trakcie swojej pracy streetworker nawiązał kontakt z 47 osobami, w tym 43 mężczyznami oraz 4 kobietami. 11 z tych osób trafiło do schroniska dla osób bezdomnych w Elblągu, 22 osoby skorzystały z pomocy noclegowni/ogrzewalni, 1 osoba wymagająca leczenia trafiła do placówki służby zdrowia.

2. zorganizowano seminarium, które odbyło się w Ratuszu Staromiejskim pod hasłem „Bezdomność - poszukiwanie nowych, skutecznych rozwiązań wspomagających proces wychodzenia z bezdomności oraz zapobiegania bezdomności”.

Do udziału w konferencji zaproszono przedstawicieli instytucji zajmujących się problematyką osób bezdomnych. Wspólnie wypracowano ramy wzajemnej współpracy, w celu interdyscyplinarnego wsparcia osób bezdomnych.

Na seminarium zostali zaproszeni: elbląscy radni, przedstawiciele Departamentów Urzędu Miejskiego w Elblągu, Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego - Delegatura w Elblągu, Regionalnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie - Delegatura w Elblągu, Powiatowego Urzędu Pracy, pracownicy socjalni MOPS w Elblągu, Policji, Straży miejskiej, Stowarzyszenia „Od nowa...”, Caritas Diecezji Elbląskiej, Chrześcijańskiej Misji Społecznej „Teen Challenge”, Pogotowia Socjalnego, Szpitala Miejskiego, przedstawiciele wspólnot mieszkaniowych, Zarządu Budynków Komunalnych, Spółdzielni Mieszkaniowych, Polskiego Związku Działkowców-Okręg Elbląg, Polskiego Czerwonego Krzyża.

Seminarium składało się z części wykładowej i warsztatowej. Szczegółowy zakres seminarium obejmowało:

a) wystąpienie na temat:

- Modele świadczenia pomocy (Jak pomagać? - najważniejsze paradygmaty),

b) wystąpienie pracowników socjalnych MOPS w Elblągu z zakresu:

- Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu na rzecz osób bezdomnych.

Warsztat obejmował natomiast następujący zakres tematyczny:

- a) Metodyka pracy z osobą bezdomną
 - b) Metodyka pracy zespołów interdyscyplinarnych - poprowadzony przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. odbyło się szkolenie dla pracowników socjalnych „Jak zapobiec bezdomności na skutek eksmisji” poprowadzone przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i przedstawiciela ZBK.
 4. Podczas realizacji projektu prowadzono akcję informacyjną na temat pomocy osobom bezdomnym. Mieszkańcy Elblągu zostali poinformowani o podejmowanych działaniach na rzecz bezdomnych, dowiedzieli się gdzie mogą zgłosić informacje na temat osoby bezdomnej, jaką mogą otrzymać pomoc i gdzie jest ona świadczona. Aby uczulić mieszkańców na problematykę bezdomności wydano 750 ulotek i plakatów, które zostały umieszczone na wiatkach przystankowych, autobusach komunikacji miejskiej, tablicach informacyjnych spółdzielni mieszkaniowych oraz Rodzinnych Ogródkach Działkowych.

II.7. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROJEKTU „NOWOCZESNY I SKUTECZNY MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU”

Dnia 30 września 2019 r. podpisana została umowa o dofinansowanie w kwocie 890.400 zł projektu Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem projektu jest poprawa obsługi klienta i podniesienie jakości świadczonych usług w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu poprzez oddzielenie prowadzenia postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej i świadczenia usług socjalnych.

Projekt zakłada wprowadzenie zmiany systemu organizacyjnego pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu polegającej na oddzieleniu prowadzenia postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej i świadczenia usług.

W ramach projektu zaplanowano:

- a. opracowanie nowego regulaminu i schematu organizacyjnego MOPS, nowych zakresów czynności, wypracowanie narzędzi i standardów pracy socjalnej, zatrudnienie 4 pracowników socjalnych ds. pracy socjalnej,
- b. adaptację Ośrodka do wdrażanych usprawnień, w tym Punkt Przyjęć Klienta z 4 stanowiskami wyposażonymi w sprzęt biurowy, komputerowy, z nowym wejściem do budynku z podjazdem dla osób z niepełnosprawnościami, łazienkę dla osób z niepełnosprawnościami oraz wyposażenie Zespołu ds. pracy socjalnej, w tym utworzenie pokoju do rozmów z lustrem weneckim,
- c. 4 pakiety szkoleń specjalistycznych dla pracowników socjalnych i kadry kierowniczej Ośrodka w tym:
 - Pakiet 1-szkolenia dla pracowników socjalnych ds. świadczeń socjalnych
 - Pakiet 2-szkolenia dla pracowników socjalnych ds. pracy socjalnej
 - Pakiet 3-szkolenia dla pracowników socjalnych ds. usług społecznych
 - Pakiet 4-szkolenia dla kadry kierowniczej
- d. 2 szkolenia dla wszystkich uczestników projektu:
 - TEAM UP – na start, wspierające tworzenie nowych Zespołów ludzkich i zadaniowych w nowej strukturze organizacyjnej
 - Zarządzanie sobą w czasie i organizacja czasu pracy

W ramach realizacji projektu w okresie sprawozdawczym podjęto następujące działania:

- a. sporządzono szczegółowy harmonogram udzielania wsparcia/działań w projekcie,
- b. szkolenie „Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami”,

- c. sporządzono „Projekt budowlany przebudowy fragmentu budynku – utworzenie Punktu Przyjęć Klienta i przeniesienie punktu kasowego” i ogłoszono przetarg na wykonanie w/w przebudowy – oferty, które wpłynęły, znacznie przekraczały dostępną kwotę, zatem w dniu 31.12.2019 r. przetarg unieważniono,
- d. zorganizowano i prowadzono spotkanie informacyjne z pracownikami Ośrodka na temat założeń Modelu oddzielenia prowadzenia postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej i świadczenia usług socjalnych,
- e. zorganizowano spotkanie pracowników Ośrodka z ekspertem – omówienie pierwszej propozycji nowej struktury, zbieranie uwag, propozycji,
- f. przygotowano harmonogram wyłonienia wykonawców na zorganizowanie szkoleń i supervizji,
- g. zorganizowano wizytę w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m. st. Warszawy na temat oddzielenia prowadzenia postępowania administracyjnego od realizacji pracy socjalnej i świadczenia usług socjalnych.

II.8. PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu realizuje zadanie własne gminy w zakresie prac społecznie użytecznych. Celem kierowania osób do prac społecznie użytecznych jest aktywizacja zawodowa osób posiadających status bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej. Świadczenie uzyskane z tytułu wykonywania tej pracy nie jest brane pod uwagę przy ustalaniu dochodu dla celów pomocy społecznej.

Zadanie było realizowane w oparciu o:

- ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lipca 2011 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych,
 - ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
 - uchwałę Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”,
 - „Instrukcję dotyczącą organizowania i obsługi prac społecznie użytecznych” określonej i wprowadzonej do stosowania Zarządzeniem Nr 65/2011 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu z dnia 30 grudnia 2011 r. (z późn. zm.).
- Ośrodek realizuje zadanie przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy oraz jednostkami i organizacjami pomocy społecznej, organizacjami lub instytucjami statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej, występującymi w roli „przyjmujących do prac społecznie użytecznych”.

Przebieg oraz efekty realizacji prac społecznie użytecznych.

W okresie sprawozdawczym dla celów realizacji prac społecznie użytecznych wykorzystano kwotę **118.219,16 zł**. Maksymalna ilość godzin możliwa do przepracowania w miesiącu 40 (po 10 w tygodniu). Stawka godzinowa wynosiła do 31 maja 2019 r. 8,30 zł, tj. za miesiąc maksymalnie 332 zł, a od 1 czerwca 2019 r. 8,50zł, tj. za miesiąc maksymalnie 340 zł. Średnia wysokość świadczenia wynosiło 321,93 zł.

W 2019 r. do prac społecznie użytecznych pracownicy socjalni skierowali łącznie 70 osób, z których:

- 31 osób ukończyło realizację,
- 6 osób zrezygnowało przed rozpoczęciem realizacji,
- 10 osób w trakcie realizacji podjęło zatrudnienie na umowę-zlecenie, umowę o pracę, staż z PUP, za granicą,
- 23 osoby przerwało realizację m. in. z powodu:
 - pogorszenia stanu zdrowia (zwolnienia lekarskie),
 - uzyskania emerytury,
 - braku opieki nad dziećmi w okresie wakacji,
 - zaawansowanej ciąży,
 - pogorszenia stanu zdrowia i/lub zgonu członka rodziny,

- część osób przerwało realizację prac społecznie użytecznych bez podania przyczyny, w konsekwencji utraciły status osoby bezrobotnej i świadczenia z MOPS.

W okresie sprawozdawczym prace społecznie-użyteczne odbywały się w 14 jednostkach na terenie Miasta Elbląg.

II.9. DODATKI MIESZKANIOWE.

W Ośrodku realizowane jest przez Zespół Dodatków Mieszkaniowych zadanie przyznawania dodatków mieszkaniowych. Na dzień 31.12.2019 r. w Zespole zatrudnionych było 3 pracowników, zaś decyzje administracyjne wydawały z upoważnienia Prezydenta Miasta, Dyrektor i Zastępca Dyrektora MOPS.

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniami obligatoryjnymi, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2133). Ustawa określa również sposób ustalania wysokości przyznawanych dodatków mieszkaniowych. Wyплата dodatków mieszkaniowych jest wydatkiem budżetu planowanym w dz.852 - Opieka społeczna - rozdz. 85215 § 3110 - świadczenia społeczne. W 2019 r. na ten cel wydatkowano kwotę **4.420.481,29 zł**.

W okresie styczeń – grudzień 2019 roku:

- 1) **wpłynęły 3.742** wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w sprawach dodatków mieszkaniowych wydano **3.785** decyzje administracyjne, w tym:
 - **3.483 decyzji przyznających świadczenia**,
 - 209 decyzji odmownych, w tym: 195 odmów ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego, 10 odmów ze względu na nadmetraż, 1 odmowa z powodu braku tytułu prawnego do zajmowanego lokalu, 2 odmowy z powodu nie złożenia oświadczenia o stanie majątkowym i 1 odmowa z powodu rażącej dysproporcji pomiędzy wydatkami a dochodami,
 - 23 decyzje umarzające postępowanie,
 - 32 decyzje wstrzymujące wypłatę przyznanych dodatków,
 - 11 decyzji wznowienia wypłaty świadczeń (po uregulowaniu zaległości czynszowych),
 - 27 decyzji wygaszających (m. in. ze względu na wykup lokalu, zamianę lokalu lub zgon wnioskodawcy).
- 2) z dodatków mieszkaniowych skorzystało **3.477** gospodarstw domowych i tak:
 - 1.643 gospodarstw jednoosobowych,
 - 732 gospodarstw dwuosobowych,
 - 458 gospodarstw trzyosobowych,
 - 360 gospodarstw czteroosobowych,
 - 195 gospodarstw pięcioosobowych,
 - 89 gospodarstwa sześćoosobowe lub więcej w nich osób.

Zaznaczyć należy, że wśród wyżej wymienionych gospodarstw, niektóre mogły składać wniosek dwukrotnie.
- 3) Przyznano ogółem **21.015** dodatków mieszkaniowych, w tym:
 - 9.751 świadczeń na rzecz użytkowników mieszkań tworzących mieszkaniowy zasób gminy,
 - 5.477 świadczeń na rzecz użytkowników mieszkań spółdzielczych,
 - 5.787 świadczeń na rzecz użytkowników innych lokali (TBS, wspólnoty, PKP, WAM i inne).
- 4) Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego w 2018 r. wyniosła **210,35 zł**.

CZĘŚĆ III.

DZIAŁALNOŚĆ

POWIATOWEGO ZESPÓŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

III.1. Sprawy organizacyjno-prawne i zadania PZds.OoN.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Elblągu działa Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Nr 25/99 Prezydenta Miasta Elbląga z dnia 30 czerwca 1999 r. z późn. zm., realizujący zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Funkcjonowanie Zespołu i jego zadania regulują m. in.:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2018 r., poz. 2027)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r. Nr 17 poz. 162, z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz.1990 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1438)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 818)
- § 23 statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, nadanego uchwałą Nr X/273/2011 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 24 listopada 2011 r. (z późn. zm.)

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności swoim zasięgiem działania obejmuje miasto Elbląg - na prawach powiatu, a przedmiotem jego działalności jest:

- 1) orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- 2) orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- 3) orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy,
- 4) wystawianie legitymacji,
- 5) wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych,
- 6) wydawanie zaświadczeń o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności.

Zespół nie wypłaca świadczeń finansowych.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Elblągu wchodzi 17 członków Zespołu, w tym :

- Przewodnicząca zespołu - 1
- Sekretarz - 1
- Lekarze - 7
- Psycholodzy – 4
- Pedagog – 1
- Doradcy zawodowi - 2
- Pracownicy socjalni – 1

oraz 3 osoby zapewniające obsługę administracyjną.

III.2. Koszty działalności PZds.OoN.

Koszty działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności finansowane są ze środków budżetu państwa. Obsługę finansowo-księgową PZds.OoN w Elblągu realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu.

Wydatki tytułem kosztów działalności PZds.OoN za 2019 r. przedstawia poniższa tabela:

Tab.12. Wydatki i zatrudnienie PZds.OoN

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota lub liczba (za okres sprawozdawczy)
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	312.935 zł
2.	Umowy cywilnoprawne	75.508 zł
3.	Wydatki pozostałe	232.908 zł
4.	Wydatki ogółem (1+2+3)	621.351 zł
5.	Zatrudnienie w ramach etatów	5,5 etatów - 6 osób
6.	Zatrudnienie w ramach umów cywilnoprawnych	14 osób

III.3. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności **wpłynęło ogółem 3.405 wniosków**, w tym :

- 299 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dzieci poniżej 16 roku życia. Cel złożonych wniosków:
 - zasiłek pielęgnacyjny 253
 - zasiłek stały 36
 - inne 10
- 3.106 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób w wieku powyżej 16 roku życia. Cel złożonych wniosków:
 - odpowiednie zatrudnienie 793
 - szkolenie 1
 - uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej 22
 - konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 146
 - korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/ korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych 353
 - zasiłek pielęgnacyjny 789
 - korzystanie z karty parkingowej 314
 - inne 688

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem **3.393** orzeczenia, w tym:

- 313 orzeczeń w odniesieniu do osób w wieku do 16 roku życia, w tym:
 - 291 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
 - 19 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
 - 3 orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności
- 3.080 orzeczeń w odniesieniu do osób w wieku powyżej 16 roku życia, w tym :
 - 2.931 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności,
 - 53 orzeczenia o nie zaliczeniu wnioskodawców do osób niepełnosprawnych,
 - 96 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

(uwaga: różnica pomiędzy złożonymi wnioskami a wydanymi orzeczeniami wynika z faktu m. in. wycofania wnioskodawcy, zgonu wnioskodawcy, niestawiennictwa wnioskodawcy).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał również 7 decyzji administracyjnych dotyczących wydanych już orzeczeń.

Od wydanych orzeczeń i decyzji wniesiono w okresie sprawozdawczym 466 odwołań. W wyniku analizy zastrzeżeń podnoszonych przez odwołujących się, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 21 przypadkach dokonał zmiany orzeczenia w ramach

samokontroli, a pozostałe 445 spraw przekazał do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W okresie sprawozdawczym, organ II instancji rozpatrzył 403 odwołania, i:

- w 207 sprawach utrzymał w mocy orzeczenia organu I instancji,
- w 156 sprawach uchylił w całości lub w części orzeczenia organu I instancji,
- 7 spraw przekazał do Sądu Rejonowego,
- 27 spraw pozostawił bez rozpoznania,
- w 1 sprawie uchylił w całości orzeczenie organu I instancji i umorzył postępowanie,
- w 2 sprawach zawiesił postępowanie,
- w 3 sprawach umorzył postępowanie.

Pozostałe 42 sprawy pozostały do rozpatrzenia w 2020 r.

Natomiast Sąd Rejonowy:

- w 2 sprawach wydał wyrok zmieniający orzeczenie w całości,
- w 4 sprawach wydał wyrok oddalający odwołanie,
- w 1 sprawie wydał wyrok oddalający apelację.

Ponadto w 2019 roku organ II instancji zakończył postępowanie w odniesieniu do 71 spraw z 2018 roku, i tak:

- w 35 sprawach utrzymał w mocy orzeczenia organu I instancji,
- w 28 sprawach uchylił w całości lub w części orzeczenia organu I instancji,
- 8 spraw przekazał do Sądu Rejonowego.

Natomiast Sąd Rejonowy zakończył 8 spraw:

- w 1 sprawie umorzył postępowanie,
- w 4 sprawach oddalił odwołanie,
- w 3 sprawach wydał wyrok zmieniający zaskarżone orzeczenie w całości.

III.4. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych.

Legitymacje dla osób niepełnosprawnych wydawane są na podstawie aktualnych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanych przez Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności, jak również na podstawie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień. Legitymacje służą do korzystania z ulg w przejazdach środkami komunikacji miejskiej, PKP i PKS. W okresie sprawozdawczym osobom niepełnosprawnym wydano 1.317 legitymacji, w tym :

- 96 legitymacji wydanych osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,
- 1.221 legitymacji wydanych osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

III.5. Wydawanie kart parkingowych.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje także zadanie wydawania kart parkingowych.

Karty parkingowe wydawane są osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego bądź umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, która ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się lub osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Kartę parkingową wydaje się także placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. wydano 676 kart parkingowych.

CZĘŚĆ IV.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

Usamodzielnienie jest procesem wprowadzającym wychowanka do podjęcia samodzielnego życia. W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej, proces ten może trwać kilka lat. Osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc obejmuje zarówno pracę socjalną jak i wsparcie w postaci pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz w formie pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – obecnie funkcjonują dwa odrębne uregulowania prawne dotyczące zasad wspierania w usamodzielnieniu pełnoletnich wychowanków, tj.:

- dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w 2012 roku - zasady udzielania pomocy w procesie usamodzielnienia regulują przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.),
- dla wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze przed 1 stycznia 2012 r. - zasady wspierania procesu usamodzielnienia regulują następujące przepisy:
 - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.),
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2012 r., poz. 954).

IV.1. Pomoc pieniężna i w formie rzeczowej:

1) W 2019 r. procesem usamodzielnienia objęto 131 osoby, w tym:

- w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej – 7 wychowanków, z czego:
 - 0 z rodzin zastępczych
 - 7 z placówek opiekuńczo-wychowawczych.
- w oparciu o przepisy z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej - 124 wychowanków, z czego:
 - 75 z rodzin zastępczych
 - 49 z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

2) Łącznie w okresie sprawozdawczym na rzecz usamodzielnianych wychowanków Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu wydał 263 decyzje w tym:

- w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej – 24, z czego:
 - 22 decyzje przyznające świadczenia,
 - 0 decyzji odmawiających przyznania świadczenia,
 - 2 inne decyzje (zmieniające).

Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków, którym udzielono pomocy pieniężnej lub w formie rzeczowej na zagospodarowanie oraz koszt udzielonych świadczeń.

Tab.13. Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	0	0	5	17.982
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	0	0	2	10.578
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	0	0	0	0
Ogółem	0*)	0	7*)	28.560

*) uwaga. Liczby osób ogółem nie stanowią sumy osób wykazanych w poszczególnych rodzajach świadczeń w kolumnach 2 i 3, gdyż osoby powtarzają się.

- w oparciu o przepisy z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej – 239 z czego:
- 204 decyzje przyznające świadczenia,
 - 1 decyzja odmawiająca przyznania świadczenia,
 - 34 innych decyzji (zmieniające, umorzenia)

Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków, którym udzielono pomocy pieniężnej lub w formie rzeczowej na zagospodarowanie oraz koszt udzielonych świadczeń.

Tab. 14. Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	60	260.365	40	168.137
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	24	112.822	18	114.690
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	18	33.117	10	15.770
Ogółem	75*)	406.304	49*)	298.597

*) Uwaga: liczby osób ogółem nie stanowią sumy osób wykazanych w poszczególnych rodzajach świadczeń w kolumnach 2 i 3, gdyż osoby powtarzają się.

Tab.15. Łączna liczba usamodzielnianych wychowanków oraz łączny koszt pomocy pieniężnej i rzeczowej udzielonej im w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Lp.	Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
		Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	Zasiłki na kontynuowanie nauki	60	260.365	45	186.119
2.	Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	24	112.822	20	125.268
3.	Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	18	33.117	10	15.770
4.	Ogółem	75*)	406.304	56*)	327.157
Łącznie koszt świadczeń 733.461 zł					

*) uwaga. Liczby osób wykazane w poszczególnych wierszach 1, 2,3 nie sumują się w kolumnie 3 ani w kolumnie 5, ponieważ niektóre osoby otrzymały dwa lub 3 rodzaje świadczeń.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start” wprowadzono dodatkowe świadczenie w kwocie 300 zł, do którego posiadają również uprawnienia usamodzielniani wychowankowie kontynuujący naukę w szkole daytimej.

W 2019 r. świadczenie „Dobry Start” otrzymało łącznie 15 osób, tj.:

- 6 pełnoletnich wychowanków usamodzielnionych z rodziny zastępczej,
- 9 pełnoletnich wychowanków usamodzielnionych z placówki opiekuńczo – wychowawczej.

W okresie sprawozdawczym na rzecz wychowanków opracowano lub zaakceptowano 39 Indywidualnych Programów Usamodzielnienia.

IV.2. Mieszkania chronione

Mieszkania chronione położone w Elblągu przy ul. Szarych Szeregów 1/3 i Szarych Szeregów 4/1 przeznaczone są dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze lub rodziny zastępcze. Lokale znajdują się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej „Zakrzewo”. Mieszkania chronione wyposażone są w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego niezbędne do codziennego funkcjonowania zamieszkujących w nich osób. Każde z mieszkań składa się z 4 pokoi, zatem łącznie może w nich mieszkać 8 wychowanków. Jednak w sytuacjach tego wymagających może w nich zamieszkać większa liczba osób, tj. 10 wychowanków (duże pokoje wyposażone są w dwa łóżka). W 2019 r. roku z pomocy w formie zamieszkania w mieszkaniu chronionym skorzystało łącznie 8 wychowanków, którzy po opuszczeniu placówek opiekuńczo – wychowawczych (7 wychowanków) i rodzin zastępczych (1 wychowanka) nie mogli powrócić do domu rodzinnego lub ich sytuacja materialna nie pozwalała na wynajęcie stancji czy mieszkania. Zgodnie z regulaminem przyjętym zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, pobyt w mieszkaniu może trwać do 2 lat, jednak w sytuacjach szczególnych, okres zamieszkiwania może zostać przedłużony. Niezbędnym warunkiem do uzyskania wsparcia w postaci zamieszkania w mieszkaniu chronionym jest kontynuowanie nauki. Wychowankowie za pobyt w mieszkaniu chronionym ponoszą odpłatność zależnie od posiadanych dochodów.

W 2019 r. wydano 11 decyzji przyznających pobyt w mieszkaniu chronionym, 2 decyzje zmieniające okres pobytu w mieszkaniu chronionym (1 decyzja dotyczyła skróconego pobytu ze względu na złe zachowanie wychowanka oraz 1 decyzja z powodu zakończenia procesu usamodzielnienia i wyjazdu wychowanki do innego miasta).

W okresie sprawozdawczym, w ramach sprawowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu nadzoru, przeprowadzono 4 kontrole sprawdzające funkcjonowanie osób zamieszkujących w mieszkaniach chronionych w następujących

terminach: 1.02.2019r. 18.06.2019r., 08.10.2019r., 18.12.2019r. oraz przeprowadzono po 27 wizyt monitorujących funkcjonowanie usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniach chronionych.

Wychowankowie objęci są wsparciem psychologicznym, mogą korzystać z indywidualnych porad psychologicznych w siedzibie Ośrodka. Ponadto z wychowankami prowadzona jest na bieżąco praca socjalna mająca na celu ich usamodzielnienie poprzez wzmocnienie ich, poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym, motywowanie do nauki, pracy, samodzielności w dorosłym życiu, odpowiedzialności za siebie i innych, profilaktyki uzależnień.

Ponadto w 2019 r. konturowano wyposażenie mieszkań w sprzęty gospodarstwa domowego, wymieniono zniszczone przez wieloletnie użytkowanie meble.

CZĘŚĆ V.

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Zgodnie z wymogami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w roku 2018 funkcjonował „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2018-2020”, którego koordynację przejął Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu.

Pogram ma za zadanie wspierać rodziców biologicznych dziecka przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a w szczególności, kładzie nacisk na wsparcie udzielane rodzinie naturalnej przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz działania profilaktyczne skierowane na zapobieganie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i w rodzinie zastępczej.

Przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2017 r. program na lata 2018-2020 jest odpowiedzią na realizowane działania w ramach „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Elblągu 2020+”. Program wskazuje kierunki działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej tj. w zapewnieniu odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej, stworzeniu odpowiednich warunków do przebywania dzieci oraz zatrudnienia specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną, wyposażonych w odpowiednią wiedzę i umiejętności. Wskazuje na konieczność umieszczenia dziecka pozbawionego opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej, dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. W programie zawarto również działania jakie należy podejmować z rodzicami biologicznymi dziecka po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do rodziny naturalnej oraz działania na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze lub rodziny zastępcze. Ponadto wskazuje na działania jakie podejmowane są przez ośrodek adopcyjny, by właściwe i skuteczne prowadzone były procedury przysposobienia. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu prowadzi coroczną ewaluację programu. Aktualnie zbieramy dane porównawcze za 2019 r. od instytucji zaangażowanych w realizację programu, aby przygotować ewaluację programu za rok 2019, która zostanie przedstawiona Prezydentowi Miasta Elbląga po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Komisję Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Elblągu.

V.1. Praca z rodziną

Jednym z priorytetów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku i wzmocnienie działań profilaktycznych, w tym doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do rodziny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Dlatego też, aby zapobiegać rozwojowi patologicznych sytuacji w rodzinach, Ośrodek wprowadza niezbędne działania zmierzające w kierunku wzmocnienia kompetencji rodzicielskich.

W 2019 r. w wyniku działań, analizy wyłoniono rodziny szczególnie zagrożone dysfunkcjami i problemami opiekuńczo-wychowawczymi. W grudniu 2019 r. pracownicy socjalni monitorowali 155 rodzin wieloproblemowych, w których wychowywało się 336 dzieci. W oparciu o ustalenia wynikające z monitoringu funkcjonowania dzieci w rodzinach szczególnie dysfunkcyjnych od stycznia 2019 r. do grudnia 2019 r. odebrano zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego z monitorowanych 23 rodzin (2018 r. – 9 rodzin) ogółem 35 dzieci (2018 r. – 15 dzieci) i umieszczono w zastępczych formach opieki:

21 - dzieci umieszczono w rodzinach zastępczych,

14 - dzieci umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto w okresie sprawozdawczym skierowano 38 pism do Sądu, w tym:

15 - wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka lub dzieci,

14 - informacji do Sądu,

9 - wniosków o wydanie postanowienia w trybie zarządzenia tymczasowego.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka pracownik mogą podejmować interwencję na podstawie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2019 r. nie podjęto w/w interwencji.

Rodziny wieloprotoblowe objęte były pracą socjalną w szczególności z powodu: występowania problemu w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych, podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie, alkoholu czy środków psychoaktywnych.

V.1.1. Asystentura rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła funkcję asystenta rodziny, który ma pomagać rodzinom, które mają kłopoty wychowawcze w codziennych sprawach. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziców.

Asystent do rodziny przydzielany jest przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego, w którym potwierdza występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodzinę.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

W okresie od stycznia 2019 r. do grudnia 2019 r. z powodu problemów w prawidłowym sprawowaniu funkcji rodzicielskich i zagrożeniu bezpieczeństwa dzieci, objęto **110 rodzin** wsparciem asystenta rodziny, w tym 14 rodzin zostało objętych wsparciem asystenta po raz kolejny.

Ponadto psycholodzy Ośrodka w rodzinach objętych asystenturą rodziny sporządzili 77 diagnoz psychofizycznych dzieci. Diagnozy są wykorzystywane przez asystentów do pracy z rodziną.

W roku 2019 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu po raz kolejny skorzystał z dofinansowania wynagrodzeń dla 5 asystentów rodziny w ramach konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **„Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”**. W ramach programu asystenci objęli wsparciem 91 rodzin niewydolnych w zakresie sprawowania funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W rodzinach tych wychowywało się 225 dzieci.

W 2019 r. do pracy z rodzinami było zatrudnionych 6 asystentów rodziny.

Wynagrodzenia pięciu asystentów przez okres 11 miesięcy od stycznia do listopada 2019 r. były finansowane ze środków programu rządowego. Na realizację programu „Asystent rodziny” Ośrodek pozyskał środki z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (Wydział Polityki Społecznej) w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019 rok” w kwocie 92.992 tys. zł.

Do kluczowych osiągnięć i sukcesów pracy asystentów rodziny należy zaliczyć przede wszystkim poprawę jakości funkcjonowania rodzin, tj.

- poprawa relacji w rodzinie – 20 rodzin,
- uczestnictwo w terapii specjalistycznej – 14 rodzin,
- wzrost świadomości wychowawczej rodziców, podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych – 30 rodzin,
- poprawa sytuacji szkolnej dzieci – 15 rodzin,
- poprawa higieny i warunków mieszkaniowych – 30 rodzin,
- uczestnictwo w warsztatach, kursach – 25 rodzin,
- atrakcyjne spędzanie czasu wolnego z dziećmi – 20 rodzin,

- podjęcie zatrudnienia – 20 rodzin,
- poprawa zabezpieczania potrzeb dziecka – 55 rodzin,
- poprawa relacji i komunikacji – 30 rodzin,
- uczestnictwo dzieci w zajęciach przedszkolnych – 25 rodzin,
- poprawa sytuacji zdrowotnej rodzin – 26 rodzin,
- uczestnictwo w spotkaniach z psychologiem – 60 rodzin,
- poprawa prowadzenia gospodarstwa domowego – 30 rodzin,

W 2019 r. zakończono współpracę z 24 rodzinami tj.:

- z 6 rodzinami asystent zakończył swoją pracę z uwagi na osiągnięty cel, czyli poprawie uległo funkcjonowanie rodzin objętych wsparciem przez tutejszy Ośrodek,
- z 9 rodzinami zakończono pracę asystenta rodziny z powodu braku współpracy ze strony klientów,
- z 6 rodzinami ze względu na brak efektów pracy,
- z 3 rodzinami ze względu na wyjazd z Elbląga.

W okresie sprawozdawczym asystenci rodziny pracowali z 16 rodzinami nad powrotem dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców naturalnych. Do 2 rodzin powróciło 5 dzieci. W 9 rodzinach nadal trwa praca asystenta rodziny pod kątem powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych z pieczy zastępczej. W 5 rodzinach praca została zakończona z uwagi na brak chęci współpracy ze strony rodziny.

Dla poprawy funkcjonowania rodzin asystenci współpracują z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi i tak 2019 r. asystenci korzystając z ich oferty kierowali rodziny na warsztaty dla rodziców, terapie rodzinne, logopedyczne w Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych, do Centrum Wolontariatu, do Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, ERKON, Centrum Integracji Społecznej, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W związku z tym, że w dwóch rodzinach objętych wsparciem asystenta są osoby głuche do pomocy w pracy asystentom został zatrudniony na umowę zlecenie tłumacz języka migowego. Dzięki temu możliwe jest komunikowanie przez członków tych rodzin swoich potrzeb oraz udzielenie pomocy przez asystenta rodziny.

W 2019 r. skierowano do Sądu 18 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka lub dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny.

V.1.2. Warsztaty dla rodziców

W 2019 r. zorganizowano dwie edycje warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo wychowawcze dla rodziców. Uczestnikami warsztatów byli rodzice biologiczni, których dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej lub już w niej przebywają, a rodzice starają się o ich powrót.

Pierwsza edycja odbyła się w okresie od 8 maja 2019 r. do 12 czerwca 2019 r. Obejmowała pięć spotkań, w których uczestniczyło 11 osób, z czego 5 osób otrzymało zaświadczenia o ukończeniu warsztatów.

Druga edycja odbyła się w okresie od 15 października 2019 r. do 12 listopada 2019 r. i również liczyła 5 spotkań. Łącznie wzięło udział 13 osób, z czego 10 uczestników otrzymało zaświadczenia.

Naboru do warsztatów dokonali asystenci rodziny, pracownicy socjalni, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów pracy z rodziną posiadających uprawnienia do prowadzenia „Szkoły dla rodziców i wychowawców”, posiadających duże doświadczenie w pracy z rodziną. Warsztaty odbywały się w godzinach popołudniowych. Podczas zajęć rodzice nabywali nowe umiejętności wychowawcze, wzmacniali swoje kompetencje opiekuńcze odnośnie dzieci. Zakres tematyczny zajęć dotyczył:

- granice, jak je wyznaczać dziecku,
- właściwe okazywanie i odczytywanie emocji i uczuć,

- funkcja wychowawcza kary w procesie wychowania, jakie ma skutki kara a jakie konsekwencja,
- przywileje,
- skuteczna zachęta i pochwała.

Rodziny, które uczestniczyły w programie są objęte również pomocą w formie asystenta rodziny lub pracą socjalną ze strony pracownika socjalnego i nadzorem kuratora sądowego. Wszystkie działania miały za zadanie wspomóc rodzinę przy wychodzeniu z kryzysu i w sposób prawidłowy sprawować opiekę nad dzieckiem.

CZĘŚĆ VI.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU PIELCZY ZASTĘPCZEJ

VI.1. MOPS organizatorem rodzinnej pielczy zastępczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 r. realizował zadania jako organizator rodzinnej pielczy zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pielczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z póź. zm.).

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pielczy zastępczej wspierali rodziny zastępcze udzielając różnorodnych porad, w tym poradnictwa pedagogicznego. W 2019 r. koordynatorzy rodzinnej pielczy zastępczej:

- udzielili 899 konsultacji i porad pedagogicznych,
- dokonali 874 odwiedzin rodzin zastępczych, w ramach prowadzonego monitoringu,
- udzielili pomocy 14 osobom w sporządzaniu Indywidualnego Programu Usamodzielnienia.

Ponadto, rodziny zastępcze były informowane przez pracowników o możliwości skorzystania z porad radcy prawnego (skorzystała 1 rodzina), lekarza psychiatry (9 rodzin), psychologa (udzielono 621 porad), logopedy (20 rodzin), uczestnictwa dziecka w terapii (28 rodzin), uczestnictwa dziecka w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej (1 rodzina), konsultacji z Poradnią Psychologiczną –Pedagogiczną w Elblągu (24 rodzin).

Rodziny były informowane gdzie mogą skorzystać z usług w zakresie diagnozy FAS, terapii, rehabilitacji, wsparcia wolontariusza czy też różnego rodzaju form wypoczynku (m.in. 25 dzieci otrzymało bezpłatne karty na wypoczynek letni, pozostałe chętne rodziny mogły skorzystać z dofinansowania do wypoczynku – otrzymało dofinansowanie 56 dzieci), pomocy kuratorów sądowych, policji itp.

Mając na uwadze, iż funkcjonowanie rodziny zastępczej wiąże się z wielością kosztów związanych z rozwojem i wsparciem dzieci w nich umieszczanych pracownicy działu informowali rodziny na bieżąco o możliwości skorzystania z oferty organizacji pozarządowych np. uczestnictwa w projekcie „Laboratorium Rodziny”, z czego skorzystało 5 rodzin zastępczych.

VI.2. Umieszczanie dzieci w rodzinnej pielczy zastępczej.

Pielcza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Pielcza zastępcza jest sprawowana w formie:

- rodzinnej;
- instytucjonalnej.

VI.2.1. Formy rodzinnej pielczy zastępczej.

Rodzina zastępcza to taka rodzina, która zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej,
- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- nie są lub nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona,
- wywiązują się z obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu,
- nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania,

- uzyskały pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania.

Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje podział rodzin zastępczych na: rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe oraz rodziny zastępcze zawodowe.

W okresie sprawozdawczym nadzorowano i koordynowano funkcjonowanie **196 rodzin zastępczych** dla terenu Gminy Miasto Elbląg, w których wychowywało się **325 dzieci umieszczonych w rodzinach**, w tym:

- **136** spokrewnionych rodzin zastępczych, w których wychowywało się **171** dzieci
- **44** niezawodowe rodziny zastępcze, w których wychowywało się **53** dzieci
- **17** rodzin zawodowych, w których wychowywało się **108** dzieci (w tym 7 dzieci przebywało w pogotowiach rodzinnych interwencyjnie), a wśród tych rodzin:
 - **4** rodziny zastępcze **pełniły funkcję pogotowia rodzinnego** wobec 32 dzieci
 - **13** rodzin zastępczych **pełniło funkcję zawodowej rodziny zastępczej** dla 76 dzieci.

(Uwaga: podana wyżej liczba dzieci nie sumuje się na liczby ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym dzieci przebywały w pogotowiu, skąd docelowo zostały umieszczone w innej rodzinie zastępczej, podana wyżej liczba rodzin nie sumuje się na liczby ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym rodzina pełniła funkcję rodziny spokrewnionej i niezawodowej)

W okresie styczeń – grudzień 2019 r.:

- na podstawie wydanych w rodzinach zastępczych zostało umieszczonych łącznie **52** dzieci,
- powstało **7** spokrewnionych rodzin zastępczych, z tego:
 - **5** nowych rodzin spokrewnionych, w których umieszczono **6** **dzieci**
 - **1** nowopowstała rodzina spokrewniona przejęła opiekę wobec **2** **dzieci**, które przebywały w zawodowych rodzinach zastępczych
 - **1** rodzina spokrewniona z **1** **dzieckiem** przeprowadziła się z terenu powiatu nowodworskiego,
- powstały **2** rodziny niezawodowe, z tego:
 - **1** niezawodowa rodzina zastępcza, w której umieszczono **1** **dziecko**,
 - **1** rodzina niezawodowa już funkcjonująca przyjęła pod opiekę **3** **nowych** dzieci z powiatu elbląskiego, które wcześniej interwencyjnie przebywały w 2 pogotowiach rodzinnych,
- nadzorowano pracę 13 rodzin zawodowych, w 10 z nich sąd umieścił 26 małoletnich dzieci, (2 dzieci przebywało w innej rodzinie zastępczej),
- nadzorowano pracę **4** rodzin zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego, **3** pogotowia przyjęły pod opiekę **13** dzieci.

W okresie sprawozdawczym, z rodzin zastępczych odeszło 68 dzieci, z tego:

- **15** dzieci wróciło do rodziców biologicznych,
- **13** wychowanków rodzin zastępczych w 2019 r. skończyło 18 lat, z tego:
 - **4** wychowanków którzy skończyli 18 lat w 2019 roku opuściło rodziny zastępcze i rozpoczęło proces usamodzielnienia (**1** wychowanek zakończył proces usamodzielnienia),
 - **9** wychowanków pozostało w rodzinach zastępczych jako pełnoletni kontynuujący naukę,
- **19** wychowanków, którzy skończyli 18 lat i przebywali w rodzinach jako pełnoletni kontynuujący naukę opuściło rodziny i rozpoczęło proces usamodzielnienia, w tym **9** wychowanków zakończyło proces usamodzielnienia,
- **22** dzieci zostało adoptowanych,
- **8** dzieci zostało umieszczonych w innych formach pieczy zastępczej,
- **1** dziecko zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej,

Szczegółowe dane na temat rodzinnej pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 16. Informacja dot. rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem – stan w dniu 31.12.2019	powstałe w okresie sprawozdawczym I-XII.2019*	rozwiązane w okresie sprawozdawczym* I-XII.2019
1	2	3	4	5
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – z tego: 165 dzieci	122	7 (9 dzieci)	21
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem - 106 dzieci	97	5	21
1.2.	z 2 przyjętych dzieci - 42 dzieci	20	2	0
1.3.	z 3 i więcej przyjętych dzieci - 17 dzieci	5	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, 51 dzieci z tego:	38	2 (4 dzieci)	9
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	31	1	9
2.2.	z 2 przyjętych dzieci	6	0	0
2.3.	z 3 przyjętych dzieci	1	1	0
2.4.	z 4 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, z tego:	13	10 (26 dzieci)	10 (28 dzieci)
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	1	3	2
3.3.	z 2 przyjętych dzieci	2	3	2
3.4.	z 3 przyjętych dzieci	0	1	2
3.5.	z 4 przyjętych dzieci	10	2	4
3.6.	z 5 przyjętych dzieci	0	0	0
3.7.	z 6 przyjętych dzieci	0	1	0
4.	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, z tego:	4	3 (13 dzieci)	3 (10 dzieci)
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
4.3.	z 2 przyjętych dzieci	1	0	1
4.4.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	1
4.5.	z 4 przyjętych dzieci -	3	2	0
4.6.	z 5 przyjętych dzieci	0	1	1
4.7.	z 6 przyjętych dzieci	0	0	0
		177 rodziny* Narastająco 176		

Kolumna 3 - * 1 rodzina jako - spokrewniona/ niezawodowa

Wiersz 3 i 4, kolumna 4 i 5 - **rodziny się powtarzają (ośrodek sprawuje pieczę wobec 4 pogotowi rodzinnych i 13 zawodowych rodzin zastępczych, w których umieszczane są dzieci postanowieniem Sądu)

Tab. 17. Informacja dot. dzieci z Elbląga w rodzinach zastępczych zamieszkałych poza terenem Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem w dniu 31.12.2019r.	powstałe w okresie sprawozdawczym	Rozwiązane w okresie sprawozdawczym
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 8dzieci, z tego:	7	0	0
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (6 dz.)	6	0	0
1.2.	z 2 przyjętych dzieci (2 dz.)	1	0	0
1.3.	z 3 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe - 12dzieci, z tego (11 dzieci)	10	1	2
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	9	1	0
2.2.	z 2 przyjętych dzieci	1	0	2
2.3.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	0
2.4.	z 4 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe z tego:	0	0	0
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
3.3.	z 2 przyjętych dzieci	0	0	0
3.4.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	0
3.5.	z 4 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka - 3 dzieci, z tego:	2	1	1
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przebywającym dzieckiem	1	1	1
4.3.	z 2 przebywających dzieci	1	0	0
4.4.	z 9 i więcej przebywających dzieci	0	0	0
		19 rodzin – 22 dzieci Narastająco - 22 rodziny – 26 dzieci		

Wiersz 4, kolumna 4 i 5 - **rodzina się powtarza (w RDDZ pozostają nadal dzieci w pieczy)

Tab. 18. Informacja dot. funkcjonowania rodzin zastępczych sprawujących opiekę wobec dzieci z terenu innych powiatów (dot. zawartych porozumień)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem – stan w dniu 31.12.2019r.	powstałe w okresie sprawozdawczym	rozwiązane w okresie sprawozdawczym
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 14 dzieci, z tego:	9	1	1
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	6	1	4
1.2.	z 2 przyjętych dzieci	2	0	0
1.3.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	0
1.4.	z 4 dzieci przyjętych	1	0	0

2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, - 16 dzieci, z tego	13	1	0
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	11	1	0
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi	1	0	0
2.3.	z 3 przyjętymi dziećmi	1	1	0
2.4.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe - 0 dzieci, z tego:	0	0	0
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
3.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.	Rodziny zastępcze zawodowe- pogotowie – 0 dzieci, z tego:	0	1	1
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	1	1
4.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0

VI.2.2. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresy przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2019 r. szczegółowo przedstawiają tabele nr 19, 20 i 21.

Tab.19. Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Suma dot. wiersza 1-3	267	12	12	16	25	15	187
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	154	1	1	6	12	4	130
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	46	0	0	3	2	7	34
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	67	11	11	7	11	4	23
3.1.	pogotowia rodzinnego	15	2	2	2	5	1	3
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	0

Tab. 20. Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych poza terenem Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem:	22	1	0	1	3	3	20
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	8	0	0	0	1	0	7
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	11	0	0	1	3	1	6
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	0	0	0	0	0	0	1
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	3	0	0	0	0	1	2

Tab. 21. Okresy przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych zam. na terenie Elbląga

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem: 21*	30	0	0	6	2	5	17
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 10 rodz.	14	0	0	0	5	0	9
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe – 13 rodz.	16	0	0	3	0	2	11
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	0	0	0	0	0	0	0
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	0

*1 rodz. jako spokr. / niezaw.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, natomiast właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka gmina jedynie partycypuje w tych wydatkach.

W związku z powyższym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu podpisał w 2019 r.:

- 2 porozumienia z powiatami, w których funkcjonują rodziny zastępcze, które wychowują elbląskie dzieci,
- 3 porozumienia z powiatami, dla których rodziny zastępcze zamieszkałe na terenie Elbląga sprawowały opiekę wobec dzieci spoza terenu naszego miasta.

VI.3. Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. wydano **643 decyzje administracyjne**, w tym:

- zadania powiatu: 286 decyzji, z tego:
 - 215 - przyznające świadczenia,
 - 4 - odmowne,
 - 13 - zmieniające,
 - 54 - uchylające.
- zadania zlecone gminie: 357 decyzji, z tego:
 - 279 - przyznające świadczenie,
 - 35 - zmieniające,
 - 41 – uchylające,
 - 2 – odmawiające.

Środki wydatkowane w roku 2019 (w rozdziale 85508) na świadczenia z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej to:

- paragraf 3110 (dot. dzieci z terenu Elbląga przebywających pod opieką rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Elbląga) - 2.810.791,23 zł (172 rodziny – 294 dzieci)
- paragraf 4330 - PW (dot. dzieci pochodzących z Elbląga umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów) – 321.515,98 zł (22 rodziny – 26 dzieci)
- paragraf 4170, 4110, 4120 (dotyczy wynagrodzenia wraz pochodnymi dla 17 rodzin zawodowych dla gminy Miasto Elbląg, 18 umów na rodziny pomocowe, wynagrodzenia wraz pochodnymi dla osób zatrudnionych do pomocy przy dzieciach i w gospodarstwie domowym dla rodzin zawodowych - 910.720,05 zł)
- paragraf 3110 – PP (dot. dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie Elbląga) – 365.131 zł (26 rodzin – 31 dzieci)

W okresie sprawozdawczym Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej koordynował funkcjonowanie 17 zawodowych rodzin zastępczych, a wśród tych rodzin znajdowały się:

- 5 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, z których jedna została przekształcona w zawodową rodzinę zastępczą (zatem pół roku funkcjonowała jako pogotowie rodzinne, a kolejne pół roku jako rodzina zastępcza zawodowa,
- 13 rodzin zastępczych zawodowych, z których 3 rodziny zamieszkują na terenie innych powiatów (Kąty Rybackie, Krzewsk, Zalewo).

Poza świadczeniami na dzieci, rodziny zastępcze zawodowe otrzymują wynagrodzenia za sprawowanie funkcji rodziny zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia koszty wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych wraz z pochodnymi, poniesione przez Ośrodek w 2019 r. na rodziny z terenu Gminy Miasto Elbląg.

Tab. 22. Rodzinna piecza zastępcza - wynagrodzenia wraz z pochodnymi

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych wynagrodzeń/świadczeń	Wydatki w zł
		Ogółem	
1.	2.	3.	4.
1.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej, z tego:	192	734.750
1.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w tym:	169	530.351
1.1.1.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej	18	3.686

1.2.	za okres pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, w tym:	50	204.399
1.2.1	Dodatek dla rodziny-dot. pobytu więcej niż 3 dzieci w pogotowiu lub co najmniej 1 dziecka z niepełnosprawnością	41	29.819
2.	Wynagrodzenia dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie niezawodowej z tytułu:	141	175.970
2.1.	Umowy o pracę	141	175.970
2.2.	Umowy o świadczenie usług	0	0
RAZEM:			910.720

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

Pomocą w formie dodatku wychowawczego w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. objętych zostało 258 dzieci przebywających w 150 rodzinach zastępczych. Ogółem wypłacono 2. 560 świadczeń na kwotę 1.255.663 zł.

Zgodnie z art.113a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od lipca 2019 r. dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych posiadają uprawnienia do dodatku wychowawczego w wysokości świadczenia wychowawczego, tj. w kwocie 500 zł miesięcznie. Wypłata świadczenia następuje na wniosek dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej i przysługuje do ukończenia 18. roku życia. Od lipca do grudnia 2019 r. przyjęto łącznie 57 wniosków o wypłatę dodatku wychowawczego „500+”. Świadczenie wypłacono na 57 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, tj.:

- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 20
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 6
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 10
- Socjalizacyjna Całodobowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 21.

Wydatki na dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty, finansowane są z dotacji celowej z budżetu państwa.

Tab.23. Wydatki poniesione na wypłatę dodatku wychowawczego oraz liczbę wypłaconych świadczeń

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki narastająco od stycznia do grudnia 2019r. w zł			Liczba świadczeń narastająco od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.		
		Pierwszy miesiąc kwartału (I-X.2019)	Dwa miesiące kwartału (I-XI.2019)	Trzy miesiące kwartału (I-XII.2019)	Pierwszy miesiąc kwartału(I-X.2019)	Dwa miesiące kwartału(I-XI.2019)	Trzy miesiące kwartału(I-XII.2019)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dodatek wychowawczy, w tym, w:	1048547	1151513	1255663	2139	2346	2560
1.1.	rodzinach spokrewnionych	574359	630859	686644	1157	1270	1383
1.2.	rodzinach niezawodowych	197349	215849	234349	400	437	474
1.3.	rodzinach	276839	304807	334670	582	639	703

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki narastająco od stycznia do grudnia 2019r. w zł			Liczba świadczeń narastająco od 01.01.2019r. do 31.12.2019r.		
		Pierwszy miesiąc kwartału (I-X.2019)	Dwa miesiące kwartału (I-XI.2019)	Trzy miesiące kwartału (I-XII.2019)	Pierwszy miesiąc kwartału (I-X.2019)	Dwa miesiące kwartału (I-XI.2019)	Trzy miesiące kwartału (I-XII.2019)
1	2	3	4	5	6	7	8
	zawodowych						
1.4.	rodzinnych domach dziecka	0	0	0	0	0	0
2.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego o którym mowa w art.113a ustawy	112282	141282	169137	228	286	342

Ponadto rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”, zmienionego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 r., dzieci wychowujące się w rodzinach zastępczych, dzieci oraz osoby pełnoletnie przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych posiadają uprawnienia do świadczenia w kwocie 300 zł. Świadczenie wypłacanej jest raz w roku.

Pomocą w formie świadczenia „Dobry start” w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. objętych zostało 173 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, 15 osób usamodzielnianych oraz 59 dzieci przebywających w czterech placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Elbląga, tj.:

- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 3 - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 23
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 2 - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 7
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Nr 1 - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 10
- Socjalizacyjna Całodobowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza - liczba dzieci, które otrzymały świadczenie: 19.

Tab.24. Wydatki na świadczenie dobry start sfinansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz liczba przyznanych i wypłaconych świadczeń

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki poniesione w roku w zł	Liczba świadczeń przyznanych w roku	Liczba świadczeń wypłaconych w roku
1	2	3	4	5
1.	Świadczenie dobry start, z tego na dziecko umieszczone:	69 300	232	231
1.1.	- w rodzinie zastępczej spokrewnionej	35 400	118	118
1.2.	- w rodzinie zastępczej niezawodowej	10 200	34	34
1.3.	- w rodzinie zastępczej zawodowej	6 300	21	21
1.4.	- w rodzinnym domu dziecka	0	0	0
1.5.	- w placówce opiekuńczo-wychowawczej	17 400	59	59
1.6.	- w regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej	0	0	0
1.7.	- osoby usamodzielniane	4 500	15	15

L.p.	Wyszczególnienie	Wydatki poniesione w roku w zł	Liczba świadczeń przyznanych w roku	Liczba świadczeń wypłaconych w roku
1	2	3	4	5
	Ogółem wydatki dobry start za 2019r.	73 800	247	246

Tab.25. Informacje na temat finansowania świadczenia dobry start i kosztów jego obsługi

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie roczne
1	2	3
	Plan po zmianach w 2019r.	89 590
1.	Otrzymana z budżetu państwa kwota dotacji na realizację przez organ właściwy świadczenia dobry start i koszty jego obsługi	76.580
2.	Przysługująca z budżetu państwa organowi właściwemu kwota dotacji na koszty obsługi	2.480
3.	Wydatki na obsługę świadczenia dobry start, z tego:	2.314
3.1.	- wydatki na wynagrodzenie dla osób realizujących zadania związane ze świadczeniem, w tym:	1 976
3.1.1.	- wydatki na dodatki	1 976
3.2.	- wydatki pozostałe	338
4.	Wydatki faktyczne na obsługę świadczenia dobry start sfinansowane z dotacji z budżetu państwa na realizację świadczenia, z tego:	2 314,10
4.1.	- wydatki na wynagrodzenie dla osób realizujących zadania związane ze świadczeniem, w tym:	1 976,10
4.1.1.	- wydatki na dodatki	1 976,10
4.2.	- wydatki pozostałe	338
5.	Liczba osób realizujących w ramach organu właściwego (powiatu) zadania związane ze świadczeniem dobry start, w tym:	2
5.1.	- otrzymujących dodatek	2
5.2.	- otrzymujących nagrody/premie	0
6.	Otrzymana dotacja z budżetu	76 580
7.	Faktyczne wydatki na świadczenie dobry start za 2019r.	73 800
8.	Ogółem (wiersz 4 + 6)	76 114,10
9.	Kwota niewykorzystanej dotacji (wiersz 1-7)	465,90

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na samorządy gminne realizację wielu nowych zadań. Na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu pozyskał dodatkowe środki, m.in. z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie Wydziału Polityki Społecznej na „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2019 rok” - dot. koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w kwocie: 68.622 zł

VI.4. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w celu:

- 1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- 3) modyfikowania planu pomocy dziecku;
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- 6) oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Częstotliwość sporządzania oceny uzależniona jest od wieku dziecka wychowującego się w rodzinie zastępczej. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, zatrudnieni w Ośrodku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej/specjalista pracy z rodziną/pedagog formułują na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, która następnie przekazywana jest do Sądu. Opinia dotycząca dziecka poniżej 3 roku życia sporządzana jest raz na trzy miesiące, natomiast powyżej 3 roku życia nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2019 r. sporządzono **414 opinii**. Wszystkie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej sporządzane przez pracowników Ośrodka, były (i są) dokonywane w konsultacji z:

- 1) odpowiednią rodziną zastępczą;
- 2) pedagogiem;
- 3) psychologiem;
- 4) kuratorem sądowym;
- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;
- 6) rodzicami biologicznymi.

Ponadto koordynatorzy sporządzili 47 planów pomocy dziecku.

VI.5. Oceny rodzin zastępczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Podczas oceny bierze się pod uwagę następujące kwestie: czy rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, a w szczególności:

- 1) traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- 6) zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

W 2019 r. sporządzono **64 oceny** rodzin zastępczych, z czego 2 były negatywne, o czym został powiadomiony Sąd Rejonowy w Elblągu.

Zgodnie z art. 42 ust.1 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępczej są zobowiązane do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, iż zdolne są do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem. Według stanu rodzin zastępczych na dzień 31.12.2019 r. wszystkie mają aktualne zaświadczenia lekarskie. Ponadto rodziny zastępcze (raz na dwa lata) winny posiadać opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa. W roku 2019 sporządzono przez psychologów 39 opinii.

VI.6. Współpraca z Sądem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest do współpracy z sądem i informowania go, co najmniej raz na 6 miesięcy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz o sytuacji rodziny naturalnej dziecka. Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu na bieżąco współpracują z Sądem Rejonowym w Elblągu w zakresie informowania o sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny dziecka. Przekazywana informacja zawiera szczegółowe dane na temat sytuacji rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, więzi emocjonalnych z rodziną zastępczą i rodzicami biologicznymi, sytuacji zdrowotnej, szkolnej, w tym trudności wychowawczych, sytuacji materialnej dziecka i rodziny zastępczej, sytuacji mieszkaniowej, zawodowej. Zawiera także spostrzeżenia i wnioski końcowe na temat sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. MOPS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził **329 informacji** o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny dziecka.

Ponadto, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzają do Sądu wnioski o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą rodziny zastępczej i wychowujących się w niej dzieci lub dotyczące umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych. W 2019r. sporządzono 22 wnioski do Sądu (w tym: 9 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczo - wychowawczą, 2 o rozwiązanie rodziny zastępczej oraz 11 o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej).

Również w przypadku 3 rodzin zastępczych, gdzie były prowadzone Niebieskie Karty został niezwłocznie powiadomiony Sad Rejonowy w Elblągu.

Zgodnie z przepisami, na zlecenie Sądu, ośrodek pomocy społecznej sporządza również opinie. W 2019r. na prośbę Sądu prowadzono 17 postępowań w sprawie wydania opinii o kandydatach na rodziny zastępcze. Opinie te miały na celu ustalenie, czy osoby dają rękojmię sprawowania należytej opieki nad dzieckiem. Opinie obejmowały również badania predyspozycji i motywacji do sprawowania funkcji rodzica zastępczego przez psychologów.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy w rodzinie wystąpienie z pozwem o alimenty w przypadku przebywania dziecka w pieczy zastępczej powyżej roku - złożono do Sądu Rejonowego w Elblągu 10 wniosków.

VI.7. Szkolenie rodzin zastępczych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu rokrocznie organizuje dla rodzin zastępczych różnego rodzaju szkolenia lub umożliwia uczestnictwo w nich.

W 2019 r. rodziny zastępcze mogły skorzystać z następujących form:

1. 25 listopada 2019 r. - Szkolenie „Mutyzm wybiórczy” – członek Towarzystwa Mutyzmu Wybiórczego oraz mama dziecka z mutyzmem wybiórczym – uczestniczyło 19 osób.
2. 27 listopada 2019 r. - Szkolenie „Alternatywne i wspomagające metody komunikacji w pracy z dzieckiem niemówiącym” specjalista logopeda – uczestniczyło 19 osób.
3. 30 maja 2019 r. - IV Warmińsko – Mazurska konferencja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pt. „Budowanie więzi w rodzinie” – uczestniczyły 2 osoby.
Wykład - „Jak budować porozumienie w rodzinie”
Warsztaty
- „Skuteczna komunikacja w rodzinie”
- „Zaburzenia więzi w rodzinie”.
4. 8 maja – 5 czerwca 2019 r. - „Warsztaty umiejętności wychowawczych – Szkoła dla rodziców” – uczestniczyło 13 osób stanowiących rodziny zastępcze spokrewnione i

niezawodowe. Warsztaty przeprowadzone przez pracowników działu - psychologa i specjalistę pracy z rodziną. Odbyły się 4 spotkania. Tematyka warsztatów obejmowała:

- uczucia,
- zachęcanie dziecka do współpracy,
- co zamiast karania?

5. 10 maja 2019 r. - Szkolenie z pierwszej pomocy – uczestniczyło 9 osób.

VI.8. Zadania dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

VI.8.1. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych/prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu należy pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu posiada w swoich zasobach kadrowych specjalistów, którzy posiadają uprawnienia do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze programem PRIDE (4 pracowników) oraz przeprowadzenia procedury kwalifikacyjnej kandydatów na rodziców zastępczych. Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu wprowadzone zostały również procedury kwalifikowania kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Mieszkańcy Elbląga ubiegający się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka muszą zgłosić się do siedziby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu na rozmowę wstępną. W trakcie rozmowy pracownicy Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej zapoznają się z kandydatami, informują o obowiązujących procedurach oraz warunkach jakie winni spełniać by zostać rodzicem zastępczym lub prowadzić rodzinny dom dziecka. Ponadto przedstawiają wykaz wymaganych dokumentów, nakreślają specyfikę funkcjonowania rodziny zastępczej oraz uświadamiają o problemach dziecka kierowanego do rodzinnej pieczy zastępczej i trudnościach w wypełnianiu funkcji rodzica zastępczego.

Po rozmowie wstępnej kandydaci na rodziców zastępczych lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka podlegają procedurze diagnostyczno – konsultacyjnej. Przeprowadzana jest rozmowa psychologiczna oraz sporządzana jest w oparciu o testy psychologiczne diagnoza psychologiczna. Również przeprowadzana jest diagnoza pedagogiczna podczas której analizowana jest motywacja kandydatów przy podejmowaniu decyzji o utworzeniu rodziny zastępczej, czy też rodzinnego domu dziecka oraz przeprowadzany jest wywiad pedagogicznego w środowisku rodzinnym celem poznania warunków mieszkaniowych, członków rodziny kandydata/ kandydatów itp.

Po zebraniu powyższych informacji oraz wymaganych dokumentów dotyczących kandydatów powoływany jest zespół kwalifikacyjny, przeprowadzana jest tzw. kwalifikacja wstępna. Podczas zespołu omawiane są uzyskane wyniki przez kandydatów. W przypadku pozytywnych wyników kandydaci przez komisję kierowani są na szkolenie PRIDE. Po ukończeniu szkolenia uczestniczą w stosowych praktykach (pieczy zastępczej). Następnie powoływana jest ponownie komisja kwalifikacyjna tzw. kwalifikacja końcowa.

W 2019 r. nie odbyło się szkolenie PRIDE dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej z uwagi na zbyt małą liczbę kandydatów. W 2019 r. zgłosiły się jedynie 2 rodziny (4 osoby) chętne do przejścia szkolenia oraz kwalifikacji na rodziny zastępcze niezawodowe. Z rodzinami tymi zostały przeprowadzone spotkania, podczas których kandydaci zostali poinformowani o warunkach jakie muszą spełniać, aby zostać rodziną zastępczą w myśl ustawy o wspieraniu rodziny u systemie pieczy zastępczej. Rodziny te przeszły diagnozę psychologiczną przeprowadzoną przez psychologa MOPS

oraz diagnozę pedagogiczną sporządzoną przez zatrudnionego na umowę o dzieło pedagoga.

Na podstawie sporządzonych diagnoz oraz skompletowanych dokumentów do szkolenia została zakwalifikowana jedna rodzina. Pozyskano możliwość przeszkolenia tej rodziny przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Elblągu. Szkolenie ma odbyć się w 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu pokryje koszty szkolenia.

W celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze Ośrodek prowadził kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze w ramach projektu „**Zawód - rodzic zastępczy. Kampania promująca rodzicielstwo zastępcze. Edycja III**” Projekt został zrealizowany w terminie maj – grudzień 2019 r. i obejmował następujące działania:

1. Organizacja obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego poprzez udział rodzin zastępczych w uroczystym koncercie Elbląskiej Orkiestry Kameralnej promującym rodzicielstwo zastępcze.

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego przypada na 30 maja, a jego obchody mają na celu popularyzowanie idei rodzicielstwa zastępczego, integrację środowiska opiekunów zastępczych oraz zwrócenie uwagi mieszkańcom Elbląga na los dzieci potrzebujących szczególnej opieki i pomocy, dzieci doświadczających przemocy, żyjących w rodzinach borykających się z problemem uzależnień.

W dniu 24 maja 2019 r. pod hasłem „Rodzina to Moc” odbył się w Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych w Elblągu koncert pn. „Tango Attack w wykonaniu Elbląskiej Orkiestry Kameralnej. Do udziału w koncercie zostały zaproszone osoby, które wspólnie z Ośrodkiem propagują ideę rodzicielstwa zastępczego tj. radni miasta, pracownicy oświaty, Policji, Sądu oraz przedstawiciele elbląskich rodzin zastępczych zawodowych, niezawodowych, spokrewnionych oraz kandydaci na rodziny zastępcze.

2. Zgłoszenie kandydatury rodzica zastępczego do nagrody w ramach konkursu zorganizowanego przez Prezydenta Miasta w Elblągu.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu wytypował do nagrody Prezydenta Miasta Elbląga trzy rodziny zastępcze zawodowe, rodziny funkcjonujące od wielu lat, doświadczające w pracy z dziećmi, w tym z dziećmi niepełnosprawnymi, dziećmi doświadczającymi przemocy, pochodzącymi z rodzin alkoholowych. Podczas koncertu Prezydent Miasta Elbląga wyróżnił nagrodami finansowymi trzy elbląskie rodziny zastępcze zawodowe.

Ponadto jedna z rodzin zastępczych spokrewnionych otrzymała nagrodę rzeczową w postaci mebli, które ufundowała elbląska firma meblarska.

3. Zorganizowanie seminarium dla kadry czyli osób pracujących z rodzinami zastępczymi oraz zorganizowanie bloków szkoleniowych dla rodzin zastępczych (spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych)

Do pieczy zastępczej trafiają dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych. Każde z nich ma багаż bardzo trudnych doświadczeń. Alkohol, narkotyki, bezrobocie, niewydolność wychowawcza, choroby psychiczne, konflikt z prawem, przemoc to problemy dorosłych, których ofiarami są dzieci. Dlatego też należy umożliwić rodzinom zastępczym, pracownikom wspierającym rodziny zastępcze oraz asystentom rodziny uczestnictwo w specjalistycznych szkoleniach by móc wyposażyć w dodatkowe kompetencje.

a) Szkolenie dla kadry, pracowników Ośrodka pracujących z rodzinami zastępczymi „Jak zadbać o siebie”

Szkolenie zostało przeprowadzone w dniu 10 grudnia 2019 r. w tutejszym Ośrodku. Uczestnikami szkolenia byli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, którzy na co dzień pracują z rodzinami zastępczymi. W szkoleniu wzięło udział 17 osób.

b) Szkolenie dla kadry pracowniczej oraz dla rodzin zastępczych „Alternatywne i wspomagające metody komunikacji w pracy z dzieckiem niemówiącym”

Szkolenie odbyło się w tutejszym Ośrodku w dniu 27 listopada 2019 r. Zostało przeprowadzone przez specjalistę logopedę. W szkoleniu wzięło udział 9 pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu oraz 19 rodziców zastępczych, wychowujących dzieci z różnymi trudnościami, w tym z problemami z mową.

c) Szkolenie dla kadry pracowniczej oraz rodzin zastępczych „Mutyzm wybiórczy”

Szkolenie odbyło się również w siedzibie tutejszego Ośrodka w dniu 25 listopada 2019 r. Szkolenie przeprowadziła członek Towarzystwa Mutyzmu Wybiórczego oraz matka dziecka z mutyzmem wybiórczym. Tematyka tego szkolenia została wskazana przez same rodziny zastępcze, gdyż w jednej z nich przebywała dziewczynka z podejrzeniem mutyzmu. Podczas szkolenia zostały omówione zaburzenia lękowe, które występują u dzieci. Jak rozpoznać, jak postępować jak pomagać dziecku dotkniętemu mutyzmem. Na szkoleniu obecni byli pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu oraz rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe oraz spokrewnione. Łączna liczba osób uczestniczących w szkoleniu to 35.

4. Organizacja zabawy integracyjnej dla rodzin zastępczych i dzieci (zabawa choinkowa)

Zabawa integracyjna/choinkowa została zorganizowana w dniu 17.12.2019 r. Do udziału w zabawie choinkowej zostały zaproszone elbląskie rodziny zastępcze (zawodowe, niezawodowe), dzieci wychowywane w rodzinach zastępczych oraz pracownicy Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, którzy na co dzień pracują i wspierają rodziny zastępcze. Łączna liczba osób biorących udział w zabawie wyniosła 116.

5. W ramach promocji idei rodzicielstwa zastępczego Ośrodek:

a) uczestniczył w **IV Warmińsko – Mazurskiej Konferencji z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego pt. „Budowanie więzi w rodzinie”**. Konferencja odbyła się w dniu 30 maja 2019 r. w Olsztynie. Została zorganizowana przez Urząd Marszałkowski w Olsztynie we współpracy z Wyższą Szkołą Pedagogiczną im. Janusza Korczaka w Olsztynie. Uczestniczyły w niej rodziny zastępcze z całego województwa, w tym dwie rodziny zastępcze zawodowe z Elbląga oraz pracownicy MOPS w Elblągu. Podczas spotkania zostały wręczone wyróżnienia - statuetki „Diamant Dobroci i Serca” dla rodzin zastępczych, które otrzymała również **zawodowa rodzina zastępcza z Elbląga**. O powyższym sukcesie została poinformowana lokalna społeczność poprzez lokalne portale internetowe.

b) brał udział w **XX Forum Inicjatyw Pozarządowych**, które odbyło się na elbląskiej starówce w dniu 22 czerwca 2019 r. Podczas forum pracownicy Ośrodka promowali ideę rodzicielstwa zastępczego oraz udzielali szczegółowych informacji osobom zainteresowanym na temat warunków jakie musi spełniać kandydat na rodzinę zastępczą. Rozdawaliśmy ulotki informacyjne oraz inne gadżety promocyjne.

c) zorganizował w maju 2019 r. **tydzień „otwartych drzwi”** dotyczący tematyki rodzicielstwa zastępczego. W trakcie tego tygodnia pracownicy Ośrodka oraz rodzina zastępcza zawodowa udzielili wywiadu telewizji Polsat oraz gazecie „Razem z tobą”. Artykuł został opublikowany w gazecie 15 lipca 2019 r.

d) prowadził **akcję informacyjną** dotyczącą poszukiwania kandydatów na rodziny zastępcze poprzez kolportaż plakatów i ulotek w różnych instytucjach (szkoły, przychodnie zdrowia, szpitale, urzędy, itp.) na terenie miasta Elbląga.

W ramach projektu zostały osiągnięte zaplanowane rezultaty tj.:

- udział ok. 200 osób w projekcie (spotkanie świąteczne, koncert, szkolenia)
- wzajemne poznanie się rodzin zastępczych
- wymiana doświadczeń, informacji pomiędzy rodzinami zastępczymi
- popularyzowanie rodzicielstwa zastępczego
- podniesienie kompetencji przez rodziców zastępczych i pracowników Ośrodka.

Dzięki podjętym działaniom w ramach projektu zostały spełnione założenia Elbląskiego Programu Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej, tj. wspólne spotkania są faktyczną odpowiedzią na bieżące potrzeby rodzin zastępczych w Elblągu.

Na realizację projektu pozyskano środki w kwocie: 20.000 zł, które w pełni wykorzystano.

VI.8.2. Wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Ukończenie szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest warunkiem koniecznym by uzyskać zaświadczenie kwalifikacyjne na bycie rodziną zastępczą zawodową bądź niezawodową lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Końcowa procedura kwalifikacyjna prowadzona jest po zakończeniu szkolenia PRIDE prowadzonego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu i uzyskaniu przez kandydatów na rodziców zastępczych świadectwa ukończenia szkolenia oraz po odbyciu przez nich praktyki wskazanej przez Ośrodek. Końcową procedurę kwalifikacyjną prowadzi Komisja Kwalifikacyjna, powoływana przez Dyrektora Ośrodka. Po zakończeniu tej procedury, na podstawie ostatecznej opinii Komisji następuje wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego lub odmowa zakwalifikowania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Ponadto kwalifikacji podlegają ponownie rodziny zastępcze, które otrzymały kwalifikacje okresowe.

W 2019 r. powołano 2 Komisje Kwalifikacyjne celem wydania zaświadczeń:

- 1) Komisja w dniu 29.03.2019 r. została powołana dla jednej rodziny.
- 2) Komisja w dniu 26.04.2019 r. została powołana dla jednej rodziny.

Ww. komisje zostały powołane dla dwóch rodzin, celem dokonania kwalifikacji oraz przedłużenia umów na zawodowe rodziny zastępcze. Obie rodziny otrzymały kwalifikacje (wydano zaświadczenia dla 2 rodzin czyli 4 osób) na stałe oraz zostały im przedłużone umowy – jednej na zawodową rodzinę zastępczą a drugiej na pogotowie rodzinne na kolejne 4 lata.

Ponadto powołano jedną komisję kwalifikacyjną dotyczącą przedłużenia 7 rodzinom umów na rodziny zastępcze zawodowe w dniu 30.12.2019 r. Z wszystkimi 7 rodzinami podpisano umowy na zawodowe rodziny zastępcze na kolejne 4 lata.

VI.9. Prowadzenie „Rejestrów danych o osobach....”

Zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Starosta zobowiązany jest prowadzić rejestry danych o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Powyższe zadanie w Elblągu, zostało powierzone przez Prezydenta Miasta do realizacji przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (upoważnienie Nr 935/2017).

W oparciu o uregulowania w/w ustawy, prowadzone tzw. „rejestry danych o osobach” zawierają dane w niżej wymienionym zakresie:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) obywatelstwo;
- 4) adres miejsca zamieszkania;
- 5) stan cywilny;
- 6) wykształcenie;
- 7) zawód;
- 8) miejsce pracy;
- 9) źródła dochodu;
- 10) dane o warunkach mieszkaniowych;
- 11) dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem;
- 12) zakres ukończonych szkoleń;

13) liczbę umieszczonych dzieci - w przypadku osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,

14) informację o pełnieniu przez rodzinę zastępczą zawodową funkcji pogotowia rodzinnego lub funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej.

Powyższe dane zawarte w rejestrach przekazywane są do Sądu Rejonowego w Elblągu.

VI.10. Badania potrzeb rodzin zastępczych

W 2019 r. 124 rodziny zastępcze wypełniły Kartę samooceny rodzica zastępczego, która również jest ważnym narzędziem do badania potrzeb opiekunów zastępczych.

VI.11. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych

Zgodnie ze statutem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu, nadanym uchwałą Rady Miejskiej, Ośrodek realizuje zadanie dotyczące kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Do placówek dzieci kieruje się na mocy postanowienia Sądu.

W 2019 r. Ośrodek wydał łącznie 17 skierowań kierujących 17 dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Elbląga, w tym:

- 1) 0 skierowań do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4/1A,
- 2) 3 skierowania dla 3 rodzeństw do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4/2A,
- 3) 3 skierowania dla 3 dzieci Socjalizacyjnej Całodobowej Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Elblągu przy ul. Chrobrego 4,
- 4) 11 skierowań dla 11 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 w Elblągu przy ul. Mazurskiej 6.

Ponadto w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 3 przebywało czworo rodzeństwa poniżej 10 roku życia bez wydania skierowania. Dzieci zostały interwencyjnie umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej, a następnie przeniesione do rodziny zastępczej zawodowej.

Na dzień 31.12.2019 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Elblągiem przebywa 6 dzieci, w tym 2 dzieci w Domu J. Korczaka - Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Gdańsku oraz 1 dziecko w placówce opiekuńczo wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego w Opatowie.

W 2019 r. placówki opiekuńczo - wychowawcze funkcjonujące w Elblągu opuściło łącznie 14 wychowanków, w tym 7 z powodu uzyskania pełnoletniości, usamodzielnienia, 3 powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 2 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych, 1 przeniesione do DPS oraz 1 zostało adoptowane.

VI.12. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę. Na mocy art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opłatę ustala, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Rada powiatu w drodze uchwały, określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia w/w opłaty.

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w okresie sprawozdawczym prowadzono 16 postępowań w sprawie ustalenia/odstąpienia od ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wydano łącznie 22 decyzje odstępujące rodzicom biologicznym od opłaty za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym prowadzono 24 postępowania w sprawie ustalenia/odstąpienia od ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej. Wydano łącznie 34 decyzje odstępujące rodzicom biologicznym od opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

VI.13. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązek zgłaszania dzieci wolnych prawnie do Ośrodka Adopcyjnego. W 2019 r. do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie Filia w Elblągu zgłoszono 35 dzieci wolnych prawnie, w tym 16 dzieci zostało zakwalifikowanych do procesu adopcyjnego. W elbląskich szpitalach zostało pozostawionych celem przysposobienia 4 dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych na czas uregulowania ich sytuacji prawnej.

WNIOSKI

1. Utrzymujące się zjawisko starzenia się społeczeństwa oznacza jednocześnie wzrost liczby osób wymagających pomocy i wsparcia zarówno czasowego w środowisku, jak i całodobowego. Działania ukierunkowane na wspieranie samodzielności seniorów pozwolą na wydłużenie ich funkcjonowania w środowisku zamieszkania.
W związku z powyższym Ośrodek podjął działania środowiskowe skierowane do w/w grupy poprzez realizację projektów służących aktywizacji społecznej seniorów i poprawy ich funkcjonowania w codziennym życiu, a zatem utrzymania seniorów jak najdłużej w środowiskach lokalnych w optymalnie dobrym stanie zdrowia. W bieżącym roku kontynuowane będą działania w kierunku wsparcia środowiskowego m. in. poprzez zapewnienie seniorom poczucia bezpieczeństwa: fizycznego (np. pomoc w czynnościach dnia codziennego), socjalnego (świadczenia pieniężne) i społecznego (zapewnienie społecznego uczestnictwa m. in. poprzez udział w Klubie Seniora). Obserwując wzrost liczby osób wymagających pomocy i wsparcia zarówno czasowego w środowisku, jak i całodobowego, istnieje potrzeba znacznego zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na tę grupę odbiorców.
2. Wzrost liczby rodzin z problemami złożonymi, coraz częściej dotyczącymi dzieci, np. depresje dzieci i młodzieży czy uzależnienia, wskazuje na potrzebę podejmowania działań często długofalowych. Wskazane jest zatem wzbogacenie kadry Ośrodka o specjalistów z zakresu terapii uzależnień. Ponadto w ramach realizacji projektu „Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu” na rok bieżący planowane jest wyodrębnienie komórki organizacyjnej specjalizującej się w długofalowej, metodycznej pracy socjalnej. W celu zwiększenia świadomości o istniejącym problemie należy kontynuować realizację kampanii ukazującej problem krzywdzenia dzieci i promowanie rodzicielstwa zastępczego.
3. Wzrost liczby rodzin zgłaszających się z powodu doświadczania przemocy w rodzinie wskazuje na potrzebę podejmowania działań skierowanych na pomoc i wsparcie osób zgłaszających się jako ofiary przemocy, jak i edukację pracowników Ośrodka jako osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy. W roku bieżącym kontynuowane będzie wzmocnienie osób zgłaszających się do Ośrodka poprzez podejmowanie działań w postaci grup wsparcia, programów terapeutycznych oraz świadczenie pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego.
4. Z uwagi na obserwowaną tendencję wzrostu problemów osób z zaburzeniami psychicznymi, rozważyć należy wdrożyć działania z zakresu psychiatrii środowiskowej dla poprawy funkcjonowania tych osób w środowisku.
5. W okresie sprawozdawczym Ośrodek nadal borykał się z pozyskaniem pracowników do zatrudnienia na stanowisku pracownik socjalny. Wynika to z braku kandydatów z odpowiednim wykształceniem wymaganym ustawą o pomocy społecznej, niesatysfakcjonującymi zarobkami oraz ciężarem zadań jaki wykonują pracownicy socjalni. Mając na uwadze rodzaj wykonywanej pracy oraz rozwój zawodowy, umożliwiono pracownikom socjalnym i pracownikom SOW uczestnictwo w superwizji.
6. Biorąc pod uwagę opisane powyżej tendencje, w okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację projektu „Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu” Jest on kontynuacją działań rozpoczętych od lipca 2018 r. konsekwentnym wprowadzaniem kolejnych zmian służących podniesieniu jakości świadczonych przez Ośrodek usług poprzez oddzielenie pracy socjalnej od prowadzenia postępowania administracyjnego, podniesienie kwalifikacji pracowników socjalnych poprzez udział w szkoleniach i superwizji tak, aby byli oni przygotowani do pracy ze zmieniającym się klientem, a przede wszystkim kierowali sprofilowane usługi skierowane do konkretnych grup odbiorców Usprawnienia realizowane w ramach projektu wpłyną również na poprawę warunków pracy, optymalizację procesów i procedur oraz bezpieczeństwo pracowników
7. Z uwagi na odnotowywane sytuacje zagrażające pracownikom, kontynuowane będą działania w celu zwiększenia ich bezpieczeństwa.

POTRZEBY NA 2020 ROK

W RAMACH ZADAŃ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

w zakresie:

- 1) pomocy społecznej**
- 2) wspierania rodziny**
- 3) rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.**

POTRZEBY NA 2020 ROK W RAMACH ZADAŃ MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawa z dnia 15 grudnia 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nakładają na kierownika ośrodka pomocy społecznej obowiązek przedłożenia radzie gminy sprawozdania z działalności oraz potrzeb na rok następny w zakresie: pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Biorąc pod uwagę, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu nie realizuje wszystkich zadań z wymienionych wyżej zakresów, w niniejszym dokumencie przedstawiono potrzeby na 2020 r. w odniesieniu do zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu, określonych statutem Ośrodka.

I. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ MOPS Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.

Problemy społeczne, takie jak np.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, choroba w rodzinie, czy bezradność lub zaniedbania w sprawach opiekuńczo-wychowawczych powodują dysfunkcyjność wielu elbląskich rodzin, które wymagają różnego rodzaju wsparcia w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych. Poniżej przedstawiono najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, których utrzymanie przynajmniej na poziomie wykonania za 2019r., jest niezbędne do prawidłowego zabezpieczenia oparcia społecznego dla mieszkańców Elbląga w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin (wg wykonania za 2019 r.)	Uwagi
1.	2.	3.
1. Zadania gminy.		
Udzielenie schronienia	136 osób bezdomnych	
Zapewnienie posiłku (tzw. dożywianie)	1.267 dzieci 965 osób dorosłych	
Zasiłki stałe	967 osób	Na pokrycie wydatków na zasiłki stałe gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Kwota zasiłku stałego ustalana jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem.
Zasiłki okresowe	1.088 osób	Na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej minimalna wysokość zasiłku okresowego w 2019 roku wynosi 50% różnicy między: a) kryterium dochodowym osoby samotnej a dochodem tej osoby b) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	967 osób	Dot. osób pobierających zasiłki stałe, które nie posiadają ubezpieczenia z innych źródeł i osób bezrobotnych objętych programem zatrudnienia socjalnego w ramach centrum integracji społecznej,
Usługi opiekuńcze	806 środowisk	obserwuje się zwiększone potrzeby w wymiarze usług (zwiększona liczba osób, dzienna liczba godzin, ilość dni w tygodniu, usługi wieloprofilowe) co znacznie zwiększa koszty usług
Zasiłki celowe i w naturze (na: odzież, leki, leczenie, opał)	1.032 osoby	

1.	2.	3.
Zasiłki na żywność	402 osoby	
Specjalne zasiłki celowe	482 osoby	<i>pomoc w tej formie przeznaczona jest dla osób z dochodem przekraczającym wysokość kryterium dochodowego, które wymagają pomocy ze względu na szczególną sytuację</i>
Wypoczynek dzieci : <i>półzimowisko, półkolonie kolonie</i>	111 dzieci 97 dzieci 89 dzieci	
Sprawianie pogrzebu	16 osób	<i>Z uwzględnieniem, że w 2019 r. średni koszt 1 pogrzebu wyniósł ok. 2.069,19 zł</i>
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	323 osoby – w skali roku	<i>Z jednoczesnym uwzględnieniem prognozy, że w 2020 r.: - wg stanu na 1 stycznia było ok. 280 osoby, skierowanych zostanie ok. 85 osób nowych, a więc gmina zobowiązana będzie ponosić odpłatność także wobec tych osób,</i>
Praca socjalna ogółem w tym: wyłącznie praca socjalna (bez innych form pomocy)	3.209 rodzin 523 rodziny	<i>Praca socjalna stanowi podstawę wspierania rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.</i>
1. Zadania zlecone gminie		
Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	90 osób	<i>MOPS wydaje decyzje o przyznaniu usług, które realizują pielęgniarki neuropsychiatryczne zatrudnione w DPS ul. Pułaskiego</i>
3. Zadania powiatu		
Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	103 rodziny	
Prowadzenie mieszkań chronionych	2 mieszkania dla 10 osób	Od stycznia 2020 r. Ośrodek otrzymał trzecie mieszkanie chronione, które wymaga generalnego remontu, na który potrzebne będą dodatkowe środki finansowe.
Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa	562 rodziny	

Ponadto, niezbędne jest zapewnienie dalszego funkcjonowania:

Nazwa jednostki		Zatrudnienie w etatach
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Winna 9		111,2 *)
a w jego strukturach istniejące placówki	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Winna 9	5,5
	Specjalistyczny Ośrodek dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy ul. Związku Jaszczurczego 17 (10 miejsc pobytowych)	6,0 jest wpisane 7 w tabelce na początku
Razem		122,7 *)

*) wskazana w tabeli liczba etatów uwzględnia etaty przyznane na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i dodatków mieszkaniowych, zaś nie uwzględnia etatów przyznanych na zadania w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej (20,3 etatów)

II. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ MOPS Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.

Biorąc pod uwagę zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu z zakresu wspierania rodziny, przedstawiono poniżej najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, które są niezbędne do prawidłowego wykonania w 2020 r. zadań Ośrodka, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie zadań	Liczba osób/rodzin/świadczeń	Uwagi
Asystent rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.	Zatrudnienie 6 asystentów (umowa o pracę)	Obecna min. kwota miesięcznego wynagrodzenia 2.818 zł - pensja brutto plus pochodne na 1 asystenta
Rodziny wspierające	Zakup materiałów i wyposażenia - 7.000 Zakup żywności -1.500zł Zakup usług – 6.000 zł Zakup biletów ZKM – 500 zł	Łącznie 15.000 zł

III. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ MOPS W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ

Biorąc pod uwagę zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej, przedstawiono poniżej najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, które są niezbędne do prawidłowego wykonania w 2020 r. zadań:

- 1) z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 2) w zakresie usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej.

Wyszczególnienie zadań	Liczba osób/rodzin/świadczeń	Uwagi
Pomoc pieniężna dla dzieci w rodzinach zastępczych, w tym:	260 świadczeń x12 m-cy	Przy uwzględnieniu średniego kosztu świadczenia - 878 zł
- Pomoc jednorazowa dla nowoprzyjętych dzieci i zdarzeń losowych	30 świadczeń	Przy uwzględnieniu średniego kosztu świadczenia – 1.000 zł
- Pomoc pieniężna dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę	50 świadczeń x 12 m-cy	Średni koszt świadczenia 526 zł
- Pomoc pieniężna dla usamodzielnianych wychowanków	19 osób	Średni koszt świadczenia 4.400 zł
- Zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków	19 osób	Średni koszt świadczenia 3.285 zł
Wynagrodzenia – kwota ogółem w tym:	4 rodziny	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodzinie

wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej – pogotowie rodzinne wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej	13 rodzin	zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2.600 zł m-cznie natomiast rodzinie zastępczej zawodowej przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2000 zł m-cznie.
Powołanie rodzin pomocowych w związku z: - urlopami przysługującymi rodzinom zastępczym zawodowym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz przyznanie dodatków finansowych rodzinom pomocowym. - z pobytem w szpitalu, uczestnictwem w szkoleniach	18 świadczeń	Rodzina zastępcza zawodowa ma prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej. Ponadto piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej w związku z udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu; nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej. Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano powołanie 18 rodzin pomocowych
Zatrudnienie osób do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach w gospodarstwie domowym dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych wychowujących więcej niż 3 dzieci.	16 osób	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przy czym średni koszt zatrudnienia osoby do opieki - 1.700 zł brutto.
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka	65 świadczeń	Średni koszt świadczenia – 500 zł na jednego uczestnika wypoczynku tj. 32.500 zł rocznie.
Świadczenia finansowe na utrzymanie lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.	12 świadczeń	Średni koszt świadczenia dla 12 rodzin po 1.200 zł m-cznie = 14.400zł miesięcznie
Pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub w domu jednorodzinnym – dot. rodzin zastępczych zawodowych.	3 świadczenia	Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano pokrycie kosztów związanych z remontem dla 3 rodzin (15.000 zł)
Przyznanie rodzinom zastępczym zawodowym urlopu w wymiarze 30 dni rocznie	17 rodzin	Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano udzielenie urlopu dla 17 rodzin
Wypłata świadczenia tzw. dodatku wychowawczego	średnio 280 dodatków miesięcznie	koszt wypłaty dodatku na 1 dziecko 500 zł m-cznie
Wypłata świadczenia „Dobry Start”	275 świadczeń	koszt wypłaty dodatku na 1 dziecko 300 zł rocznie
Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej.	8 osób	zgodnie z regulaminem wynagrodzeń MOPS Elbląg

***PROGRAM DZIAŁANIA
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU
NA 2020 ROK***

***Priorytety w pracy
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu
na 2020 rok.***

- 1. Udział Ośrodka w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu, w tym wdrożenie standardów pomocy społecznej na podstawie rekomendacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.*
- 2. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.*
- 2. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez rozwój usług asystenta rodziny.*
- 3. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – MOPS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.*
- 4. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością.*
- 5. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.*
- 6. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.*
- 7. Doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników, ich kompetencji i umiejętności, zwiększenie potencjału zawodowego pracowników Ośrodka.*

Cele założone na 2020 rok

- 1. Doskonalenie jakości usług i zwiększanie efektywności oddziaływania instytucji pomocy społecznej. Prowadzenie kampanii „Kim jest pracownik socjalny”.*
- 2. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych, bądź w przypadku braku takiej możliwości w pieczy zastępczej.*
- 3. Zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest przemoc.*
- 4. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością w pokonywaniu problemów i trudności w samodzielnym funkcjonowaniu oraz zapobieganie ich izolacji.*
- 5. Zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wspieranie rodzin, w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi.*
- 6. Rozwój usług społecznych na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; stworzenie oferty instrumentów aktywizacyjnych w zakresie integracji społecznej i zawodowej.*
- 7. Rozwój zawodowy pracowników, zwiększenie efektywności i skuteczności pracy oraz realizowanych zadań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu.*

Przedsięwzięcia priorytetowe

<i>Zadanie</i>	<i>Termin</i>	<i>Odpowiada za wykonanie</i>	<i>Nadzorujący zadanie</i>
<i>1.</i>	<i>2.</i>	<i>3.</i>	<i>4.</i>
<i>I. Udział Ośrodka w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu.</i>			
I.1. Realizacja przedsięwzięć z zakresu pomocy społecznej wynikających ze „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+”.	Na bieżąco	Beata Kulesza Dyrektor MOPS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
<i>II. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.</i>			
II.1. Kontynuowanie i doskonalenie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w tym: a) podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udzielanie poradnictwa specjalistycznego, b) prowadzenie i doskonalenie szeroko rozumianej pracy socjalnej z rodziną dysfunkcyjną, c) wspieranie rodzin poprzez przyznawanie świadczeń pomocy społecznej, w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej, d) zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży oraz osób, które własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie posiłku, e) umożliwienie dzieciom korzystania ze zorganizowanych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.2. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	Na bieżąco	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
II.3. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez organizowanie prac społecznie użytecznych.	Od marca do sierpnia	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.4. Pokrywanie składek ubezpieczenia zdrowotnego za osoby niepełnosprawne pobierające zasiłki stałe.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.5. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.6. Podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego w ramach integracji społecznej mających na celu edukację, aktywizację, profilaktykę oraz minimalizowanie zjawisk patologicznych.	Od stycznia do grudnia	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.7. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach włączenia społecznego w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi lub innymi podmiotami.	I-IV kwartał	Elwira Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
III. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze poprzez rozwój usług asystenta rodziny.			
III.1. Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.	Każdorazowe reagowanie na sygnały dotyczące zaniedbywania dzieci	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz J. Rybak Starszy specjalista pracy z rodziną	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III.2. Objęcie wsparciem asystenta rodziny kobiet w ciąży i rodzin na mocy ustawy „Za Życiem”	Każdorazowe na wniosek	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz J. Rybak Starszy specjalista pracy z rodziną	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – MOPS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.			
IV.1. Skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.	Zadanie ciągle	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.2. Przygotowanie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do samodzielności.	Zadanie ciągle	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.3. Pozyskiwanie środków (grantów) na realizację projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny.	Zadanie ciągle Każdorazowe składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MPiPS i inne granty	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.4. Systematyczne realizowanie zadań zawartych w „Elbląskim Programie Wsparcia Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2018-2020”.	Wg terminów określonych harmonogramem	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
V. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością.			
V.1. Sukcesywna realizacja zadań zapisanych w „Programie na rzecz osób starszych na lata 2014 – 2020+”.	Wg terminów określonych harmonogramem	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS

1.	2.	3.	4.
V.2. Realizacja działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego najstarszym mieszkańcom miasta oraz kompensacji deficytów w sferze materialnej, służące utrzymaniu standardu życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz koordynacja działań związanych z utrzymaniem osób wymagających pomocy w dotychczasowym środowisku.	Zadanie ciągle	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.			
VI.1. Zapobieganie izolacji społecznej i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi oraz poprawa jakości ich życia poprzez zapewnienie możliwości: a) uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy, b) korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez pielęgniarki neuropsychiatryczne.	Zadanie ciągle	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI.2. Opracowywanie programów i projektów	Zadanie ciągle	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VII. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.			
VII.1. Zmniejszanie negatywnych skutków przemocy w rodzinie, u osób, które jej doznają; zapewniając tym osobom specjalistyczną pomoc, wsparcie i schronienie poprzez: a) kierowanie do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, b) kierowanie do Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej – Domu Dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży, c) kierowanie do specjalistów, m. in. psychologa, prawnika.	Zadanie ciągle	a) A. Siulecka Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie b), c) A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	a) Beata Kulesza Dyrektor MOPS b),c) Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VII.2. Koordynacja realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej przez pracowników socjalnych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Na bieżąco	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VII.3. Zapewnienie obsługi organizacyjno – technicznej dla działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VII.4. Sukcesywna realizacja zadań zapisanych w „Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 – 2024”.	Wg terminów określonych w harmonogramie	Beata Kulesza Dyrektor MOPS	Prezydent Miasta
VII.5. Opracowanie projektów, programów, kampanii skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie (i realizacja, w przypadku otrzymania dofinansowania)	Termin uzależniony od ogłoszenia konkursu	A.Siulecka Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
VII.6 Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom doświadczającym przemocy i korzystającym ze wsparcia ops	Na bieżąco	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz psycholodzy	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VII.7 Opracowywanie projektów, programów celem podniesienie kompetencji specjalistów (pracownicy ops, kuratorzy, pedagodzy szkolni, policjanci itp.) w zakresie współpracy, diagnozy oraz interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie	Termin uzależniony od ogłoszenia konkursu	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej, Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VIII. Podejmowanie działań na rzecz pomocy osobom bezdomnym			
VIII.1. Podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób bezdomnych.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych,	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VIII.2. Opracowanie programów skierowanych do osób bezdomnych.	w zależności od pozyskanych środków	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
IX. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oraz doskonalenie jakości świadczonych usług.			
IX.1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry Ośrodka pracującej z rodzinami i na rzecz środowiska lokalnego w ramach realizacji projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu” współfinansowanego z EFS - POWER	Od kwietnia	E. Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IX.2. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry Ośrodka pracujących z rodzinami i na rzecz środowiska lokalnego.	Na bieżąco	M. Falkowska Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej, E. Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IX.3. Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w ramach realizacji projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu” współfinansowanego z EFS - POWER	I-II kwartał	Beata Kulesza Dyrektor MOPS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
IX.4 Prowadzenie kampanii lokalnej „Kim jest pracownik socjalny”	Cały rok	E. Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej	B.Kulesza

Wykaz zadań w ramach priorytetów

Zadanie 1.	Termin 2.	Odpowiada za wykonanie 3.	Nadzorujący zadanie 4.
I. Udział Ośrodka w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu.			
I.1. Kontynuowanie działań i podejmowanie nowych inicjatyw skierowanych na zwiększanie efektywności i jakości społecznego oddziaływania, ze szczególnym uwzględnieniem działań mających na celu budowanie i umacnianie koalicji lokalnej działającej w sferze pomocy społecznej.	Na bieżąco	M. Marjańska Zastępca Dyrektora oraz Kierownicy wszystkich komórek MOPS	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
I.2. Promowanie „dobrych praktyk” tj. wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie pracy z rodziną pomiędzy specjalistami z kraju i zagranicy.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej M. Gliszczynski Główny specjalista	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
II. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.			
II.1. Udzielanie rodzinom pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, w tym m.in.: a) prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na poprawę sytuacji rodziny, b) udzielanie pomocy w formach świadczeń pieniężnych oraz pomocy rzeczowej i usługowej.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.2. Zabezpieczanie potrzeb socjalno-bytowych dzieci i młodzieży szkolnej z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności poprzez: a) organizowanie i finansowanie dożywiania, b) umożliwienie dzieciom w wieku szkolnym skorzystanie ze zorganizowanych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji letnich, c) zapewnienie niezbędnej odzieży, obuwia i artykułów szkolnych.	a) Zadanie ciągłe b) Styczeń - luty; czerwiec - sierpień c) Na bieżąco d) Wg możliwości	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
II.3. Prowadzenie działań wobec rodzin wieloprobemowych poprzez: a) monitoring środowisk w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, b) doskonalenie metod pracy socjalnej z rodzinami posiadającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze, c) utrzymywanie ścisłej współpracy z asystentami rodziny, d) doskonalenie i rozwój współpracy z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny (np. szkoła, służba zdrowia, policja, sąd, pomoc społeczna, itp.) w celu wypracowania spójnego systemu wspierania rodzin i wczesnego reagowania na wszelkie nieprawidłowości, e) współpraca z pedagogami szkolnymi i dzielnicowymi skierowana na wzmocnienie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz na przeciwdziałanie przemocy i narkomanii wśród dzieci i młodzieży, f) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych,	a) – f) zadanie ciągłe g) rok szkolny na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	a) – f) Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS a), g) Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
g) współpraca z podmiotami prowadzącymi popołudniowe i socjoterapeutyczne świetlice dla dzieci; kierowanie dziećmi z rodzin niewydolnych wychowawczo do uczestnictwa w zajęciach klubowych i świetlicowych.			
II.4. Pomoc rodzinom o niskich dochodach w regulowaniu należności czynszowych - przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	Zadanie ciągłe	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
II.5. Organizowanie prac społecznie użytecznych w celu aktywizowania osób długotrwale bezrobotnych.	Od marca do sierpnia	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
II.6. Poszukiwanie kandydatów na opiekunów prawnych dzieci i osób ubezwłasnowolnionych oraz kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych a także wypłata przyznanych przez Sąd wynagrodzeń dla ustanowionych opiekunów prawnych i kuratorów	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.7. Prowadzenie spraw związanych z ustalaniem uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osobom innym niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.8. Dokonywanie rozeznania potrzeb indywidualnych oraz społeczności lokalnej w rejonie działania w oparciu o diagnozę środowiska.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.9. Budowanie koalicji w środowisku na rzecz rozwiązywania problemów społecznych: a) prowadzenie szerokiej informacji wśród klientów, b) tworzenie partnerstwa na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów społecznych, c) współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami zajmującymi się problemami osób bezrobotnych, uzależnionych.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych, E. Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.10. Prowadzenie naboru do udziału w podejmowanych działaniach: a) motywowanie klientów do wzięcia udziału w przedsięwzięciach, b) monitoring z realizacji.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
II.11. Organizowanie społeczności lokalnej poprzez podejmowanie działań promocyjnych, integrujących i wzmacniających więzi rodzinne.	Wg potrzeb	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.12. Realizacja VI edycji projektu socjalnego „Z mamą zabawa fajna sprawa” dla rodzin z dziećmi, mającymi trudności opiekuńczo wychowawcze,	Marzec-czerwiec	Pracownicy Zespołu Pracy Socjalnej Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS

1.	2.	3.	4.
II.13. Realizacja II edycji projektu socjalnego „Do zacytowania jeden krok”.	Marzec - czerwiec	Pracownicy Zespołu Pracy Socjalnej Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
II.14. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach włączenia społecznego, w tym na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i środowiska lokalnego	I-IV kwartał	Elwira Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze poprzez rozwój usług asystenta rodziny.			
III.1. Prowadzenie stałego monitoringu środowisk w obszarze występowania w rodzinach dysfunkcji opiekuńczo-wychowawczych.	Raz na półrocze – weryfikacja rodzin	Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III.2. Podejmowanie interwencji kryzysowych w reakcji na sygnały (w tym anonimowe) dotyczące zaniedbywania, krzywdzenia dzieci, itp.	Zadanie ciągłe	Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III.3. Objęcie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego wsparciem asystenta rodziny.	Wg potrzeb	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz J. Rybak Starszy specjalista pracy z rodziną	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III.4. Objęcie wsparciem asystenta rodziny i specjalistycznym poradnictwem rodzin na mocy ustawy „Za życiem”	Wg potrzeb	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz J. Rybak Starszy specjalista pracy z rodziną	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III.5. Prowadzenie warsztatów dla rodziców, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz wdrażanie nowych form i metod pracy z rodziną.	II półrocze	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
III.6. Prowadzenie kampanii lokalnej zapobiegającej krzywdzeniu dzieci.	II półrocze	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – MOPS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.			
IV.1. Zorganizowanie kompleksowego systemu pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
IV.2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez prowadzenie akcji, kampanii promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.3. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.	co najmniej 1 grupa rocznie II półrocze	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.4. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia osobom prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dzieciom w rodzinnych formach pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.6. Umożliwienie dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczym dostępu do zorganizowanych form wypoczynku w okresie wakacji	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.7. Realizacja świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.8. Umożliwienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznych szkoleń	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej i M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.9. Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka poprzez: a) bieżącą współpracę z Sądem Rejonowym w Elblągu w celu określenia sytuacji prawnej dziecka, b) ścisłą współpracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z Ośrodkiem Adopcyjnym w Elblągu w zakresie niezwłocznego zgłaszania do Ośrodka dzieci wolnych prawnie, co pozwoli na skrócenie czasu przeprowadzenia procedury przysposobienia dziecka.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.10. Zapewnienie realizacji działań z zakresu instytucjonalnej pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, w tym: a) kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej na mocy postanowienia Sądu, b) ustalanie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej, c) realizacja wypłaty dodatku wychowawczego oraz świadczenia dobrego startu dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
IV.11. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, skierowana na poprawę sytuacji i funkcjonowania rodzin w stopniu umożliwiającym powrót dziecka do rodziny naturalnej.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz J. Rybak Starszy specjalista pracy z rodziną i M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.12. Zapewnienie usług asystenta rodziny w przypadku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	Każdorazowo we objęcie rodziców biologicznych, w której istnieje szansa powrotu dziecka do domu usługami asystenta rodziny	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz J. Rybak Starszy specjalista pracy z rodziną	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.13. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów z zakresu pieczy zastępczej.	Każdorazowo składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MPiPS	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.14. Udzielanie pomocy pełnoletniej młodzieży (wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze) w życiowym usamodzielnieniu, w tym : a) wspieranie w realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, b) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, c) umożliwienie usamodzielnianej młodzieży zamieszkania w mieszkaniu chronionym oraz monitorowanie samodzielnego funkcjonowania.	Na bieżąco	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.15 Prowadzenie i organizacja dwóch mieszkań chronionych oraz nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań	Na bieżąco	M. Czerpińska Zastępca Kierownika Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IV.16. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów na rzecz usamodzielnianych wychowanków.	Każdorazowo składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MPiPS	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
V. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością.			
<p>V.1. Zapewnienie seniorom i osobom z niepełnosprawnością bezpieczeństwa socjalnego oraz pomoc w utrzymaniu standardu życia tych osób poprzez:</p> <p>a) zapewnienie w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych, w zależności od potrzeb,</p> <p>b) świadczenie pracy socjalnej,</p> <p>c) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, opał, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia),</p> <p>d) pomoc przy uzyskaniu usług przewozowych świadczonych przez podmioty zewnętrzne,</p> <p>e) organizowanie zespołów interdyscyplinarnych w celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywania problemów rodziny przez jej członków, - motywowania członków rodziny do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane działania, - wsparcia rodziny w realizacji planu przygotowanego przez jej członków na rzecz osoby wymagającej pomocy. 	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
V.2. Współpraca z instytucjami, podmiotami i organizacjami w zakresie udzielania wsparcia osobom starszym.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
<p>V.3. Zapobieganie społecznej izolacji, samotności i odrzuceniu osób starszych i niepełnosprawnych poprzez:</p> <p>a) kierowanie na zajęcia w domu dziennego pobytu i środowiskowych domach samopomocy,</p> <p>b) kierowanie osób starszych i niepełnosprawnych do domów pomocy społecznej oraz ustalanie odpłatności rodziny i gminy za pobyt w dps,</p> <p>c) udzielanie porad w zakresie praw, uprawnień i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym osób starszych i niepełnosprawnych,</p> <p>d) współpraca z innymi jednostkami pomocy społecznej w organizowaniu i promowaniu wydarzeń prezentujących aktywność osób starszych, niepełnosprawnych,</p>	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
V.4. Realizacja projektu partnerskiego „Kompleksowe usługi opiekuńcze dla osób starszych w Elblągu”, poprzez organizowanie działań w ramach prowadzonego „Klubu”.	styczeń - grudzień	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
<p>V.5. Utrzymanie systemu wczesnej sygnalizacji zmian w stanie zdrowia i położeniu społecznym osób starszych, poprzez:</p> <p>a) stały monitoring gospodarstw domowych osób w wieku 70 lat i więcej,</p> <p>b) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczania sygnalizowanych przez osoby starsze potrzeb, których zabezpieczenie leży w kompetencji innych podmiotów niż ośrodek pomocy społecznej</p>	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
V.6. Ustalanie niepełnosprawności i orzekanie o:	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
<ul style="list-style-type: none"> - stopniu niepełnosprawności osób w wieku powyżej 16 roku życia, - niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia. 			
V.7. Wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenia Powiatowego Zespołu.	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS

1.	2.	3.	4.
V.8. Wydawanie kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnością i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
V.9. Wydawanie zaświadczeń o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności z przyczyny niepełnosprawności 02-P	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.			
VI.1. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi możliwości uczestnictwa w zajęciach w środowiskowych domach samopomocy w celu ich aktywizacji społecznej oraz zapobieganiu ich izolacji.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI.2. Poprawa funkcjonowania społecznego oraz przywracanie samodzielności osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez pielęgniarkę neuropsychiatryczną.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI.3. Wspieranie osób zaburzonych psychicznie i ich rodzin poprzez stały monitoring w/w środowisk oraz współpracę z pielęgniarką środowiskową, pielęgniarką neuropsychiatryczną i lekarzem z Poradni Zdrowia Psychicznego.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI.4. Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej oraz ustalanie odpłatności rodziny i gminy za pobyt w dps,	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VI.5. Zapewnienie osobom zaburzonym specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego oraz konsultacji lekarza psychiatry)	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej i M. Czerpińska Zastępca Kierownika Działu	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VI.6. Opracowanie programów z zakresu psychiatrii środowiskowej		M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej i	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VII. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.			
VII.1 Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie usług w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie: a) interwencyjnym: - zapewnienie schronienia ofierze przemocy oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, - ochronę ofiary przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc, - udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia ofiary - rozpoznanie sytuacji ofiary i jej dzieci oraz ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa. b) terapeutyczno-wspomagającym: - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - opracowanie indywidualnego planu pomocy, - udzielanie poradnictwa medycznego, prawnego, psychologicznego i socjalnego,	Zadanie ciągłe	a)-d) A. Siulecka Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie e) A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie grup wsparcia i terapii indywidualnej, - ocena sytuacji dziecka na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, - udzielanie konsultacji wychowawczych. <p>c) schronienia i potrzeb bytowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie całodobowego pobytu (pomieszczenia do spania i dziennego pobytu z miejscem zabaw dla dzieci oraz dostęp do łazienek) oraz wyżywienia i środków czystości. <p>d) współpraca z innymi instytucjami, organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.</p> <p>e) monitorowanie sytuacji osób przebywających w ośrodku przez okres 6 miesięcy po jego opuszczeniu.</p>			
<p>VII.2. Świadczenie w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, nie wymagających całodobowego schronienia, usług w formie:</p> <p>a) poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, socjalnego) i konsultacji opiekuńczo – wychowawczych,</p> <p>b) terapii indywidualnej,</p> <p>c) grup wsparcia.</p>	Zadanie ciągłe	A. Siulecka Kierownik Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
<p>VII.3. Prowadzenie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p>	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
<p>VII.4. Współpraca MOPS z Zespołem Interdyscyplinarnym, w tym w szczególności:</p> <p>a) udział Dyrektora Ośrodka w pracach Zespołu,</p> <p>b) zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu, umożliwiającej sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie oraz stosowanie przez te podmioty jednolitych procedur postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy w rodzinie.</p>	Zadanie ciągłe	<p>a) B. Kulesza Dyrektor MOPS</p> <p>b) Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej</p>	<p>a) Prezydent Miasta</p> <p>b) Beata Kulesza Dyrektor MOPS</p>
<p>VII.5. Współpraca z przedstawicielami Policji, placówek edukacji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, Sądu wskazanymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej itp. w celu zapewnienia należytej skuteczności działań w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.</p>	Zadanie ciągłe	Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
<p>VII.6. Realizacja zadań pomocy społecznej wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” tj:</p> <p>a) diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie,</p> <p>b) udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,</p> <p>c) monitorowanie środowisk osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,</p> <p>d) wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.</p>	Zadanie ciągłe	<p>a) – d) pracownicy socjalni ds. NK,</p> <p>d) A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych,</p> <p>I. Sarnowska Kierownik Działu Usług Społecznych</p>	Beata Kulesza Dyrektor MOPS

1.	2.	3.	4.
VII.7. Monitorowanie sytuacji rodzinnej osób dotkniętych przemocą domową oraz współpraca z innymi instytucjami w tym zakresie.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VII.8. Opracowywanie projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzenie kampanii.	Zadanie ciągłe	M. Falkowska Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Interwencji Kryzysowej	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
VIII. Podejmowanie działań na rzecz pomocy osobom bezdomnym			
VIII.1. Podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób bezdomnych, w tym: a) kierowanie osób bezdomnych do schronisk dla osób bezdomnych, b) udzielanie pomocy w formie schronienia i ciepłego posiłku, c) udzielanie pomocy w formie finansowej, d) monitorowanie miejsc koczowania osób bezdomnych w okresie zimowych, e) kierowanie osób bezdomnych do jadalni.	a)-c) na bieżąco d)-e) od listopada do marca	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
VIII.2. Opracowanie programów skierowanych do osób bezdomnych.	w zależności od pozyskanych środków	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Mirosława Marjańska Zastępca Dyrektora MOPS
IX. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oraz doskonalenie jakości świadczonych usług.			
IX.1. Doskonalenie wiedzy zawodowej i podnoszenie kompetencji pracowników Ośrodka, w tym w szczególności pracowników socjalnych, poprzez: a) organizowanie i prowadzenie szkoleń wewnętrznych; wyposażenie pracowników w instrumenty i narzędzia do pracy ze społecznością lokalną, b) udział pracowników w szkoleniach zewnętrznych, c) promowanie „dobrych praktyk” w zakresie pracy z rodziną i dzieckiem oraz organizacji społeczności lokalnej, d) doradztwo metodyczne, e) udział pracowników Ośrodka w wypracowaniu modelu oddzielenia prowadzenia postępowania administracyjnego od pracy socjalnej w ramach projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu” f) udział pracowników Ośrodka w szkoleniach w ramach projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu” g) prowadzenie kampanii społecznej „Kim jest pracownik socjalny”	Na bieżąco	Elwira Tańska Główny specjalista ds. projektów unijnych i metodyki pracy socjalnej Kierownicy komórek organizacyjnych	Beata Kulesza Dyrektor MOPS
IX.2. Wdrożenie usprawnień organizacyjnych mających na celu podnoszenie poziomu pracy pracowników socjalnych i całego Ośrodka, m. in. poprzez realizację rekomendacji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu”.	I-II kwartał	Beata Kulesza Dyrektor MOPS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta